

Posezonsko
znižanje konfekcije

do -40%

Velja do 23. januarja v vseh prodajalnah
tekstila Mercator Dolenjske!

Mercator najboljši sosed

DOLENJSKI LIST

Št. 3 (2682), leto LII • Novo mesto, četrtek, 18. januarja 2001 • Cena: 240 tolarjev

Ne bo več, kot je bilo

Obisk jugoslovanskih gospodarstvenikov v Sloveniji in
tudi na Dolenjskem - Odpraviti ovire

NOVO MESTO - Od ponedeljka do srede se je v Sloveniji mudila gospodarska delegacija Zvezne republike Jugoslavije in se v ponedeljek popoldne ustavila tudi v Novem mestu. Blagovna menjava med obema državama je izredno majhna, po Natovem napadu pa je padla še za tretjino, na 120 milijonov dolarjev. V lanskem letu se je trgovanje nekoliko izboljšalo, a je še zmeraj na zanemarljivi ravni, čeprav tako slovenska in dolenjska kot tudi srbska podjetja računajo nanj.

Med dolenjskimi podjetji je na lestvici največjih izvoznikov v ZRJ trebanjski Trimo, vendar bi le težko rekli, da ima poslovne stike z ZRJ, kajti kontejnerje so prodali Natu. Naša podjetja poleg številnih drugih ovir odvrata od trgovanja tudi izredno slaba kupna moč, manjši podjetniki, ki segajo na to tržišče, pa pravijo, da so po padcu Miloševića razmere še slabše.

Srečanja med podjetji in zbornicami naj bi pomagala odpreti pot za prost pretok ljudi, kapitala in tehnologije. V Sloveniji od jeseni skrbijo za normalizacijo odnosov z ZRJ

posebna medresorska skupina, pravega gospodarskega sodelovanja pa ne bo, dokler ne bo rešeno vprašanje premoženja slovenskega gospodarstva v ZRJ, dokler ne bo gospodarskih sporazumov ter diplomatskih in konzularnih odnosov. Slovenija mora v prvi vrsti tudi doseči, da bo ZR Jugoslavija odpravila posebne omejitve za slovensko gospodarstvo in blago.

B. D. G.

Bartoljeva in Pečkova na Veliki formi

AJDOVŠČINA - V Pilonovi galeriji v Ajdovščini je bila v petek, 12. januarja, otvoritev keramične razstave Velika forma. Razstavljene keramične posode so izjemnih velikosti, ki so nastale v keramičnih delavnicah v samo šestih dneh v Istri, na Vipavskem, v Šmartnem v Goriških Brdih, Ptujju in Škofji Loki pod mentorstvom Duhravke Urban in v organizaciji Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti. Med razstavljalkami sta tudi Polona Bartolj iz Trebnjega in Duška Peček iz Mokronoga.

RAZPRODAJE VSE BOLJ ZANIMIVE - Prve dni v novem letu si je marsikatera družina priskrbela nove čevlje, tako vsaj lahko sodimo po gneči v trgovinah z obutvijo, kjer so objavili znatna sezonska znižanja. Po 10. januarju so cene do 40 in tudi do 50 odstotkov spustili tudi trgovci s tekstilom. Zimska konfekcija je šla dobro v promet, kakor kaže tudi naš posnetek, ki je nastal pretekli četrtek v Labodovi prodajalni v Novem mestu. (Foto: B. D. G.)

Odprto novo novomeško pokopališče

Končana prva faza pokopališča v Srebrnicah - Med najlepšimi gozdno-parkovnimi pokopališči v Evropi - Prostora za naslednjih 50 let - Več kot 600 milijonov SIT

NOVO MESTO - Minuli petek so s priložnostno slovesnostjo odprli novo novomeško pokopališče v Srebrnicah. Tako je po več kot 20 letih prizadevanj Novo mesto končno dobilo sodobno pokopališče, ki je po sodbah poznavalcev med najlepšimi pokopališči gozdno-parkovnega tipa v Evropi. Prof. Dušan Ogrin, avtor krajinskih zasnov, postavlja srebrniško pokopališče v vrh evropske moderne, najnaprednejše pokopališke kulture. O njegovi veliki strokovni vrednosti govori tudi Piranesijeva nagrada za arhitekturo, ki so jo za to pokopališče prejeli avtorji projekta. Ureditev in arhitekturne rešitve tega sodobnega pokopališča bodo publicirali tudi v tujini.

Novo pokopališče bo zadostovalo za potrebe mesta za naslednjih 50 let, brez težav pa ga bo moč širiti, saj celotno odkupljeno zemljišče obsega 10 hektarov. Za sedaj se pokopališče razprostira na 4 ha, na katerih je prostora za dobrih 3000 grobnih polj, naj bo za klasične ali žarne pokope, na vzvišenem delu pokopališča pa je določen tudi prostor za tako imenovani anonimni pokop, se pravi za raztros pepela. Načrtovalci so pre-

pričani, da bo srebrniško pokopališče postalo priljubljen primestni park, ne pa strogi in odjudni prostor smrti. Eden njegovih glavnih načrtovalcev, novomeški rojak dr. Damjan Gazvoda, je na otvoritvi med drugim dejal: "Ta koncept novega pokopališča se v največji možni meri prilagaja značilni dolenjski gozdni krajini. Ponuja novo razumevanje pokopališkega prostora in omogoča izoblikovanje sodobnih pokopaliških navad, zato pričakujemo, da bo postalo vzor za oblikovanje ostalih novih slovenskih pokopališč."

Do sedaj je ureditev pokopališča stala 546 milijonov tolarjev, od tega so krajani s samopriospekom prispevali 142,5 milijona tolarjev, blizu 342 milijonov je dala občina, slabih 62 milijonov tolarjev Komunala, ki je upravljavka pokopališča. Za dokončanje načrtovanih del I. faze srebiškega pokopališča (javna razsvetljava, pločnik ob cesti od

Broda, avtobusna postajališča) bo potrebnih še okoli 70 milijonov tolarjev, tako da bo skupna vrednost znašala okoli 616 milijonov tolarjev. Samo za v denacionalizacijskem postopku vrnjeno zemljišče je občina morala odsteti dobrih 800.000 mark.

Kaj bo z ločenskimi in šmihelskim pokopališčem, še ni dokončno določeno; na ločenskem naj bi takoj nehali pokopavati in z leti grobove prenesli na novo pokopališče, medtem ko naj bi šmihelsko ostalo v uporabi.

A. B.

Novosti v pokojninski zakonodaji

VAVTA VAS - Kmetijska svetovalna služba iz Straže vabi vse, ki jih zanima področje pokojninskega zavarovanja kmetov, na predavanje novosti v pokojninski zakonodaji, ki bo v petek, 19. januarja, ob 19.30 v prostorih Osnovne šole Vavta vas. Svetovalka za ekonomsko mag. Tanja Strniša iz novomeškega oddelka Kmetijskega zavoda Ljubljana bo razložila vsebino zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

OTVORITEV POKOPALIŠČA - S prvo izvedbo skladbe Alda Kumra na orkestralnih zvonovih, napisano posebej za novo novomeško pokopališče, so odprli pokopališče v Srebrnicah. (Foto: A. B.)

Berite danes

stran 2:

• Neplačniki zaščiteni kot medvedi

stran 3:

• Mihovec: sedem črk za sedem hiš

stran 4:

• Dobra in poceni hrana je utopija

stran 17:

• Jarc dobil tožbo proti Kastelcu

stran 18:

• Čez progo nosijo glavo naprodaj

Predstavitev knjižne novosti

ŠMARJETA - Jutri, 19. januarja, bo ob štirih popoldan v osnovni šoli predstavitev nove knjige Mirana Beretiča, ki je izšla pri Dolenjski založbi pod naslovom Krvava žetev. V njej avtor, po rodu iz Šmarjete, popisuje dogajanja v kraju in okolici med drugo svetovno vojno.

Dobra ocena devetletke

VELIKE LAŠČE - V prvih dneh januarja so v velikaški osnovni šoli dobili obisk iz Zavoda za šolstvo iz Ljubljane. Pouk prvega in drugega razreda devetletke je prišla spremljati mag. Meta Budnar, ki je ob tej priložnosti povedala: "Med spremljanjem pouka obeh razredov devetletke sem zelo uživala, saj so učenci izjemno aktivni, učiteljica in vzgojiteljica v obeh razredih pa zelo ustvarjalni in ves čas sodelujeta. Devetletka je prinesla bistven didaktični napredek ter je pripomogla k bolj prijateljskemu odnosu med učenci in učitelji. Zelo me veseli, da je s tem šola postala bolj podobna vrtcu, kar bo pripomoglo k mehkejšemu, manj stresnemu prehodu v šolo. Razen v Velikih Laščah ni veliko šol po Sloveniji, v katerih je tudi v drugem razredu devetletke prisotna vzgojiteljica. Taka oblika pouka je za otroke zelo dobra, sama zaposlitev pa je odvisna od poslušnosti in možnosti vodstva posamezne šole."

B. Ž.

USTAVILI SO SE NA DOLENJSKEM - Delegacija gospodarske zbornice Zvezne republike Jugoslavije se je pretekli ponedeljek ustavila tudi v Novem mestu, kjer jo je sprejel vodstvo tovarne Krka (levo direktor Krke Miloš Kovačič in desno s kovčkom direktor novomeške zbornice Janko Goleš) ter direktorji dolenjskih in belokranjskih podjetij. V delegaciji so bili med drugimi tudi predstavniki okrog 20 podjetij, ki so nekaj že sodelovala s Slovenijo in tudi v Dolenjsko. (Foto: B. D. G.)

Vojna na naših cestah

Vojna ne divja le na Bližnjem vzhodu, pač pa očitno tudi na slovenskih cestah. Povprečno skoraj vsak dan v letu kdo umre v prometni nesreči. Res, da je bilo preteklo leto stanje prometne varnosti malce bolj ugodno, saj je umrlo tako kot dve leti nazaj 311 ljudi, predlani pa 335, toda številke so še vedno gromozanske.

Na Dolenjskem in v Posavju so bile ceste v letu 2000 zelo krvave. Na področju PU Novo mesto je umrlo 27 ljudi (leta 1999 14, leta 1998 22), PU Krško pa je lani zabeležila 21 mrtvih (predlani 14 in leta 1998 11), torej so naše ceste terjale lani kar 48 življenj. Od skupnega števila je to velik del.

Prav gotovo je res, da so za nesreče v prvi vrsti krivi sami udeleženci v prometu, toda ni dvoma, da svoje naredijo tudi ceste, ki niso takšne, kot bi - tudi glede na denar, vložen vanje - morale biti. Zaskrbljujoče je, da je lani na slovenskih avtocestah, torej najbolj varnih prometnicah, umrlo še enkrat več ljudi kot predlani (26, predlani 13), in tudi hitre ceste, ki prav tako štejejo za precej varne, so bile bolj krvave. Lani je na njih izgubilo življenje 29, predlani pa 15 ljudi.

Naša "dolenjka" ni nobena izjema. Vsak, ki se pelje po njej, vidi, da je nevarna: uničena, polna grabnov in izboklin, predvsem pa zlasti zaradi znova živahnjega prometa z jugom, preobremenjena. Zgradištev dolenjske avtoceste bi prav gotovo rešila kakšno življenje, toda kaj, ko vse kaže, da do nje še ne bomo prišli. Obljubljeni datumi se le prestavljajo, to, da Dolenjska v parlamentu nima nobenega poslanca, pa gotovo ne bo pospešilo njene izgradnje. Znano je že, da bo letos imel Dars na voljo manj denarja kot lani in uresničitev avtocestnega nacionalnega programa se bo mogoče iz leta 2008 ali 2009 prenesla celo za tri do šest let pozneje. Torej bo še kar nekaj časa le od nas samih odvisno, kako varno se bomo vozili po naših cestah.

LIDIJA MURN

CITROËN CENTER
Podbovškova 6a, Novo mesto
tel. 07/393 04 54, 393 04 64 AVTO - 8H

VREME

Ob koncu tedna bo zmerno do pretežno oblačno, občasno bo rahlo snežilo.

Košarka Liga Kolinska
KRKA TELEKOM : PIVOVARNA LAŠKO
Novo mesto, ŠD Leona Štuklja, sobota, 20.1.2001, ob 19. uri.
Pokrovitelj srečanja: FOTO ASJA
Zrebanje vstopnic: Mobireglja

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

ISSN 0416-2242

(Ne)strpnost v prometu

Če dovolite, da vas kar zmrza ob časopisni novici o povišenem pešcu in umrlem vozniku, lahko naredite še korak naprej. Lahko ste previdnejši v prometu. Ali ste med tistimi, ki menite, da samo zaradi lastne previdnosti niste nič varnejši na cesti? Žal imate prav. Sicer je varnost, varna vožnja in varna hoja, čisto osebni občutek. Voznik, ki je s hitrostjo nekajkrat 50 kilometrov na uro zavozil z avtom v steno stanovanjske hiše in trenutek potem umrl, je imel predtem čisto drugačne misli o varni vožnji in hitrosti kot, denimo, branjevka, ki poganja kolo brez prestav na tržnico. Za osebni pogled na stvari gre tudi pri hoji po prehodu za pešce. Planiti na zebre na cesti je drugo kot stati na robu ceste in čakati na ugoden trenutek za prečkanje. Voziti hitro ali počasi, prečkati cesto ali stati pred prehodom - mar niso te možnosti najboljša prilagoditev za človekovo čisto majčkeno osebno zmago nad sočlovekom? Če je komu do zmag te vrste, prav gotovo! Sicer menda večina še vendarle misli, da v prometu strpnost prej koristi kot škodi, seveda v razumnih odmerkih. Anketa Dolenjskega lista jemlje pod drobnogled vaše poglede in izkušnje glede strpnosti v prometu.

IGOR LEŠNJAK, varnostnik iz Novega mesta: "V prometu in tudi sicer v življenju so ljudje premalo strpni, nevljudni, celo nasilni. Marsikdo prav za volanom sprošča svojo agresivnost. To ni dobro, marsikdaj celo nevarno in to bi bilo treba preprečevati tudi s kaznovanjem. Sam sem zelo strpen."

IVAN VESELIČ, upokojenec iz Vrhovca pri Adlešičih: "Menim, da je še premalo strpnosti na cesti, zlasti do tistih, ki vozijo po predpisih. Sicer pa mnogi ne upoštevajo prometnih predpisov. Le redko se najde voznik, ki se bo umaknil na parkirišče in spustil naprej kolono, ki se je nabrala za njim. Res pa je, da skoraj ne vidim več, da bi si šoferji kazali osle."

PETER ŠNELJER, gradbeni delovodja z Radovice: "Predvsem mladi so preveč nestrpni. Mi smo začeli s fički, danes pa v močnih avtih malo bolj pritisnejo na plin, pa je že prehitro. Nestrpnost za volanom ni kaznovana, kot je vinjenost, posledice pa so lahko še hujše. Pri obojem gre za precejšnje sposobnosti. Dokaz, da je nestrpnost na cestah preveč, so (pre)števila nesreče."

POLONA KOZOLE, računovodja, iz Glogovega Broda (pri Brezicah): "Vozim se na relaciji Glogov Brod-Krško. Na treh mestih je pogosto policija, zato so vozniki tam strpni. Tudi v Brezicah, v mestu, so vozniki kar strpni. Kot voznik bi rekla, da se pešci malo preveč zanesejo na prehode za pešce. Pešci se na prehodih obnašajo premalo odgovorno."

FRANCI SINTIČ, zaposlen v Kostaku Krško, z Gradca (pri Podbočju): "Na cesti so nekateri pazljivi, drugi ne in zaradi teh na cesti najbolj nevarno. Pešci na prehodu ne gledajo dosti. Nekateri šoferji so na cesti mirni, drugi vozijo prehitro, ne gledajo na nič. Človek mora v prometu sam paziti nase. Posebej pri našem delu na cesti mora biti vsak sam zelo previden."

FRANC VAVTAR, upokojenec, iz Sevnice: "Danes se vsakomur preveč mudi in tudi zato prometna varnost ni takšna, kot bi radi. Mislim, da jaz ne ogrozam na cesti nikogar, saj vozim strpno do drugih udeležencev v cestnem prometu. Velikokrat se pač spominjam besed inštruktorja Jelka Štojsa iz avtošole pred več kot 30 leti: Vzemite si čas, ne pa življenje!"

IVAN NOVAK, delavec podjetja TEM Čatež, doma v Trebnjem: "S prometno varnostjo ne moremo biti zadovoljni, tudi v Trebnjem ne. Moteča je zlasti neustrezna urejenost tako imenovanega mirujočega prometa, saj ni dosti parkirnih prostorov. Zato so tudi pešci bolj ogroženi, saj ni dovolj površin niti za varne sprehode, kaj šele za igro otrok!"

VIKTOR FORŠČEK s Sel pri Straži: "Imam zelo slabe izkušnje z vozniki na cesti. Mnogi so živčni, ne morejo čakati in žugajo drugim. Brezumno prehitvejo, čeprav ne pridejo na cilj nič prej, le sebe in druge ogrozijo. Zaradi tega me je daljše vožnje kar strah in raje vozim počasneje, samo da pridem na cilj. Res bi bilo treba kaj spremeniti, v prvi vrsti pri ljudeh samih."

LADO TEKAVČIČ, prodajalec, iz Kočevja: "Slovinci smo slabi vozniki in nismo strpni. Radi ga popijemo in gremo takšni tudi za volan. Ker si lahko danes že skoraj vsak privoščijo avtomobil in ker imamo vse manj časa in smq tudi vse bolj leni in se nam ne ljubi hoditi peš, je na cesti preveč vozil. Vse to vpliva, da so vozniki živčni in nestrpni in da prihaja do nesreč."

Skupaj do razvoja širše regije!

Vabilo k sodelovanju

NOVO MESTO - 16 lokalnih skupnosti z območja jugovzhodne Slovenije je s sklepi občinskih svetov pooblastilo Podjetniški center Novo mesto, naj pripravi regionalni razvojni program za območje občin: Novo mesto, Črnomelj, Dolenjske Toplice, Kočevje, Kostel, Loški Potok, Metlika, Mirna Peč, Osilnica, Ribnica, Semič, Sodražica, Šentjernej, Škocjan, Trebnje in Žužemberk. To bo temeljni razvojni program območja, ki bo hkrati tudi podlaga za pridobivanje evropskega ali državnega denarja.

Podjetniški center zdaj vabi predstavnike navedenih občin, razvojnih ustanov, zavodov in društev, gospodarstva in negospodarstva, ministrstev, zbornic in vse ostale, naj se prijavijo za sodelovanje v programskem odboru in pododbora. V prijavi naj navedejo osnovne podatke, področje dela in dosedanje reference, če pa osebo prijavlja delodajalec, naj priloži tudi pooblastilo za zastopanje, ki jo podpiše odgovorna oseba. Dokumente je potrebno dostaviti na naslov Podjetniškega centra Novo mesto, Ljubljanska cesta 26, 8000 Novo mesto, do 3. februarja 2001. Kaj več o tem lahko izveste na tem naslovu tudi po telefonu, faksu ali elektronski pošti.

B. D. G.

Neplačniki zaščiteni kot medvedi

Stanovalci ob Seidlovi cesti ne morejo zvedeti ne števila ne imen neplačnikov ogrevanja, čeprav plačujejo namesto njih - V ceni že za petino dolga?

NOVO MESTO - Da stanovanjsko področje še ni urejeno, ne kaže samo pogled na zemljiško knjigo, temveč tudi vse pogostejši spori v zvezi z upravljanjem večstanovanjskih hiš. V novomeškem stanovanjskem naselju ob Seidlovi cesti, ki je znano kot Plava laguna, so se razmere zaostrele to jesen, ko so se zaradi podražitve kurilnega olja cene kurjave vrtoglavno dvignile, kar je vzpodbudilo stanovalce, da so se začeli spraševati, kaj pravzaprav plačujejo, s kom se o tem dogovarjajo in kdo o tem odloča.

Kurilnico na Seidlovi 30, ki ogreva okrog 30.000 kvadratnih metrov prostorov, upravlja po pogodbi delniška družba Zarja iz Novega mesta, s katero pa kurilni odbor in predstavniki blokov ne najdejo skupnega jezika. Stanovalcem gre še posebej v nos, da jim Zarja v akotacijski ceni zaračunava tudi rezervacijo za neplačnike. Gre da dobrih 7 milijonov tolarjev dolga, to pa zneso, kot so si izražali

nali, kar 22 odst. celotne cene ogrevanja kvadratnega metra ali čez 24 tolarjev od kvadratnega metra na mesec. "Ne strinjamo se s tem, da Zarja ne izterja dolga, pač pa ga prelaga v breme rednih plačnikov. Plačnik ima pravico vedeti, kaj plačuje, koliko plačuje in komu," je zapisal kurilni odbor. Za zdaj stanovalcem še ni uspelo zvedeti niti skupnega števila niti števila dolžnikov v posameznem bloku, ker neplačnike štiti zakon o varovanju osebnih podatkov. Kdaj bo država sprejela kak zakon, ki bo varoval tiste, ki svoje obveznosti redno poravnava, ni znano.

Stanovalci se zdaj vprašujejo, ali so dolžni zalagati svoj denar za tiste, ki ne plačujejo obveznosti za ogrevanje. Večja ko je cena ogrevanja, bolj jih zanima, kaj je Zarja kot upravljavec kurilnice storila za učinkovito izterjavo dolgov, koliko dolgov je že izterjala in kam gre denar od izterjave. Na mizo želijo dobiti analizo vzrokov neplačevanja, vedeti hočejo, komu brezobrestno posojajo svoj denar in ko-

liko časa ga bodo še. Prenašanje dolgov na redne plačnike je sicer za upravljavca ugodno, vendar stanovalci zahtevajo, naj Zarja raje najame posojilo, za katero ne bo plačala davka na dodano vrednost, ki z 19 odst. obremenjuje redne plačnike, če je dolg všteti v ceno ogrevanja.

Stanovalci so se zdaj po sili razmer začeli bolj organizirati, saj vedo, da sicer ne bodo zvedeli, ali se v naselju res kuri racionalno, po kakšni ceni Zarja nabavlja gorivo in ali načrtuje vzdrževanje in naložbe. Stanovalci v Plavi laguni čakajo na tem področju velike naložbe, za začetek bo to zamenjava toplotnih podpostaj (Zarjin predračun je 126 tisočakov za vsako), kmalu pa še sanacija kotlarne, ki je zastarela in kliče po preureditvi na zemeljski plin. Stanovalci ne nameravajo pristajati na izvajalce in na cene, ki jih določijo Zarja. Dvomijo namreč, da se obnaša gospodarno, če dobi delež od vrednosti vsake naložbe ali vzdrževalnega dela. Če je tako, bi bilo logično, da si želi čim več posegov, in to čim dražjih, kar pa lastnikom stanovanj gotovo ne more biti po volji. Upravljavec in lastniki si bodo zato morali pogumneje stopiti nasproti ali pa se raziti.

B. DUŠIČ GORNIK

Zbori občanov

SEMIČ - Semiški župan Janko Bukovec pripravlja v naslednjih dneh zbor občanov v večjih krajih v občini. Danes, 18. januarja, ob 18. uri bo zbor v gasilskem domu v Rožnem Dolu, jutri ob isti uri pa v gasilskem domu v Kotu. V nedeljo, 21. januarja, bo ob 9.30 zbor v kulturnem domu Jožeta Miheličiča v Semiču, istega dne ob 15. uri v gasilskem domu na Štrekljencu ter ob 18. uri v gostilni Ogulin na Ceroveu. V torek, 23. januarja, ste ob 18. uri vabljeni v gasilski dom na Gradniku, naslednji dan ob isti uri v gasilski dom v Stranski vasi ter v četrtek, 25. januarja, ob 18. uri v gasilski dom v Črmošnjicah. Na vseh zborih bo beseda tekla o delu v preteklem letu, osnutku letošnjega občinskega proračuna, vaški problematiki, težavah društev v občini in še čem.

V Pionu zamrznili stavko

Po petih dneh so se pionovci, potem ko so z direktorjem Glušičem sklenili kompromisni dogovor, vrnili na delo

KANIŽARICA PRI ČRNOM-LJU - V kanižarskem Pionu so po petih dneh stavke v sredo, 10. januarja, ob 6. uri zjutraj spet začeli delati. Dan prej so imeli zopet dolga pogajanja z direktorjem in lastnikom podjetja Andrejem Glušičem, ki pa so tokrat rodila sardove. Stavkajoči sicer niso takoj iztržili vsega, kar so zapisali v stavkovnih zahtevah, sprejeli pa so kompromisni dogovor, ki bo veljal v primeru prisilne poravnave in če bo podjetje delalo naprej.

Tako so delavci 12. januarja dobili plačilne liste, ki jih niso videli že šest mesecev in jim jih je direktor v zadnjih pogajanjih obljubil. V tem tednu naj bi sodišče uvedlo prisilno poravnavo, po napovedih pa naj bi bil danes deblokiran tudi žiro račun. Prav današnji dan naj bi bil za zaposlene v Pionu odločilen, saj jim je direktor obljubil, da bodo ob deblokadi delavci dobili plačo za lanski december s stroški za malico in prevozi na delo vred. Vse ostalo, česar jim ni izplačal od oktobra 1999, bodisi da gre za stroške prevoza na delo, prehrano, regres za letni dopust, jubilejne nagrade

ali plače, pa bo šlo v dolg, ki ga bo delodajalec v prihodnje poleg plače izplačeval delavcem v mesečnih obrokih po 25 tisoč tolarjev. Nekaterim ga bo izplačeval celo dve leti. Dogovorjeno je bilo tudi, da bodo v prihodnje prejeli plače do 18. v mesecu, kot je zapisano v kolektivni pogodbi.

"Delavci, ki so stavko zamrznili, so pri pogajanjih še posebej poudarili, da zaradi stavke ne dovolijo direktorju, da bi jih šikaniral. Seveda bo moral v proizvodnjo čimprej vložiti 25 do 30 milijonov tolarjev, če bo želel izvažati v Nemčijo, kjer ima za izdelke iz Piona, kot so strešna okna in line ter podstrešne stopnice, že zagotovljene kupca oz. trg. Seveda bo moral zagotoviti tudi redno dobavo kvalitetnega repromateriala, kar je bil doslej eden največjih problemov," je ob zaključku stavke povedal Jožef Kočevar, sekretar v območni organizaciji ZSSS Dolenjske in Bele krajine, ki je pohvalil pionovce, med katerimi kljub težavam, ki niso od včeraj, vlada neverjetno velika volja do dela.

M. BEZEK-JAKŠE

VZAJEMNA PREDALA DEFIBRILATOR - Sentijernejski zdravstveni postaji Zdravstvenega doma Novo mesto je Vzajemna, največja slovenska zavarovalnica, minul petek predala defibrilator, enega od desetih, ki jih je v okviru akcije "Defibrilator rešuje življenja" podarila desetim slovenskim zdravstvenim ustanovam. Le-ti sodijo med sodobnejše, rokovanje z njimi pa je enostavno. Kot je ob tej priložnosti poudarila direktorica poslovne enote Novo mesto Suzana Jarc je želela Vzajemna z omenjeno donatorsko akcijo, za katero je namenila 7,3 milijona tolarjev, pripomoči k boljši opremljenosti zdravstvenih ustanov. Tako se denar, ki ga njihovi zavarovalci plačujejo kot premije za prostovoljno zdravstveno zavarovanje tudi na ta način humanitarno vrača ljudem. Na sliki od leve proti desni: direktorica novomeškega zdravstvenega doma mag. Tatjana M. Gazvoda, Suzana Jarc ter dr. Slavka Žibert-Vizec in medicinska sestra Brigita Gorenc iz Zdravstvene postaje Sentijerneje. (Foto: M. Žnidaršič)

KONFERENCA ZA FARMACEVTE - Novomeška Infotehna, podjetje za informacijski inženiring, je pretekli četrtek na Otočcu pripravila mednarodno konferenco o upravljanju z dokumenti, ki je bila namenjena farmacevtskim podjetjem. Udeleženci iz domačih in tujih večjih farmacevtskih podjetij so si na celodnevem posvetu izkušnje pri upravljanju vsebine dokumentov ter prislunili nekaterim možnostim za večjo učinkovitost na tem področju. Kot je v uvodu razložil direktor Infotehne Čedo Jakovljevič (na sliki pri uvodnem predavanju), urejena dokumentacija prinaša precejšnje prihranke v času in denarju. (Foto: B. D. G.)

KAKO KAŽE NA BORZI?

S pidi bo še zanimivo

Pretekli teden je bilo trgovanje na borzi zelo živahno. Teden se je začel optimistično z velikim prometom in z visokimi tečajni delnic, potem pa je sledilo zmanjšanje prometa in postopno padanje večine tečajev. Strah, da se bo ponovilo lansko leto, ki se je prav tako začelo s pozitivnimi trendi v januarju, potem pa skoraj celo leto ni bilo nobenega pozitivnega premika, je močno prisoten med investitorji. Mislimo, da za to ni razloga.

Proti koncu tedna je veliko malih investorjev želelo prodati Lek in Krko samo zato, ker je tečaj tri dni zaporedoma padal, saj so se bali, da bodo s čakanjem izgubili še več. Dodatno zaskrbljenost so povzročala velika dnevna nihanja. Tako se je na primer tečaj Lekovih delnic v torek povzpela do 48.000 SIT, se četrte ure po začetku trgovanja spustil na 47.000 SIT, kjer se je obdržal do pol dvanajstih, potem se še dodatno znižal in dosegel 46.000 SIT. Ob koncu trgovanja je bila cena te delnice približno 46.500 SIT. Glede na to, da poteka trgovanje le med 9.30 in 13.00 in je razlika v ceni znašala kar 2.000 SIT, lahko dogajanje označimo kot zares razburljivo tako za kupce kot prodajalce. Rast in padanje tečaja delnice Krke je bila podobna. Najvišji tečaj delnice Krke so se v začetku tedna vrteli okoli 29.000, konec tedna pa okoli 27.500 SIT.

Kar nekaj lastnikov delnic Kmečke družbe, Certiusa I, Mercate 1 in Mercate, ki so jih želeli prodati prejšnji teden, je ob ugotovitvi, da je trgovanje s temi delnicami začasno zaustavljeno, zaskrbelo, da je kaj narobe, da jim bodo delnice propadle in podobno. Borza je zaustavila trgovanje s temi delnicami, ker v teh pidih poteka postopek preoblikovanja. Ko bo postopek zaključen, bo borza ponovno sprostila trgovanje, zato je vsakršen strah odveč.

Pooblašene investicijske družbe se torej ponovno ukvarjajo z reorganizacijo, ker jim to veleva zakonodaja. Po ustanovitvi so se pidi delili na polne in prazne, se združevali in podeseterjali svoje delnice, zdaj pa se končno preoblikujejo v prave finančne ustanove: redne delniške družbe, holdinge ali investicijske družbe in morda v vzajemne sklade. Časa za izvedbo potrebnih postopkov imajo še leto in pol.

Pri preoblikovanju bo pidom delala preglavice privatizacijska vrzel. Če je država kmalu ne bo zapolnila, se bo mnogo pidov verjetno odločilo slediti Kmečki družbi, ki se bo razdelila na investicijsko družbo, holding in pid, v katerem bo pustila certifikate. V tem letu bodo torej pogoste zaustavitve trgovanja z delnicami posameznih pidov. Upamo, da se trgovanje z delnicami vašega ne bo ustavilo ravno takrat, ko se boste odločili za prodajo.

HERMINA KASTELEC
Dolenjska borznoposredniška družba Novo mesto
tel. 07/ 371 82 21, 371 82 27

Nagrade in priznanja novomeške občine

Dve nagradi mestne občine, dve Trdinovi nagradi in pet plaket Novega mesta bodo podelili za kulturni praznik - Nobenega predloga za častnega občana

NOVO MESTO - Na zadnji lanski seji novomeškega občinskega sveta so sprejeli sklep o podelitvi nagrad in priznanj novomeške občine za leto 2000. Svetniki so z enim samim popravkom soglasno sprejeli predlog komisije za priznanja in nagrade; Nikolo Padevskega, predlaganega kandidata za Trdinovo nagrado, so na predlog svetnika Borisa Dularja in ob strinjanju predlagatelja Francija Keka iz Liste za Dolenjsko "prekvalificirali" v dobitnika plakete Novega mesta.

Nagrade in priznanja Mestne občine Novo mesto za leto 2000 bo prejelo devet posameznikov in ustanov, podelili pa jim jih bodo na koncertu novomeškega simfoničnega orkestra v počastitev slovenskega kulturnega praznika.

Na razpis je prišlo 10 predlogov: 3 za nagrado Mestne občine Novo mesto, 4 za Trdinovo nagrado in 3 za plaketo mesta Novo mesto. Za imenovanje častnega občana ni bilo nobenega predloga.

Nagrado Mestne občine Novo mesto za lansko leto bosta prejela: Marjeta Potrč, dolgoletna direktorica kadrovsko-pravnega sektorja v Krki (predlagatelj Miloš Kovačič, predsednik uprave in generalni direktor Krke), in to za njen vsestranski in celoviti prispevek na področju razvoja in uveljavljanja novosti na področju kadrovske dejavnosti v Krki in širši skupnosti; ter Tone Gošnik, upokojeni

novinar in publicist (predlagatelj novomeški župan dr. Tone Starc), in sicer za življenjsko delo v novinarstvu, saj je bil do upokojitve celih 29 let uspešen glavni in odgovorni urednik oz. direktor Dolenjskega lista, ter za širše družbeno delovanje pri delu z mladimi, zlasti v taborniški organizaciji.

Trdinovo nagrado, ki jo podeljujejo za delo in dosežke v kulturi, bosta prejela: Franci Šali, glavni in odgovorni urednik pri Dolenjski založbi (predlagatelj Branka Bukovec in Franc Zaman), ki je pri založbi uvedel več novih zbir in tako številnim, zlasti dolenjskim avtorjem omogočil prve izdaje literarnih del, k sodelovanju z založbo pa pritegnil tudi ugledne slovenske avtorje; Staša Vovk (predlagatelj Bojan Bencik, v. d. novomeške območne izpostave Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti) pa bo Trdinovo nagrado prejela za

tridesetletno delo na kulturnem področju, še posebej pri razvoju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti.

Plaketo Novega mesta bodo prejeli: doc. dr. Peter Jerman, direktor sektorja za nove projekte in razvoj v Krki (predlagatelj prof. dr. Miha Japelj, pomočnik generalnega direktorja Krke in občinski svetnik), ki je s svojim obsežnim strokovnim delom veliko prispeval k uspešnemu in dinamičnemu razvoju Krke; Alojzija Kristan, vodja oddelka za mladino v Knjižnici Mirana Jarca (predlagatelj Andreja Pleničar, direktorica knjižnice), ki je že 15 let predsednica "Bralne značke" za novomeško območje; Folklorno društvo Kres (predlagatelj Franc Plut in Staša Vovk, predsednik in tajnica Zveze kulturnih društev Novo mesto), ki že 25 let ohranja in goji folklorno izročilo Dolenjske in drugih slovenskih pokrajin; Plesni center Dolenjske (predlagatelj Jože Ostrman, Alenka Jakovljevič, Nada Žunič in Boris Dular) za prispevek k dvigu splošne plesne kulture, vzgojo mladih in družabno delovanje; ter Nikola Padevski, upokojeni upravni delavec (predlagatelj Lista za Dolenjsko), za dolgoletno požrtvovalno skrb za mesto in njegovo volontersko delo v številnih organizacijah.

Dobitniki nagrade Mestne občine Novo mesto in Trdinove nagrade bodo prejeli po 200.000 tolarjev, taka denarna nagrada pa bo po sklepu občinskega sveta pripadla tudi dobitniku plakete Novega mesta Nikoli Padevskemu.

A. B.

STARI NOVOMEŠČANI V LJUBLJANI - V četrtek, 11. januarja, so se v znani ljubljanski gostilni Šestica zbrali Novomeščani iz prvotne generacije, ki živijo v Ljubljani. Na okoli 80 vabil, ki so jih poslali pobudniki tega srečanja, med katerimi je na prvem mestu neutrudni Bogdan Osolnik, se je odzvalo več kot 60 ljudi, ki se vedno globoko čutijo pripadnost mestu njihove mladosti. Med njimi je bila tudi prof. Marija Saje (prva z leve), ki je pred nedavnim obhajala 90-letnico življenja in je marsikoga od prisotnih v mladosti učila. Priscrčnega srečanja se je udeležil tudi predsednik Društva Novo mesto Tone Škerlj (drugi z leve), ki je zbranim predstavil delovanje in cilje društva. Dogovorili so se, da bodo spomladi skupaj obiskali Novo mesto. (Foto: A. B.)

DOLENJSKA BANKA V LJUBLJANI - Dolenjska banka je prejšnji četrtek v svoji poslovalnici v središču Ljubljane pripravila tradicionalno ponovoletno srečanje za svoje številne stranke iz slovenske prestolnice, ki se ga je udeležilo okoli 100 ljudi. Predsednik uprave banke Franci Borsan je zbrane seznanil z izredno dobrim poslovanjem banke v preteklem letu in s cilji v letošnjem, ko naj bi se Dolenjska banka združila z Novo ljubljansko banko. Na fotografiji: Borsan (drugi z desne) v sproščnem pogovoru s svojimi gosti. (Foto: A. B.)

POMOČ ŠTUDENTU - Višja strokovna šola pri Šolskem centru Novo mesto in novomeški Lions club sta minuli teden Tonetu Zakrajšku iz Žalne pri Grosupljem za lažje premagovanje vsakodnevnih osnovnih življenjskih opravil podarila 100.000 tolarjev. Tone, študent 2. letnika višje strokovne šole strojništva, se je pred letom dni hudo ponesrečil pri delu v gozdu in zaradi posledic postal paraplegik. V domači občini so v želji, pomagati mlademu fantu, ustanovili tudi Društvo za pomoč prijatelju Grosuplje, ki želi z zbiranjem denarja ustvariti razmere, da se bo lahko ponovno aktivno vključil v domače okolje in postopoma dosegel visoko stopnjo samostojnosti.

Beseda je učinkovito orožje

Debatni klub novomeške Gimnazije - Velik uspeh dijakinje Urše Granda na debatnem turnirju v Ameriki

NOVO MESTO - Ena od mnogih dejavnosti, v katere se vključujejo dijaki novomeške Gimnazije, je tudi debatni klub. Kljub njegovi, lahko bi rekli, "mladosti", saj deluje šele tretje leto, so njegovi člani dosegli zavidljive uspehe tako doma kot v tujini. Pravkar se pripravljajo na spomladanski del debatnih srečanj, v katerih bodo debatirali v zvezi s trditvijo: "Storilce spolnih deliktov bi morali strožje kaznovati." Tako se bodo konec marca v Ljutomeru udeležili nemskega debatnega turnirja ter aprila v Črnomlju angleškega in v Celju slovenskega državnega debatnega turnirja.

Debatni klub Gimnazije - vanj je v letošnjem šolskem letu vključenih 20 dijakov - sodeluje s Hunter College High School iz Združenih držav Amerike. Na povabilo ameriških dijakov, ki so Novo mesto in Slovenijo spoznavali pred dvema letoma, so gimnazijci obisk vrnili septembra lani. Devet dijakov in dva profesorja je najprej nepozabnih 11 dni preživel v New Yorku, nato pa so se udeležili še tridnevnega debatnega turnirja na znameniti univerzi Yale v New Havenu. Na enem najbolj elitnih turnirjev so se novomeški debaterji med samimi Američani zelo dobro odrezali. Najboljša je bila Urša Granda s kar tremi zmagami v petih debatah.

Gimnazijci so v New Yorku stanovali pri svojih sovrstnikih in tako dodobra spoznali ameriški način življenja, ki se razlikuje od tistega v filmih. "Našim dijakom je bil tuj način prehranjevanja, saj se med tednom posega predvsem po hitri hrani. Presenetile so jih velike razdalje - čeprav so bili nameščeni v New Yorku, so se vozili uro in pol do šole - pa tudi mesto samo. Je mesto, v katerem ne bi živeli celo življenje. "Celo turisti ne hodijo počasi, saj jih reka ljudi dobesedno potiska naprej," je nekaj vtisov opisala Polona Kukec Tomas, ena od vodij debatnega kluba na Gimnaziji.

Dopolodne so si Novomeščani ogledovali znamenitosti mesta, popoldne pa so se z njihovim debatnim klubom pripravljali na turnir na Yalu, kjer se je debatiralo po ameriških pravilih. Gimnazijce sta sprejela še slovenski ambasador v Združenih narodih dr. Ernest Petrič in vodja predstavnstva novomeške Krke Barbara Bulc. "Tudi dnevi na Yalu so se nam globoko vtisnili v spomin. Dobro smo nastopili na turnirju, na katerem je debatiralo več kot 180 srednješolcev, videli smo, kako deluje "campus", ki je prav malo mesto v mestu, in začutili utrip tamkajšnjega študentskega življenja," je zaključila Polona Kukec Tomas. M. Ž.

Uspeh naših zdravilišč

MORAVSKE TOPLICE - Pred dnevi so na slovesnosti v Moravskih Toplicah ob zaključku tekmovanja Turistične zveze Slovenije „Moja dežela - lepa in gostoljubna“ podelili priznanja najboljšim slovenskim naravnim zdraviliščem za leto 2000. Med večjimi zdravilišči so Terme Čatež zasedle 2. mesto, med manjšimi pa so Krkine Šmarješke Toplice osvojile 1. mesto, Zdravilišče Strunjan pa 3.

Mihovec: sedem črk za sedem hiš

Najbolj nerazvit kraj v nerazviti krajevni skupnosti - Poštar prihaja šele sedem let, ozke ceste pa še danes ne posipljejo - V proračunu ni denarja za tri table

MIHOVEC - Vsak nerazviti ima še svojega nerazvitega. Eno najbolj nerazvitih območij v novomeški občini je gorjansko Podgorje. V Podgorju je med najbolj nerazvitimi krajevna skupnost Podgrad, edina v občini, ki v celoti še nima vodovoda; po vseh kriterijih ta krajevna skupnost sodi tudi med demografsko ogrožene. V KS Podgrad pa je najbolj nerazvit in demografsko najbolj ogrožen Mihovec, vasica, kjer se svet konča. Od tam naprej so samo še skrivnostni gozdovi Radohe in Padeža, svet, kamor je Trdina postavil svoje gluho lozo, kraj, kjer se ne sliši noben zvon in kjer glas ne da odmeva.

V Mihovcu je živih še 5 hiš in 2 odmaknjeni domačiji v Podmihovcu, kot domačini rečejo kraju pod vasjo. Najmlajši prebivalec je eden od treh Bačarjevih otrok, 10-letni Marjan, najstarejša pa je njegova 77-letna stara mama. "In žal nič ne kaže, da bo v kratkem kaj novih otrok v vasi," pravi Jože Bačar, eden tistih, ki si močno prizadevajo, da vas ne bi umrla, da bi se življenje v tem lepem, a odmaknjem in odrinjenem kraju obdržalo, se okrepilo in dobilo nov zamah. Danes iz Mihovca hodi v šolo samo dva otroka: eden še v podružnično štirirazredno v Podgrad, drugi v osemletno v Stopiče. Do 3,6 km oddaljenega Podgrada morata peš, v dežju in snegu, v vročini in mrazu. Nekdo se je odločil, da mihovskim šolarjem ne pripada šolski prevoz. Za zveličavno so vzeli došlo, ki pravi, da so do šolskega prevoza upravičeni tisti otroci, ki so od šole oddaljeni več kot 4 kilometre. Tisto "ali" pa so preslišali. "Ali" pa pravi,

Jože Bačar

da tudi tisti, če je njihova pot v šolo nevarna, če ni označena (če ni pločnika) ali če vodi po nenaseljeni samoti. In vse te "ali" Mihovčani še kako trdo občutijo.

"Cesto do Pristave smo najprej v veliki meri s svojim delom in v svoji organizaciji razširili, asfalt

smo dobili pred 10 leti," pripoveduje Bačar, sicer varnostnik v Krki. A še danes je ta cesta široka največ tri metre in pol, splužijo jo pozimi še, sipljejo pa samo do konca Pristave, čeprav je vzdrževalec isti in bi moral do konca veljati enak red. Na cesti še danes niso opravljena zaključna dela, niso urejene brežine, ni nobene prometne signalizacije. Pošto nosijo v vas šele zadnjih 7 let, prej so jim jo puščali v nabiralniku na Modrijanovem podu na Pristavi. Še dobro, da poštar sploh ve, v katerem kraju je, saj ni table, ki bi označevala vas. "Pred dvema letoma so prišli neki ljudje, označili, kje naj bi stale menda tri table z imenom vasi, a s tem se jim je stvar tudi končala," pravi Bačar. Govori se, da je občina sicer naročila te table, a jih Cestno podjetje potem bogve zakaj ni postavilo. Ko se je pred dnevi Bačar zaradi tega oglašil na občini, mu je referent dejal, da letos s postavitvijo tabel še ne bo nič, ker ta strošek ni predviden v proračunu. Če s tem ni zadovoljen, naj gre pa k županu. A ni šel. Saj ne gre, da bi neki Podgorec s takimi za občino nepomembnimi malenkostmi županu jemal čas.

Navsezadnje gre samo za 7 hiš in 7 črk: **Mihovec**. V resnici pa za veliko več.

ANDREJ BARTELEJ

Ena gospa je rekla, da v novem tisočletju v novomeški občini najbolj deluje zimska služba.

Novi zloženk ZZZS

Iz serije zloženk za zavarovance

NOVO MESTO - Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije je za boljše obveščenost in osveščenost o pravicah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja zasnoval serijo zloženk za posamezne ciljne skupine prebivalcev, ki jo bo v prihodnosti še dopolnjeval in izpopolnjeval. Prva zloženska iz zbirke je namenjena dojenčkom - novorojenčkom oz. njihovim staršem, druga pa starejšim osebam.

Zloženska "Zdravo in varno otroštvo" starše med drugim seznanja s postopkom prijave dojenčka - novorojenčka v obvezno zdravstveno zavarovanje. Prijavo dojenčka, čigar starši so zaposleni, po prejemu otrokovega rojstnega lista opravi delodajalec enega od staršev, če pa so nosilci zdravstvenega zavarovanja starši (samostojni podjetnik, kmet, samostojni kulturni ustvarjalec itd.), pa prijavo opravijo sami. Zloženska je na voljo v slovenskih bolnišnicah oz. porodnišnicah in zdravstvenih domovih (ginekološki dispanzerji, materske šole).

"Zdravje je bogastvo" je naslov zloženske, ki je namenjena starejšim osebam, in poleg osnovnih informacij o zdravstvenem zavarovanju obsega tudi nasvete za zdravo in ustvarjalno življenje v zrelih letih. Z zloženko se bodo starejši na poljuden način seznanili z ureditvijo obveznega in prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja v državi ter z osnovnimi načeli zdravstvenega zavarovanja. Posebej so opisane pravice, ki jih starejši pogosteje uveljavljajo, kot so cepljenje, zdraviliško zdravljenje, patronažna služba in nega na domu ter ocesni pripomočki. Večji del zloženske je namenjen postopkom uresničevanja pravic, v njej pa so navedena tudi ustanove, kjer lahko dobijo dodatna pojasnila ali se pritožijo, če menijo, da so bile njihove pravice kršene. Zloženko lahko dobite na vseh območnih enotah in izpostava Zavoda oz. v društvih in združenjih starejših ter posebnih ustanovah za starejše (socialni zavodi...). M. Ž.

Osamljenost po odročnih krajih

KORK Škocjan pokriva 30 vasi in zaselkov - Razvejena mreža aktivistk po vaseh - Okoli 30 let neprekinjenega humanitarnega delovanja v Škocjanu

ŠKOCJAN - Osamljenost starejših ter nezainteresiranost in neosvečenost po odročnih krajih, velike mlade družine (kar dandanes ni tako pogost pojav), brezposelnost in s tem ponekod povezana revščina - to so stiske ljudi, s katerimi se pri svojem delu srečujejo aktivistke Krajevne organizacije Rdečega križa (KORK) Škocjan. Le-ta po zaslugi dvaintridesetih dejavnih aktivistk pod svojim okriljem združuje okoli 780 članov ter pokriva 30 vasi in zaselkov z več kot 3000 prebivalci.

Nekdanja in sedanja predsednica KORK Škocjan Tanja Hočevar in Anita Vidmar sta poudarili pomen srečanj, druženj in obiskov osamljenih in bolnih, predvsem starejših ljudi, ki živijo po oddaljenih krajih škocjanske občine. Zato posvečajo veliko pozornosti negovanju te osnovne človeške potrebe po stiku z ljudmi ter obiskujejo bolne in starejše v Domu starejših občanov Novo mesto in v njihovih domovih, med letom se spominjo na 80- in 90-letnike, pred božično-novoletnimi prazniki so lani z darili razveselili 230 starostnikov, starih nad 70 let, in invalidov ter v domači osnovni šoli Frana Metelka pripravili odmevno srečanje vseh starostnikov nad 65 leti. Svoje humanitarno poslanstvo uresničujejo tudi z denarno pomočjo, in sicer socialno ogroženim otrokom pomagajo s prispevki za šolo v naravi, končni izlet ali novo leto, socialno ogroženim družinam in posameznikom pa s prehrambnimi paketi akcije Rdečega križa Slovenije Nikolai sami. Deset paketov, ki pripadajo KORK Škocjan, na podlagi odločitev posebne komisije razdelijo najbolj potrebnim v tistem mesecu, zato se njihov seznam nenehno spreminja.

Vsako leto v tednu Rdečega križa med mlade krožkarje sprejmejo prvošolce. Lahko se pohvalijo,

da je škocjanska šola ena redkih, v kateri že okoli 30 let neprekinjeno gojijo tradicijo humanitarne

V deželi strahov

V deželi strahov je vse strašno. Vsak strah ima svoj grob. Tudi jaz sem strahec. Imam svoj grob in namesto da bi ga onesnaževal kot ga drugi, ga redno čistim. Star sem komaj dva tisoč let. Vem, da je za vas ljudi to dolga doba, za nas strahce pa so to še mladostna leta.

Nekega deževnega dne smo šli strašit v opero. Tudi jaz sem mislil prestrašiti nekega majhnega otroka, ta pa mi je namesto strahu pokazal nasmejana usta. Bil sem užaljen in strah me je bilo. Če to zvejo otroci drugih družin, se mi bodo vsi smejali. Žalosten sem se zaprl v svoj grob in razmišljal, zakaj neki nisem strašen.

Naslednjo noč smo se napolnili v kino. Ko so nas ljudje zagledali, so se kriče razbežali. Po pomoti sem zašel v neko trgovino. Ko me je trgovka zagledala, je na vso moč zavreščala, nato pa padla v nezavest. Tudi jaz sem zbežal in si rekell: človeški svet je še bolj grozljiv kakor dežela strahov.

MARKO REBSELJ, 4.b OŠ Šentjernej

ga dela, sedaj pa je za to zaslužna mentorica krožka Gabrijela Kovač. Ponekod je sodelovanje z Rdečim križem postalo že družinska tradicija. V lanskem letu so v Škocjanu praznovali 35 let organiziranega krvodajalstva, decembra pa so podelili 54 priznanj krvodajalcem jubilatam. Med njihovimi željami v prihodnosti je tudi dom starejših občanov oz. dom za tretje življenjsko obdobje v škocjanski občini. S tem bi se starejši ljudje rešili osamljenosti, mladi pa bi dobili zaposlitev. Kot sta povedali Hočevarjeva in Vidmarjeva, se je sodobni problem dotaknil tudi njihove male občine, saj se mladi, ko zaključijo študij zaradi pomanjkanja stanovanj in možnosti službe tudi odselijo.

M. ŽNIDARŠIČ

REDKO KDO GA ŠE PLETE - Domače obrti je tudi po dolenjskih hišah vse manj, čeprav se tu in tam še najde kdo, ki še posebej v dolgočasnih zimskih dnevih kaj postori z rokami tako, kot so to počeli nekoč. Med njimi je tudi Kovačičev Anton (na sliki) iz Goriške vasi pri Mirni Peči. Kot je pred kratkim pokazal in povedal mlajšim Mirnopečanom, še splete in poveže marsikateri pehar. (Foto: B. D. G.)

NEGUJETA HUMANITARNO POSLANSTVO - Nekdanjo predsednico KORK Škocjan Tanjo Hočevar (levo) je Anita Vidmar (desno) nasledila novembra lani. (Foto: M. Ž.)

Šolski kviz

Bil je petek, 22. decembra, zadnji dan pouka pred novoletnimi počitnicami. Na OŠ Šentjernej smo priredili šolski kviz iz bralnega projekta, ki smo vam ga že predstavili v eni od prejšnjih števil.

Iz vsakega razreda so tekmovali trije učenci, ki so pokazali največ znanja na razrednih tekmovanjih. Tekmovanje je potekalo na odru v večnamenskem prostoru. Tekmovalce so ves čas s ploskanjem prizadevno spodbujali sošolci in razredniki. Voditeljica, preoblečena v prikupno škratovko, je zastavljala vprašanja o prebranih knjigah. Komisija učiteljic je presodila pravilnost odgovorov in ekipam podelila točke. Tekmovalci so pokazali veliko znanja, saj so skoraj vsi na vsa vprašanja odgovorili pravilno. Med tretjimi razredi je zmagal naš razred, tj. 3. a. Med četrtimi je bil najboljši 4.b, med drugimi 2. e iz podružnice Orehovica, med prvimi pa 1.a. Zmagovalci so bili nagrajeni s posebnim nazivnim kolodermom in dnevnikom za solarje. Ostali so prejeli tolažilne nagrade.

Kviz nam je bil zelo všeč, ker smo bili med zmagovalci. Bili smo zelo veseli in počutili smo se, kot da sodelujemo v kvizu Male sive celice.

TINA, KRISTINA, VIDA, TANJA IN MATEJA, 3.a Mladi dopisniki OŠ Šentjernej

Prihaja Potemkin?

V Sloveniji imamo srečo. Srečo, da prav vsi prebivalci niso zdrveli v mesta in da se nekateri trmasto držijo svoje zemlje ali pa da morda niso imeli možnosti ali sposobnosti, da bi ubrali drugo pot v življenju. Tako so naše vasi še poseljene in tako naj bi tudi ostalo, čeprav ponekod ne kaže prav dobro. Starajočih se vasi, ki izumirajo, imamo kar nekaj tudi na našem koncu: na obrobju Posavja, predvsem na obronkih Kozjanskega na primer ali pa v Suhi krajini.

V žužemberški občini prav v tem času obravnavajo spremembe prostorskih dokumentov, ki naj bi omogočile prebivalcem legalno pozidavo. Zakoni in mrtve črke predpisov nalagajo načrtovalcem prostora, naj ohranjajo nekdanji videz vasi, silhuete, razporeditev stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopjij. Toda predpisi in načrti so v praksi dostikrat ovira za normalno življenje. Kaj bo pomagalo državi, če bo na koncu uspela in ohranila videz vasi, pa v njej ne bo več žive duše? Bo potem dovolj turizma in vse bolj opevanega podeželja prebravala razpadajoče stene, podprla počene strehe in vse to razkazovala turistom?

Grigorij A. Potjomkin je bil eden in verjetno njegovih vasi ali prevare v Sloveniji ne potrebujemo. Nujno pa bi bilo sprejeti take predpise in načrte, ki bodo življenjski, pa hkrati vendarle toliko strogi, da ne bodo dopuščali anarhije pri pozidavi, ki je navzlic predpisom vladala doslej. BREDA DUŠIČ GORNIK

Krkina Beta je pod streho

Gradnja Krkine tovarne v Šentjerneju napreduje - Naložba vredna okoli 22 milijonov nemških mark - Zaposlovali bodo tudi na novo

ŠENTJERNEJ - Krkina tovarna za proizvodnjo betalaktamskih antibiotikov v Šentjerneju je pod streho, zaključena so groba gradbena dela, na vrsti pa so instalacijska, notranja obrtniška in zaključna gradbena dela. Kot sta povedala direktor službe za investicije v Krki Jože Gabrijevič in vodja šentjernejskega projekta Boris Škedelj ob tovarna, ki so jo poimenovali Beta, predvidoma dokončana sredi leta 2002, ko naj bi začeli s poskusno proizvodnjo, skladišče pa bodo zaradi potreb začeli uporabljati še pred iztekom prve polovice letošnjega leta. Omenjena naložba je vredna okoli 22 milijonov mark.

Tehnološke zasnove so izdelali leta 1997, jeseni naslednje leto so potekala pripravljalna dela, z dejansko gradnjo pa so začeli v začetku leta 1999. Obrat, velik približno 4300 kv. m, obsega proizvodne objekte z ustreznimi skladišči, administrativni del s prostori splošnih dejavnosti, energetsko-komu-

nalni objekt in vratarnico. Sodobna zgradba bo imela moderno tehnološko opremo, kar naj bi zagotavljalo čimbolj zaprto proizvodnjo z minimalnimi vplivi na okolje. Zmogljivost tovarne bo preko 100 ton trdih farmacevtskih oblik (tablete, kapsule in praški) letno v eni izmeni, kolikšna pa bo dejanska proizvodnja, bo seveda odvisno od takratnih tržnih potreb. Po besedah sogovornikov bo sam tehnološki proces zahteval okoli 50 ljudi pri polni zmogljivosti ene izmene. Nekaj delavcev naj bi prerazporedili iz Novega mesta, del pa jih zaposlili na novo.

Projekt v Šentjerneju so zasnovali tako, da bi lahko proizvodnjo po potrebi razširili in povečali. Gradbena dela na objektu izvaja novomeško podjetje Vingrad s podizvajalci, energetske in električne instalacije bo opravilo podjetje Kovinotehna MKI iz Novega mesta, izvajalca ostalih instalacij pa še izbirajo. M. Ž.

RDEČI PETELIN JIH JE OBŠEL - Lansko leto gasilci iz Ajdovca pri Dvoru niso imeli požara, so pa skrbeli za preventivo, se udeležili tekmovanja, strokovnega izleta in skupne vaje ter pomagali pri prireditvah. Društvo šteje 63 članov in ima precej iztošeno opremo. Gasilci so v štirih vaseh, ki so brez vode, namestili manjše motorne črpalke. Dve dotrajani bodo zdaj zamenjali, saj sta na občnem zboru preteklo nedeljo predsednik društva Ludvik Longar in poveljni Slavko Šuštar predala novi črpalki za Srednji in Veliki Lipovec Gregorju Skubetu in Antonu Zaletelu, ki bosta skrbela za hrambo in stalno uporabo. (Foto: S. M.)

PERUTNINARSTVO PRŠINA

Dobra in poceni hrana je utopija

Peršinovi opravijo vse sami: od pridelave koruze do prodaje jajc

DOLENJSKE TOPLICE - Perutninarstvo Jožeta Pršine iz Dolenjskih Toplic poznajo mnogi kupci po Dolenjski in Beli krajini že čez tri desetletja. Peršinovi so bili takrat, ko so začeli s 300 nesnicami, med prvimi na Dolenjskem, zdaj pa se morajo kosati z velikimi proizvajalci, kakršna sta Jata ali Perutnina Ptuj, in na drugi strani s kako deseterico manjših perutninarjev.

Peršinova kmetija, ki obsega skupaj 30 ha zemlje, od tega 10 ha obdelovalne, leži tako rekoč sredi Dolenjskih Toplic in v neposredni bližini zdravilišča, zato marsikdo tudi negoduje nad tako dejavnostjo. A kot pravi Jože Pršina, se vsa leta trudijo, da bi delali pošteno in korektno tudi do sosedov. Z ženo Cilko sta zdaj že upokojena, zato dejavnost vodi sin, pomaga pa tudi snaha.

Posebnost in po svoje tudi prednost Pršinove farme je, da se ukvarja s celo verigo dejavnosti: od pridelave koruze, ki jo tudi sami sušijo, do mešanja krmil, zaradi česar vedno vedo, kaj je v njih, reje nesnic in pakiranja jajc ter nenačrtno do prodaje v lastni režiji. Dolgoletna tradicija in stalna kakovost sta gotovo prispevali k temu, da kupci segajo po jajcih iz te farme, tudi če so precej dražja od jajc, ki jih ponujajo nekateri veliki trgovci. Jajca mesečno pregledujejo v novomeškem veterinarskem laboratoriju, enkrat ali dvakrat letno pa jih pregledajo tudi pri ljubljanski Biotehniški fakulteti.

Vodijo tudi hlevsko evidenco in imajo prijavljene prav vse kure. Pozimi jih je v kletkah do 5.000, poleti, ko sezona ni ugodna za prodajo jajc, pa okrog 3.000. Začeli so s talno rejo nesnic, zdaj pa že 20 let nesnice nameščajo v kletke v nadstropjih, kar je zaradi zraka in zdravja živali ugodnejše, jajca pa

že vse pripravljeno, uro in pol časa. Kure po približno letu dni prodajo.

Peršinovi proizvajajo jajca za znane kupce (Mercator, Krka Zdravilišča, zasebni gostinci in trgovci), na zalogo pa ne, saj navsezadnje v domačo hladilnico spravijo komaj tedensko proizvodnjo. Jajca sami razvažajo in redne kupce oskrbujejo tudi, če jih pokličejo. Pršina ocenjuje, da trenutno poslujejo na meji rentabilnosti, saj je letos zaradi tople zime mnogo manj povpraševanja po jajcih, poleg tega se konkurenca neustavno povečuje.

"Povprečna lastna cena jajca je 14 tolarjev, zanj pa dobimo trenutno 16 tolarjev; kot veste, lahko nekatera jajca po tej ceni dobite že v trgovini! Proizvodnja se je podražila tudi zaradi nadomeščanja mesne moke s sojo, ki ji zdaj cena pospešeno narašča," razlaga Pršina.

Perutninarstvo Pršina že leto dni ne uporablja mesne moke. Zdjaj v krmilo vmešajo 20 odstotkov soje iz uvoza, barvo pa jajcem dajeta izključno suha lucerna in domača koruza. V krmilo je nujno vmešati tudi olja ali maščobe. Pršinovi zdaj uporabljajo pretežno čisto olje Oljarice Kranj ali pa olje iz fritez, ki ima opravljeno analizo, da je primerno za živalsko krmo.

"Če skrbiš za zdravo in neoporečno krmo, jajca ne morejo biti tako poceni. Potrošniki bi se morali zavedati, da dobre in poceni hrane ne bo: ne jajc, ne mleka in ne mesa. Mi na slabšo kakovost ne bomo šli, če bo treba, bomo raje proizvajalno zmanjšali na polovico," napoveduje Pršina. B. DUŠIČ GORNIK

OGRAJA - Bogata litoželzna ograja, ulita v nekdanji železarni na Dvoru, je krasila nekdanjo Javornikovo žago na Jami pri Dvoru. Žaga, ki je včasih dajala kruh številnim žagarjem, številnim stanovalcem pa dom in varno streho, zdaj že več desetletij sameva. To so izkoristili neznanci in odnesli s sabo pomemben del pretekle dvorske dediščine - bogato okrašeno litoželzno ograjo, ki je krasila stopnišče in tudi portal lepe stavbe.

KULTURA - Te dni se je sestel odbor Kulturnega društva Dvor, ki bo v mesecu februarju in marcu pripravil vrsto kulturnih prireditvev. Tako bo v mesecu kulture samostojen koncert pevskega društva, osrednja kulturna prireditev z razstavo in predstavitev knjige dr. Matije Žargija o železarni na Dvoru.

ČRPALKA ZA DVOR - Na Dvoru, starem železarskem kraju ob Krki, je gasilstvo globoko zakoreninjeno, zato ni čudno, da so prejšnjo soboto na občni zbor prišli številni gasilci, gasilski podmladek pa tudi starosta in ustanovni član društva 87-letni Mirko Repar z Dvora. Kot je povedal poveljni Samo Ban, so dvorski gasilci lani uspešno zatrli dva požara, posredovali pa so tudi pri požaru, ki je zajel starejšo stanovanjsko hišo v Žužemberku. Letos nameravajo kupiti novo visokotlačno črpalko.

ŠKOCJANSKI OVINKI - DENAR - Če bo Škocjancana zagrabilo, da bi tako ali drugače zapravljali v domačem kraju, ne bo imel težav dobiti denar v času obratovanja tamkajšnje banke. Bo pa na velike težave naletel takrat, ko banka zapre svoja vrta. Lahko se trudi na vse pretege, svojega denarja v Škocjanu, razen če ne bo kakšne rezerve imel v svoji nogavici, ne bo in ne bo mogel dobiti. Razlog je v bistvu zelo preprost: v Škocjanu namreč nimajo bankomata.

PETJE - Pravijo, da je v Škocjanu petje doma. V tej mali občini se kar tare tistih, ki petje negujejo organizirano, gotovo je pa še lepo število tistih, ki prepevajo tudi tako bolj zase. Daleč naokoli so poznani Fantje z vasi pa dekleta iz skupine Plamen, tu je tudi pevski zbor upokojencev, cerkveni pevski zbor iz Dobrave in dva šolska pevka zbora, prepevajo pa tudi v aktivu kmečkih žena. Res je, tu je petje resnično doma!

SUHOKRANJSKI DROBIŽ - KONJI IMAJO MESTO - Vse bolj popularno pa tudi delavno društvo na tem koncu postaja Konjerejsko društvo Suha krajina. Prvega januarja so se njegovi člani množično odpravili s konji na Plešivico, preteklo soboto pa so se lastniki in ljubitelji konj zbrali na občnem zboru v Žužemberku. Beseda je tekla o njihovem delu, pa tudi, kot se spodobi, o njihovih ljubljencih.

Del pridelka bodo prodali doma

Šukljeto iz Trnovca, ki veljajo za ene največjih belokranjskih vinogradnikov, bodo poleg pridelave in predelave grozdja v domači zidanici tudi ponudili svoja odlična vina

TRNOVEC - Medtem ko so se Šukljeto iz Trnovca pri Metliki včasih v glavnem ukvarjali z živinorejo in vinogradništvom, so se v zadnjih petih letih preusmerili predvsem v vinogradništvo. V tem času so skoraj v celoti obnovili vinograde, ki jih imajo okrog hiše in zidanice v Trnovcu, na Lovkici in na Plešivici. S 15 tisoč trtami, od katerih jih imajo 2.500 v najemu, veljajo za ene največjih vinogradnikov v Beli krajini.

Vendar gospodar Jože in gospodinja Tatjana pravita, da bodo naslednjih nekaj let še dosajevali vinsko trto, saj načrtujejo, da bodo imeli okrog 20 tisoč trsov. Pri obnovi pa niso zanemarili rdečih sort, ker so se dobro zavedali, da je povečano povpraševanje po be-

lih vinih zgolj modna muha. In imeli so prav. Tako imajo danes približno enako število rdečih in belih sort grozdja.

Vse grozdje, ki ga Šukljeto pridelajo, doma tudi sami predelajo. Tako je zidanica, ki je bila že precej stara, postala za predelavo grozdja in shrambo vina pretesna. A ko so že načrtovali razširitev, so se odločili, da bodo po vzoru iz Avstrije uredili tudi vinotoč na kmetiji odprtih vrat. Vendar načrtujejo le sprejem manjših, zaključnih skupin, ki bi degustirale njihova vina in spoznale značilne belokranjske jedi. "Smo tudi v katalogu vinske turistične ceste v metliškem vinorodnem podokolišu, vendar se dobro zavedamo, da bomo morali še veliko narediti za celostno podobo ponudbe na kmetiji," pravi Tatjana, ki je tudi v službi, medtem ko je Jože, sicer kmetijski tehnik, pred dobrim desetletjem pustil zaposlitev v metliški Kmetijski zdruzi in se posvetil zgolj kmetiji.

Šukljetova pravita, da se na ta način in seveda s trdim delom vseh družinskih članov, tudi hčerke Katje in sina Matije, ter seveda prijateljev in sorodnikov, ki priskočijo na pomoč pri sezonskih delih,

da preživeti. Zadovoljni pa so, da jim gre vino kar dobro v prodajo, saj že od vsega začetka dajejo kvaliteto prednost pred kvantiteto, kar ljubitelji dobre kapljice seveda vedo. "Tudi pri nas so namreč izvrstne vinogradniške lege, le da ne znamo tega tako propagirati kot na primer v Drašičih. Številni vinogradniki iz vasi v naši okolici so dokazali, da so odlični vinarji," pohvali Jože. Tudi Šukljeto so to že velikokrat dokazali, saj od predikatnih vin nimajo le suhega jagodnega izbora. Grozdje za svoje prvo ledeno vino pa so potrgali decembra 1998 v debelem snegu in pri 15° Celzija pod ničlo.

M. BEZEK-JAKŠE

V VINOTEKI - Šukljeto iz Trnovca so začeli med prvimi v Beli krajini saditi kerner, po katerem so precej poznani, saj so ga donegovali že kot pozno trgatve, izbor, jagodni izbor in kot ledeno vino. Sicer pa Šukljeto vrhunska vina tudi stekleničijo, v kleti globoko pod zemljo pa so uredili vinoteko, v kateri na fotografiji nazdravljata Tatjana in Jože. (Foto: M. B.-J.)

Druženje z junakom Bojanom

ČRNOMELJ - Knjižnica Črnomelj vabi danes, 18. januarja, ob 18. uri na slikarsko delavnico z risanim junakom Bojanom. Otroci naj s seboj prinesejo čopiče.

Degustacija izločenih vin

JANKOVIČI - Danes je na domačiji Raztresenovih v Jankovičih pri Adlešičih tretje ocenjevanje vin, ki ga vodi vodja metliške Vinske kleti Anton Pezdirc. Jutri, v petek, 19. januarja, pa bo ob 18. uri razglasitev rezultatov. Ob tej priložnosti bodo obiskovalci sodelovali tudi pri vodeni degustaciji izločenih vin, Pezdirc pa bo opozoril na napake. Za kulturni program bodo poskrbeli adleški tamburaši in kresnice.

Črnomaljski drobir

LIPA - Črnomaljši (in morda še kdo), ki se vozijo okrog Svibnika, imajo zadnje čase zelo zanimiv sport. Pri mostičku nedaleč od Svibnika raste lipa, na kateri pristajajo vozniki s svojimi jeklenimi konjicami. Lipa je, kot kaže, vzdržala, vprašanje pa je, do kdaj še bo, saj so vozniki s svojim nenavadnim parkiranjem precej vztrajni. Doslej na srečo še nihče ni umrl, upajmo pa, da se bodo tisti, ki bi morali kaj storiti, da bi bila cesta na tistem odseku varnejša, zgani-li prej, preden bo prepoznano.

SMETI - Vsem, ki negodujejo, zakaj komunalci ne zbirajo odpadkov ločeno, lahko v tolažbo sporočimo, da imajo na črnomaljski Komunalni pripravljen program ločenega zbiranja smeti. A program je le na papirju, ki pač vse prenese. Vprašanje pa je, kdaj bodo lahko tudi v resnici pobirali posebej papir, steklenice itd. Ni namreč dovolj, da smeti le zbirajo ločeno, ampak jih morajo tako tudi odlagati. Prav tega pa v Črnomlju nimajo urejenega in tu se začne in konča vsa tragika ločenega ravnanja z odpadki, kot smetarskemu delu rečejo v sodobnem leporočju.

DEGUSTACIJA - Raztresenovi iz Jankovičev so na svoji domačiji že večkrat dokazali, da so nekaj posebnega. Tako za jutri pripravljajo degustacijo vin, ki jih je komisija izločila na današnjem ocenjevanju. Vabljeni predvsem tisti, ki so doslej pili le vrhunska vina, saj se jim ponuja odlična priložnost, da bodo spoznali, kakšno je na primer vino, ki smrđi po gnilih jajcih.

Semiške tropine

OČITNOST - Eden od Metličanov je nekoč dejal, da Semičani ne potrebujejo nikakršnih tabel, da bi na meji z metliško občino označevali svoje občinske meje. Razlika med občinama da je očitna že na prvi pogled: semiške ceste so bile lepe, urejene, a metliške razdrapanje, makadamske. Tabel, kljub temu da je od tedaj preteklo že nekaj let, Semičani še vedno ne bi potrebovali na meji z metliško ne s črnomaljsko občino. Razlika je še vedno vidna na prvi pogled, a tokrat ne zaradi cest, pač pa zato, ker so skoraj vse vpadnice v semiško občino zaznamovane s starimi, razbitimi in največkrat tudi zažganimi osebnimi avtomobili. Škoda, da imajo Semičani že svoj grb, sicer bi lahko namesto stiliziranega grozda in lipovega lista dali vanj kar karamboliranega fička, katrec ali juga.

REZ - Mraz v zadnjih dneh nas prepričuje, da vreme le ni pozabilo na zimo. Nekateri vinogradniki, ki imajo vinograde v Semiški gori, pa so bili očitno prepričani, da bodo po novem le trije letni časi: poletje, jesen in pomlad, in tako so imeli že v prvih januarjskih dneh obrezane trte. Pa ne, da bodo spomladi, ko bodo njihovi sosedje obrezovali v svojih vinogradih, že trgali!!

Veliko muzike, malo cvenka

V Metliki bi morali prislunhiti tudi težavam in ne le igranju Mestne godbe - Prevelika utesnjenost - Še več vaj

METLIKA - Člani Mestne godbe Metlika so na občnem zboru preteklo soboto pretresli delo v lanskem letu. Bilo ga je zares obilo, saj so junija z dvodnevno prireditvijo, na kateri je sodelovalo tudi 17 godb z okrog 900 godbeniki, praznovali častljivo 150-letnico godbe. Tudi sicer skoraj ni bilo prireditev v občini, na kateri ne bi sodelovali.

Seveda pa so metliški godbeniki nastopali tudi v drugih krajih, in ko so potegnili črto pod lanske nastope, so ugotovili, da jih je bilo več kot 40. Razen dveh, na katerih so skupaj iztržili 60.000 tolarjev, so bili vsi zastopni in predsedniku Mestne godbe Bojanu Flajniku je bilo na občnem zboru žal, da ni tega slišal metliški župan Slavko Dragovan. Flajnik je spomnil tudi na disciplino na vajah, ki ni vedno ravno za vzor, ter na pomanjkanje prostora za vaje, ki je njihova naj-

večja težava. Prav zaradi tega so na občni zbor povabili direktorje metliških podjetij, saj so upali, da jim bodo, ko bodo slišali za njihovo prostorsko stisko, priskočili na pomoč. Žal pa se vabilu ni odzval nihče. A ne le zaradi utesnjenosti, težave so pojavljajo tudi zato, ker ima v isti stavbi prostore še Glasbena šola, kjer pa želijo, da je do 19. ure v hiši tišina. Na pihala, trobila in tolkala pa se ne da učiti, ne da bi oddajala zvok.

Po mnenju dirigenta Rafka Ogulina pa godba že sedaj premalo vadi. Pogreša več sobotnih promenadnih koncertov pred Galo, saj je takrat tam veliko ljudi, ki bi jim lahko prislunhili, morda pa bi kakšnega mlajšega tudi navdušili za igranje. Sicer pa je pohvalil pihalni orkester, češ da je v preteklem letu napredoval, naučil pa se je igrati tudi 14 novih skladb.

M. B.-J.

S klobasami obnavljali cerkev

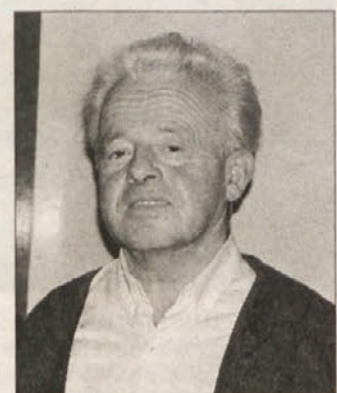
Ves denar, ki ga na Antonovo nedeljo v Kotu iztržijo z licitacijo mesnin, namenijo za vzdrževanje in obnovo cerkve sv. Jožefa - Včasih eno klobaso prodajo tudi po večkrat

KOT PRI SEMIČU - Cerkev v Kotu pri Semiču ali v Gorencih, kot ji pravijo domačini, se imenuje po sv. Jožefu, in na jožefovo imajo pri cerkvi zganjevanje. Toda ob sv. družini v glavnem oltarju stojita sv. Marko in sv. Anton Puščavnik. 25. aprila, na markovo, so imeli verniki še nekaj let po drugi svetovni vojni dolgo procesijo za dobro letino od Semiča do Kota. 17. januarja, na antonovo, pa je bila po maši licitacija klobas, jaje, krac, masla.

In z licitacijo v Gorencih niso nikoli prekinili. Po drugi vojni so deset let res licitali na pragu cerkve, od leta 1963, ko je licitiranje kot cerkveni ključar prevzel Stane Plut iz Kota, po domače Šercljev, pa je bila prodaja mesnih dobrot vedno pred cerkvijo. Plut opravlja to vse prej kot lahko delo še danes, vmes je imel le nekajletno prekinitve. "Včasih smo imeli licitacijo prav na antonovo, odkar pa so se ljudje začeli množično zaposlovati, smo jo prestavili na prvo nedeljo po antonovem, saj med tednom ni bilo več časa. Tudi letos jo bomo imeli v nedeljo, 21. januarja, ob 10.30," je napovedal Stane, ki pred cerkvijo kriči vsaj eno uro, potem pa je tri tedne brez glasu.

V semiški župniji imajo licitacijo klobas tudi na Štrekļevcu in na Brezovi Rebri, a prav v Kotu je naj-

večja. Vsak, ki želi, pred mašo položi v velik jerbasa, postavljen na stranskem oltarju sv. Barbare, mesnino in košara je vedno do vrha polna. "Skoraj nikoli se ni zgodilo, da bi kaj ostalo, velikokrat pa so

Stane Plut

kupci klobaso vrnili, tako da sem jo prodal po večkrat. In če povem, da je klobas in krac vsaj 60, potem je razumljivo, koliko kričanja je potrebnega. A ljudje to vzamejo kot zabavo, saj vsi dobro vemo, da noben kos mesa ni vreden toliko, za kolikor ga prodam," pravi iskreno Stane, ki izklicno ceno določi sam, pač glede na velikost ponujenega mesnega izdelka.

Denar od licitacije v Kotu namenijo izključno za vzdrževanje cerkve. V 34 letih, ko je bil ključar Plut, so dvakrat prebarvali streho na cerkvi in zvoniku, na cerkvi zamenjali stavbno pohištvo, prebelili notranjščino in zunanjščino, obnovili električno napeljavo, elektrificirali zvon in postavili oltarno mizo. "Za večino del smo denar zbrali prav na licitaciji, za večje naložbe pa so primaknili denar še krajani," pravi Stane, ki se še spominja, da je bilo antonovo včasih za živino tako velik praznik, da je kmetje na ta dan niso gnali na delo, ampak so ji dali v jasli celo priboljške.

M. BEZEK-JAKŠE

Za javna dela premalo denarja

Na Komunalni in v Turističnem društvu Poljanska dolina pripravili programe javnih del za letošnje leto - Delalo naj bi 9 delavcev, občina pa naj bi odštela dobrih 8 milijonov tolarjev

ČRNOMELJ - V preteklem letu je bilo v okviru komunalnih javnih del v črnomaljski občini zaposlenih 9 delavcev, od tega 5 na Komunalni, ostali pa v Turističnem društvu Poljanska dolina ob Kolpi. Na Komunalni so z javnimi delavci uredili brežine Lahinje in Dobljčice, spominska obeležja in krajevna središča Dragatuš, Vinica, Adlešiči, Stari trg in Griblje.

V Poljanski dolini pa so štirje delavci urejali predvsem pešpot ob Kolpi. Vendar je mentor delavcem pri javnih delih Martin Lindič opozoril, da je za ta dela namenjenega premalo denarja. Ob Kolpi so namreč delavci opravili predvsem tisto, kar je bilo mogoče postoriti z rokami in brez denarja. Za lanskeletni program je namreč Turistično društvo Poljanska dolina dobilo le 700 tisoč tolarjev. Zato je Lihič vprašal, ali je sploh smiselno izvajati takšne programe, saj brez denarja ni mogoče zaključiti nobenega projekta. To pa bi bilo po njegovem vsaj za delo v Poljanski dolini škoda, s čimer so se strinjali tudi na Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto. V končnem mnenju po ogledu poti ob Kolpi so namreč zapisali, da bi morali z očiščevalnimi deli ob reki Kolpi, ki ne nazadnje spada v krajinski park, neda-ljevati. Pristavili pa so, da bodo morali delo prej uskladiti s pristojno strokovno službo varstva narave.

V programu gradnje turistične infrastrukture v Poljanski dolini, ki

na bi ga v okviru javnih del nadaljevali tudi letos, v Turističnem društvu Poljanska dolina zopet načrtujejo, da bi ga opravljal štiri delavci. Delo bi nadaljevali tam, kjer so lani končali, predvsem pa bi označili in vzdrževali pešpot ob Kolpi, uredili trim stezo in vstop-

no-izstopna mesta za čolnarje. Stroški občine naj bi bili pri tem 5,2 milijona tolarjev.

Preko Komunalne pa naj bi pet delavcev opravljalo podobna dela kot v preteklem letu, za kar naj bi črnomaljska občina odštela dobre 3 milijone tolarjev. Občinski svetniki, ki so pretresali oba programa, so ju soglasno sprejeli, predlagatelji pa jih bodo lahko uresničevali v okviru proračunskih možnosti.

M. B.-J.

Prvo najbolj drašiško vino

V Drašičih pripravili že enajsto ocenjevanje vin tekočega in starejših letnikov - Najvišja ocena Prusovemu sovinjonu

DRAŠIČI - Preteklo soboto je bilo na Simoničevi kmetiji odprtih vrat v Drašičih enajsto ocenjevanje vin, od tega deveto v okviru soseseke. Medtem ko so na prvo prinesli vinogradniki 13 vzorcev, sta jih ocenjevalni komisiji pod vodstvom dr. Julija Nemanica in dipl. inž. Rastka Tementa letos ocenili 213, kar je največ doslej.

Drašiško ocenjevanje je postalo že mednarodno, saj so poleg Belokranjcev in Dolenjcev prinesli vino v oceno tudi iz Hrvaške, celo z otoka Krka. Eden od razlogov, da postaja vse bolj priljubljeno, pa tiči v tem, da gre za dobrodošel kaži-pot za ocenjevanje ob Vinski vgre-di v Metliki. Letos so ocenili 46 različnih sort in kategorij vin lanskega in starejših letnikov, največ pa je bilo vzorcev belokranjskega belega, metliške črnine in laškega rizlinga. Čeprav sicer strogi ocenjevalni komisiji nista izločili veliko vzorcev, pa se je pokazalo, da je največ napak pri metliški črnini. Drašičani so ob zaključku ocenjevanja podelili številna prizna-

nja, še posebno pozornost pa so namenili belokranjskemu belemu, metliški črnini ter najbolje ocenjenima vzorcema tekočega in starejšega letnika. Najboljše belokranjsko belo je bilo tokrat z oceno 16,78 vino drašiške soseseke zid-nice, ki mu pravijo tudi najbolj drašiško vino, saj je v njem zmešano vino okrog 60 vinogradnikov. Najboljše metliško črnino (16,62) je pridelala družina Kostelec iz Drašičev, najvišje ocenjeno vino letnika 2000 je bil rumeni muškati-izbor (18,59) družine Mavretič iz Drašičev, najboljšo oceno za vino starejših letnikov pa je dobil sovinjon-suhi jagodni izbor (19,41) Anice in Jožeta Prusa s Krmačine, ki je bilo tudi najbolje ocenjeno vino. Pridelovalci vseh teh vin so dobili tudi pokale. Zanimivo pa je, da so z izjemo Malnaričevih, ki imajo vinograd v Semiški gori, vse najvišje ocene dobila vina, za katera so grozdje pridelali v vinskih gorinah Drašiči, Repica in Vidošiči.

M. B.-J.

DRAŠIŠKO OCENJEVANJE VIN - Drašiška degustacija je prva v letošnjem letu v Beli krajini, do pomladi pa ji jih bo sledilo še kar nekaj. Toda kot je opaziti, ljudje radi dajejo v oceno svoj vinski pridelek. Malo zaradi tekmovalnosti, predvsem pa zaradi tega, ker jim strokovna ocena veliko pomeni, saj je ne zadnje potrditev, ali pravilno kletarijo. (Foto: M. B.-J.)

Končno dočakali začetek del!

Predvidoma še v tem tednu bodo v Kočevju začeli urejati bivšo stavbo gimnazije - Investicija je vredna preko 700 milijonov tolarjev in bo končana še letos

KOČEVJE - Po šestih letih, odkar bi v Kočevju morali pričeti z gradnjo gimnazije, so v petek dopoldan s predajo gradbišča črnomaljskemu Begradu končno uradno naznanili začetek del. Po pogodbi z izvajalcem, ki bo šolo gradil v sodelovanju z Gramizom iz Kočevja, je za zaključek del določen letošnji oktober.

Temeljni kamen bodo položili 6. februarja, vendar pa z deli do takrat ne bodo čakali. Kot pravi ravnateljica gimnazije Meta Kamšek, v pogodbi določeni rok pomeni, da jim bo, tudi če upoštevajo manjše zaplete, še vedno ostalo dovolj časa, da se bodo lahko še letos preselili v nove prostore. S tem se bo gimnazija, ki jo v letošnjem šolskem letu v 10 oddelkih gimnazije in štirih programa ekonomski tehnik obiskuje skupno 419 dijakov, po 11 letih ponovno vrnila v nekdanjo stavbo gimnazije.

Stavbo, ki stoji ob Ljubljanski cesti, so zgradili že leta 1872, kljub temu pa je v boljšem stanju kot prizidek iz leta 1919. Starejši del stavbe bodo zato le obnovili, pri čemer bodo naredili fasado, kakršno je stavba imela pred 2. svetovno vojno, prizidek pa bodo porušili in ga nadomestili z nekoliko večjim. Dokončana stavba bo imela v pritličju in dveh nadstropjih skupno na voljo 3.500 kv. m površin, na katerih bo poleg 17 velikih in dveh manjših učilnic, knjižnice z galeri-

jo in ostalih prostorov, ki jih predpisujejo zahteve sodobnega pouka, tudi predavalnica s 120 sedeži. Za gimnazijo, ki ima sedaj na voljo le 1.320 kv. m površin v stavbi, ki si jo deli s Srednjo šolo Kočevje, bo

Zvišali cene vrtca

VIDEM - DOBREPOLJE - Po šestnajstmesečnem mirovanju cen vrtca, so se te s prvim januarjem dvignile. Tako bo treba za vzgojo in varstvo v prvi starostni skupini odšteti 62.115,00 tolarjev, v drugi starostni skupini 45.079,00 tolarjev, dejavnost male šole do uvedbe devetletke pa so ocenili na 16.648,00 tolarjev. Rezervacija za neprekinjeno odsotnost otroka za največ dva meseca bo starejša stala 350 tolarjev dnevno, razliko do polne cene brez stroškov hrane pa bo krila občina.

to pomenilo konec prostorske stiske, zaradi katere imajo sedaj okoli 70 ur pouka na teden tudi v prostih Ljudske univerze Kočevje.

Investicija je vredna 625 milijonov tolarjev in jo bo v celoti krila država. Ministrstvo za šolstvo in šport bo prispevalo tudi okoli 90 milijonov tolarjev, kolikor bo stala oprema, v celoti pa bodo financirali tudi izgradnjo športne dvorane, za katero nameravajo letos pridobiti gradbeno dovoljenje, da bodo lahko prihodnje leto pričeli z gradnjo.

M. LESKOVŠEK-SVETE

R-kanalov športnik leta

RIBNICA - Ribniška lokalna televizija R-kanal je tudi v preteklem letu vodila akcijo izbire športnika leta. Zaključna prireditev tokratnega že petega izbora R-kanalovega športnika leta bo jutri ob 19. uri v Športnem centru Ribnica.

GRADNJA GIMNAZIJE - Stavba bivše in bodoče gimnazije bo takšna, kot je na posnetku, samo še letos. Razen prizidka, ki ga bodo porušili in zgradili novega, bo namreč tudi stari del stavbe imel drugačno podobo, kot smo je vajeni. Sedanja podoba so stavbi nadeli po 2. svetovni vojni, njena prihodnja podoba pa bo narejena po fotografiji, ki datira še iz časa pred 2. svetovno vojno. (Foto: M. L.-S.)

Letos jih bodo zaposlili še 20

V invalidskem podjetju Recinko imajo že 280 zaposlenih - Nova bodo zaščitna oblačila in učne delavnice

KOČEVJE - V podjetju Recinko, ki je pričelo z delom oktobra 1996 s 15 zaposlenimi, so samo lani na novo zaposlili kar 40 ljudi. Večino so zaposlili v tekstilnem programu podjetja, kjer nameravajo letos število zaposlenih povečati še za 20, tako da bodo imeli v podjetju skupno 300 zaposlenih.

Od trenutno 280 zaposlenih imajo v Recinko 130 invalidov, kar pomeni 46 odst. in s tem nekaj več, kot je pogoj za invalidska podjetja. Največ zaposlenih imajo v kmetijstvu, sledita pa tekstil in gozdarstvo, kot preostala dva od treh programov, ki ob organizacijsko samostojnih skladih dela ostajajo v okviru Recinka. Iz njegovega okrilja se je namreč izvil Podjetniški informacijski center Kočevske, ki od 1. januarja letos posluje kot samostojno podjetje Razvojni center Pokolpje.

Podobno kot pri zaposlovanju je bilo tudi pri investicijah, saj so največ namenili programu nogavičarstva, v katerem kot partnerji podjetja Hurwitz dnevno naredijo 16 tisoč parov nogavic. Dobro gospodarjenje v preteklih letih jim je omogočilo, da so lani investirali 20 milijonov tolarjev v ureditev čistilne naprave in posodobitev nekaj delovnih mest za invalide, 10 milijonov tolarjev pa so porabili za nakup objekta na Mlaki,

ki jim bo omogočil, da bodo lahko povečali proizvodnjo jajc. Skupaj s tem objektom ima Recinko sedaj poleg hale z nogavičarsko proizvodnjo na Trdnjavi in sušilnice na Liku v svoji lasti tudi dva hleva na Mlaki. "Interes našega italijanskega partnerja je, da bi večji del svoje proizvodnje iz Italije preselil v Kočevje," navaja direktor Recinka Branko Merhar enega izmed razlogov, da nameravajo letos povečati število zaposlenih in kupiti še en objekt. Letos se namreč nameravajo tudi javiti na razpis ministrstva za delo v zvezi z učnimi delavnicami, povečanje števila zaposlenih pa narekuje tudi sodelovanje s podjetjem Tipso iz Kočevske Reke, za katerega bodo kot kooperanti izdelovali zaščitna oblačila.

M. L.-S.

Prihajajo komunalni nadzorniki in redarji

Po vzoru na večja mesta - Za kršitelje "primerne" kazni

RIBNICA - Ribniška in sodrška občina imata od junija lani občinsko inšpektorico, kmalu pa ji bodo pri izvajanju nadzora in občinskih odlokov pomagali tudi komunalni nadzorniki in občinski redarji. Odlok o tem so po hitrem postopku brez razprave sprejeli ribniški svetniki na zadnji seji. Vsi skupaj bodo še bolj delni nad javnim redom in mirom, varstvom okolja, prekrbo s pitno vodo, zimsko službo, mirujočim prometom, turistično takso in še čim.

In kako jih bomo prepoznali? V odloku je zapisano, da bodo imeli vsi izkaznice, ki jim jih bo izdal župan v tridesetih dneh po sprejetju odloka, občinski redarji pa tudi uniforme. V odloku je tudi zapisano, da bodo v primeru kršitev prestopniki kaznovani z ustnim opominom, kar je najmilejša kazen, najvišje denarne kazni pa bodo znašale okoli 50 tisoč tolarjev za fizične osebe in 150 tisoč tolarjev za pravne osebe. Glede na slabe navade predvsem (ribniških) voznikov, ki svoje jeklene knjičke parkirajo tudi na vhodu v trgovine, na robove ali pločnike gostinskih lokalov in zelenice stanovanjskih blokov, bodo imeli komunalni nadzorniki vsaj v začetku dela čez glavo.

M. G.

Oblikujejo spletno stran

VELIKE LAŠČE - Od februarja si bo možno na svetovnem spletu ogledati vse o občini Velike Lašče na strani www.velike-lasce.si. Občinsko stran bo izdelalo podjetje Arctur s sedežem v Novi Gorici, ki je sicer oblikovalo tudi vladne strani, bo pa tudi redno seznanjalo z vsemi javnimi informacijami in dogodki v občini. Oblikovanje take strani stane okoli 500.000 tolarjev.

Dokončane investicije

VELIKE LAŠČE - Na področju komunale so v lanskem letu v Velikih Laščah precej naredili. Tako so opravili za okoli 6 kilometrov rekonstrukcij cest, ki so dobile asfaltno prevleko, v skupni vrednosti 88,2 milijona tolarjev. Poleg tega so opravili asfaltiranje okoli 2000 m² javnih površin v vrednosti 8 milijonov tolarjev. Po vaseh so postavili skupaj 13 luči javne razsvetljave ter spravili v delovanje dve vrtni pitne vode na Marinčkah, dokončali vodohran Krvava Peč in veliko investirali v vodovodni sistem na Turjaku ter na nekaterih drugih trasah. Pokopališči v Škočjanu in Robu pa sta dobili novi mrliški vežici v skupni vrednosti 5,5 milijona tolarjev.

Branko Merhar

Podjetniki potrebujejo druženje

V Kočevju so se dogovorili, da se bodo srečevali vsak četrtek - Tema današnjega srečanja bodo vzajemni skladi

KOČEVJE - V President klubu v podjetniški coni v Kočevju je prejšnji četrtek potekalo prvo v letošnjem letu organizirano srečanje podjetnikov s kočevsko-ribniškega konca. Skupno je bilo to že peto srečanje, ki sta ga organizirala Združenje podjetnikov Kočevja in Podjetniško-informacijski center Kočevske oziroma Razvojni center Pokolpje, in bo, kot so se dogovorili, postalo redna tedenska oblika druženja podjetnikov.

Kot je povedal predsednik upravnega odbora Združenja podjetnikov Janez Košir, je namen srečanj druženje podjetnikov, medsebojno spoznavanje ter izmenjava znanja in izkušenj. Da podjetniki potrebujejo takšna srečanja, da bi bili bolj seznanjeni z vsem, kar zadeva njihovo delo, in da bi se med seboj bolje poznali, je menil tudi podjetnik Jože Henigman iz Dolenje vasi. Poudaril je, da se sedaj dogaja, da kupujemo v Ljubljani stvari, ki bi jih morda lahko dobili tudi v Kočevju, če bi se podjetniki bolje poznali in bi vedeli, kdo se s

čim ukvarja in kaj dela. Zato so srečanja, s katerimi je kočevsko združenje podjetnikov, kot je povedal Košir, v zadnjem mesecu pred iztekom lanskega leta ponovno oživilo svoje delo, za podjetnike ne le priložnost za sproščeno pogovor, marveč tudi za koristno izmenjavo informacij.

Da bi zadostili osnovnemu namenu srečanj, so izbrane teme, o katerih se bodo, kot so se dogovorili, tudi v bodoče sproti dogovarjali, predstavivenega značaja in prilagojene aktualnim dogodkom. Na predhodnih srečanjih so se z

nasveti podjetnikom pred iztekom poslovnega in koledarskega leta predstavila zasebna računovodska podjetja, minuli četrtek pa se je predstavil Razvojni center Pokolpje, ki kot samostojno podjetje od 1. januarja letos nadaljuje delo Podjetniško-informacijskega centra Kočevske. Direktorica centra Milena Glavač je ob tej priložnosti predstavila sistem subvencioniranja svetovanja na podlagi napotnic, t.i. vavčerski sistem, ki ga kot poskusni projekt izvaja država na Koroškem in Dolenjskem. Podjetniki so se dogovorili, da se bodo srečevali vsak četrtek, strinjali pa so se tudi s predlogom organizatorjev, da bi na srečanju, ki se bo pričelo danes ob 18. uri, spregovorili o vzajemnih skladih.

M. LESKOVŠEK-SVETE

RAZSTAVA - Predstavitveno razstavo dejavnosti Srednje šole Kočevje je odprla ravnateljica Tatjana Patafta (Foto: M. L.-S.)

Predstavitve tudi za starše

Srednja šola Kočevje je v okviru dnevov odprtih vrat pripravila razstavo - Prizadevanja za zajezitev upada vpisa

KOČEVJE - V okviru tradicionalnih dnevov odprtih vrat Srednje šole Kočevje so prejšnjo sredo v Likovnem salonu v Kočevju odprli razstavo, na kateri so prikazali dejavnosti šole s področja lesarstva, tekstila in strojništva. Dvodnevno razstavo so pripravili dijaki in učitelji šole, popestrili pa so jo s celo vrsto predstavitvenih aktivnosti.

Srednjo šolo Kočevje trenutno obiskuje 295 učencev, kar je 38 oziroma kar za dva razreda učencev manj, kot jih je bilo na šoli v preteklem šolskem letu. Ker se zmanjševanje vpisa dijakov nadaljuje že nekaj let, so predlani pričeli s predstavitvami dejavnosti šole po osnovnih šolah z območja od Velikih Lašč do Kolpe na eni ter Žužemberka in še nekaterih dolenjskih krajev na drugi strani, letos pa so kot novost k temu dodali še predstavitve za starše. Prav tem pa je bila v prvi vrsti namenjena tudi razstava, ki so jo kot sicer vsakoletno prireditev šole letos pripravili v dneh, ko potekajo njihove predstavitvene dejavnosti po osnovnih šolah. Lesarstvo, v katerega imajo preko

programov srednjega poklicnega izobraževanja za pridobitev poklica mizar in poklicno-tehniškega izobraževanja za pridobitev poklica lesarski tehnik na šoli, so na razstavi predstavili z razstavo glasbil in lesenih ur ter z izdelavo lesenih izdelkov, intarzij in rezbarjenjem kot deli, ki jih na šoli opravljajo v okviru praktičnega pouka. Kovinarji različnih usmeritev, ki se lahko vključijo v program nižjega ali srednjega poklicnega izobraževanja za pridobitev poklica obdelovalec ali oblikovalec kovin, so predstavili računalniško vodene stroje, tekstilke pa so programe nižjega in srednjega poklicnega ter poklicno-tehniškega izobraževanja za pridobitev poklicev pomočnik konfekcionarja, šivilja-krojač ali konfekcijski modelar predstavile s slikanjem na svilo, modnim skiciranjem in konstrukcijo krojev. Otvoritev razstave, ki so jo popestrili s krajšim kulturnim programom, so sklenili z modno revijo oblačil, ki so jih izdelale učence ob pomoči mentoric.

M. L.-S.

SREČANJE PODJETNIKOV - Na že 5. srečanju podjetnikov iz širšega območja kočevske in ribniške občine so med drugim spregovorili tudi o inovatorski dejavnosti na Kočevskem, ki pa bo tudi tema enega prihodnjih rednih tedenskih srečanj podjetnikov. Na posnetku: Milena Glavač in Janez Košir. (Foto: M. L.-S.)

DO ZADNJEGA TRENUTKA - Potem ko se je Glasbena šola Kočevje leta 1995 preselila iz stavbe bivše gimnazije v nekdanjo Trikonovo poslovno stavbo, ki jo je kupila in uredila kočevska občina za glasbeno šolo zaradi potrebe po izpraznitvi prostorov gimnazije, je v stavbi ostala samo še Delavska godba s svojimi sekcijami. Čeprav bi se ta po dolgotrajnih dogovorjanjih s kočevsko občino o zagotovitvi ustreznih nadomestnih prostorov morala že pred 14 dnevi iz stavbe izseliti, pa, sodeč vsaj po treningih plesno-mažoretnih skupin, tega tudi še ta teden ni storila. S preselitvijo v precej manjše prostore kočevske kina se jim seveda prav nič ne mudi, zato bodo očitno čakali do zadnjega trenutka! Po napovedih nekaterih mažoret se to utegne zgoditi to soboto-vsekakor pa se bo moralo prej, predno bodo delavci Begrada pričeli z rušenjem!

POHVALA, KI ODTEHTA NEKAJ GRAJ - Lesenega odra na mestni ploščadi v Kočevju, zaradi katerega je bila občinska uprava skoraj leto dni tarča kritik številnih občanov, ni več. Prejšnji teden so objekt, ki je županu Janku Vebru prinesel sloves gradbenega inženirja z najbolj nemogočim občutkom za lepo, podrli! Da objekta ni več, si vsi, ki so bili do sedaj zaradi njega deležni kritik, zaslužijo pohvalo, ki odtehta več kot samo eno grajo!

Otvoritev knjižnice

KOČEVJE - Gradnja nove knjižnice v Kočevju je končana. Slovesno jo bodo odprli danes ob 16. uri.

Ribniški zobotrebc

POHVALA GASILCEM - Za mnoge srečni božični dan minulega leta bi se za družino Henigmanovih iz Dolenje vasi lahko sprevel v katastrofo. Samo srečnemu naključju, da so šli do avtomobila, parkiranega pred hišo, skozi poslovne prostore, ki jih imajo v pritličju hiše, se lahko zahvalijo, da so opazili požar, predno so odšli od doma, sicer bi jih ob vrnitvi z obiska čakalo še precej bolj neprijetno presenečenje, kot so ga doživeli, ko so vstopili v danes povsem upustošeni razstavni prostor! Zaradi okvare, do katere je prišlo, kot so ugotovili izvedenci MNZ, na monitorju računalnika, je v času med 16. in 17. uro izbruhnil požar, ki je po grobi oceni naredil za okoli 20 milijonov tolarjev škode. Česar ni uničil ogenj, so namreč uničile vročina in katranaste saje. Kot je povedal lastnik 135 kv. metrov velikega uničenega salona podjetja Hast, d.o.o., Jože Henigman, se je požar pravzaprav pogasil sam, ker je zmanjkalo kisika. Kljub temu pa gre, kot dodaja, vsa pohvala dolenjevaškim gasilcem. Kljub prazniku je namreč od njegovega klica do prihoda gasilcev minilo le pet minut. Takšen odzivni čas pa Henigman ocenjuje kot resnično vreden pohvale. Da mu gre verjeti, potrjuje podatek: Henigman je tudi sam gasilec!

Gasilci enkrat trkajo na vrata

RIBNICA - Člani prostovoljnega gasilskega društva Ribnica, ki so se doslej izkazali s številni akcijami, so ob koncu leta že petič potrkali na vrata stanovanjskih hiš in blokovskih naselij na območju Ribnice. Pred leti so namreč pričeli z akcijo obdarovanja z novoletnimi koledarji na domu, denar zbran s prostovoljnimi prispevki, pa so namenili za nakup posebnega vozila in opreme za reševanje v prometnih nesrečah. Tokratna bera je bila skromna, a 700 tisoč tolarjev bo v teh tudi za gasilce sušnih letih kar primerna vsota za vzdrževanje gasilske opreme in izobraževanje mladih gasilcev, čemur posvečajo v društvu posebno pozornost. Najbolj so se izkazali prebivalci Hrovače, saj so številna gospodinjstva za borbo proti "rdečem petelinu" namenila po dva tisočaka, kot vedno pa so bila za gasilce nekoliko zaprta vrata v stanovanjskih blokih, za katere bi radi kupili blazino za reševanje iz višjih nadstropij. Upajo, da ji bodo v prizadevanjih za popolno učinkovitost podprli tudi dobro stoječi zasebniki in podjetja.

M. G.

ČUDEŽNA VODA - Na zaplazu nad Čatežem, kakšnih 50 metrov pod Zaplaškim hribom, premorejo tudi manjši izviri pitne vode, ki je zelo priljubljen, ne le za gašenje žeje številnih romarjev, saj govorijo o njegovi vsestranski zdravilnosti. To vodo rade pijejo tako predstavnice nežnejšega spola kakor tudi dedci, ki bi se radi pomladili, no ja, ali pa vsaj obdržali dosedanjo moč in kondicijo. Če so seveda z doseženo ravniyo zadovoljni...

... **IN ROMANJA** - V čateški krajevni skupnosti se lahko pohvalijo z dosežki, ki jim bi jih lahko zavidele mnoge večje KS. O tem smo se prepričali tudi pretekli petek med našim uredništvom v gosteh, o čemer več prihodnjč. V Ravnikarjevi gostilni so nas za intermezzo prijetno presenetile brhke plesalke. Ob tem smo nehoti pomislili, kako to, da morajo čateški mladi in še bolj malo starejši fantje iskati svojo srečo in vrstnice, ki bi rade doživele kaj lepega in se morda odločile tudi za trajnejšo "integracijo" na prelestnem Čatežu, celo na romanjih v Španijo...

Sevniški paberki

CVIČEK - Enologu krške kleti Zdravku Mastnaku, doma z Orehovega, bi šli verjetno lasje pokonci, če bi mu po zaključku lepo uspele prireditve ob izboru športnika leta Radia Sevnica ponudil kozarec Slovinovega cvička, ne pa njegovega, pardon, krškega, iz leskoveške kleti. To se je zgodilo ostalim gostom, ki se niti niso preveč kremžili, ko pa so ostrovidni predsednik Športne zveze Franc Ernestel, ki se je na prireditvi izkazal z dobrim govorom, ter rokometna funkcionarja Borut Simončič in Mirko Sirk zagledali pod mizo zabož s krškim cvičkom, je Rečerjevemu Marvino odklenkalo, za Mastnakov cviček pa je zmanjkalo volje in časa...

DARILO ULTRAMARATONCU - Sevniški župan Kristijan Janc je preteklo soboto čestital športnikom, ki so jih kolegi sevniškega radia razglasili za športnike leta 2000. Za zanimivo in pestro dogajanje so poleg sevniških karateistov, članov kluba borilnih veščin, gimnastičark, plesalk, Luke Vodlana iz krškega plesnega kluba Lukec poskrbeli še člani skupine Rok 'n band in predvsem

gost večera ultramaratonca Martin Strel. Strel je povedal, da bo šel plavat po nadaljši ameriški reki Misisipi, če mu bodo Američani plačali toliko, da bi bila vsaj količjak preskrbljena njegova družina, če bi ga požrl - aligator. Poneže nam je zaupal, da gre za okrog milijon zelencev! Še zelo živemu Martinu je župan Janc izročil spominsko darilo. (Foto: P. P.)

Kanalizacija za Ribnike

SEVNICA - Sevniška občina je že lani pričela s pripravami za izgradnjo kanalizacije iz Ribnikov. Z njo naj bi rešili tudi odvodnjavanje meteornih voda z Zajče gore. Ker je trasa zahtevna so tudi stroški precej visoki. Krajani bi, kljub temu da v letošnjem občinskem proračunu za naložbo ni predvidenega denarja, radi še letos pričeli z deli ob pomoči sevniške krajevne skupnosti, Komunale in občine.

- Borbo zoper neukročene reke najbolj ovira neukročena birokracija.
- Ne domišljaj si, da ti bo kozmetička prikrila "smrdljiv" značaj.
- Vzrok, da vrana vrani ne izkljuje očij, je skupen beg od odgovornosti.

Ko šola ni več niti dosti varna

Podpis pogodbe med trebanjsko občino in GPG Ljubljana za dozidavo in adaptacijo osnovne šole in vrtca v Velikem Gabru - Vrednost naložbe z opremo 391 milijonov tolarjev - Devetletka

TREBNJE - "Upam, da nam bo tudi vreme naklonjeno, da bo novo šolsko leto zaživelo v novi osnovni šoli, ki jo že več let kar nestrno pričakujejo starši, otroci in njihovi učitelji v osnovni šoli in vrtcu Veliki Gaber," je povedal trebanjski župan Ciril Metod Pungartnik ob ponedeljkovem podpisu pogodbe s predstavniki Gradbenega podjetja Grosuplje (GPG), d.d., iz Ljubljane za dozidavo in adaptacijo osnovne šole in vrtca v Velikem Gabru. Vrednost investicije z opremo je ocenjena na 391.079.082 tolarjev. Od tega pričakujejo Trebanjci 126.599.000 tolarjev sofinanciranja s strani države.

Osnovna šola Veliki Gaber je stara že več kot 100 let. Je osemletka, z enajstimi oddelki, malo šolo in enim oddelkom vrtca. Leta 1979 sta bila k objektu zgrajena montažni prizidek in telovadnica. Šola je že pošteno načel zob časa, še posebno poškodovan pa je stari del, kjer so se po potresu v letu 1998 pojavile močne razpoke. Takrat so opravili strokovni pregled nosilnih konstrukcij, ki je potrdil domneve, da objekt ni več varen in da je celovita prenova upravičena. V primeru, da bi se odločili za sanacijo objekta, bi bilo potrebno zagotoviti ustrezno funkcionalno povezavo med obstoječimi objekti, predvsem pa dodatne prostore za uvedbo devetletke.

Da bi ugotovili dejanske potrebe za prehod na devetletno šolanje, je pooblaščen podjetje LIZ-Inženiring, d.d., iz Ljubljane v novembru 1999 izdelalo prostorsko študijo šolskih objektov v občini. Iz študije izhaja, da nobena šola v občini nima ustreznih prostorskih pogojev. V najslabšem stanju pa je prav osnovna šola Veliki Gaber, zato je v študiji opredeljena kot prioritarna investicija. Po tej naj bi stari del objekta odstranili in na istem mestu zgradili objekt s povečano tlorisno površino v dveh etažah. Izdelovalec je predstavil študijo v začetku lanskega leta, ko so določili prednostni vrstni red za vse šolske objekte, ki je bil v aprilu potrjen v odboru za družbene dejavnosti in sprejet v občinskem svetu.

Na osnovi izdelane študije in sprejetih sklepov Občinskega sveta so se skladno s prioriteto investicijskih vlaganj lotili priprave in izdelave tehnične dokumentacije

za dozidavo in adaptacijo osnovne šole in vrtca v Velikem Gabru. Konec meseca aprila lani so na podlagi idejno-programске zasnove dobili lokacijsko dokumentacijo, na osnovi katere so zaprosili za izdajo lokacijskega dovoljenja in objavili javni razpis za izbiro izvajalca za izdelavo projektne dokumentacije, gradbenega nadzora in svetovalnega inženiringa. Pogodba z izbranim izvajalcem Inženiring IBT Ljubljana, d.d., je bila sklenjena konec meseca maja, prav tako je bilo takrat izdano lokacijsko dovoljenje in v sredini meseca julija 2000 so dobili naročeno projektno dokumentacijo od podjetja DIA iz Ljubljane.

Skladno z omenjenimi deli so vodili postopek za pridobitev sklepa o zagotovitvi sredstev za sofinanciranje investicije pri Ministrstvu za šolstvo in šport. Od sredine meseca julija, ko so prejeli soglasje

Krvodajalske akcije v Trebnjem, Mokronogu in na Mirni

TREBNJE - Območno združenje Rdečega križa Slovenije Trebnje vabi krvodajalce in vse druge zdrave občane, da se udeležijo največje solidarnostne akcije, in sicer bodo lahko darovali kri v sredo, 31. januarja, od 7. do 14. ure v trebanjskem gasilskem domu, v četrtek, od 7. do 14. ure v osnovni šoli na Mirni in v petek, 2. februarja, od 7. do 12. ure v mokronoškem kulturnem domu.

Ministrstva za finance, pa vse do konca meseca decembra so vodili zapletene postopke glede javnega razpisa za izbiro izvajalca za gradbeno, obrtniška in inštalacijska dela z zunanjo ureditvijo in priključki. Na prvi postopek za izbiro najugodnejšega izvajalca je SCT Ljubljana vložilo predlog za revizijo, prav tako se je zgodilo tudi pri ponovljenem razpisu, vendar so na koncu ponudniki odstopili od revizije. Glede na to, da tudi po ponovljenem razpisu niso oddali naročila, so se Trebanjci pogajali s ponudnikom, ki je ob ponovljenem razpisu predložil najugodnejšo ponudbo, to pa je bilo GPG, d.d., iz Ljubljane. Z gradbeno obrtniški in inštalacijski deli bo izbrano podjetje začelo takoj po podpisu pogodbe, zaključek del pa načrtujejo konec meseca julija 2001. Šola bo pridobila 1126 m² novih površin.

P. P.

Čigavih je 75 milijonov z lota?

TREBNJE - V trebanjskih logih vse bolj glasno šušljajo, da naj bi bil srečni Trebanjec, ki je zadel na nedavnem lotu kar 75 milijonov tolarjev, znani birt Marjan Šeligo, sicer čistokrvni Štajerec. Marjan se samo sladko zasmeje, ko sliši takšne govornice, in si misli, da bi se tolikšne, a tudi kaj manjše količine denarcev, prilegle tudi njemu, saj je veliko vložil v temeljito obnovo trenutno najlepšega gostinskega lokala v Trebnjem. Marjanova sestra Irena pa takšne čenče kratko komentira: "Če bi bilo to res, Marjan ne bi imel toliko sivih las!"

Komedija Vaja zbora

TREBNJE - Gledališka skupina Milan Majcen iz Šentjanža bo gostovala v Kulturnem domu Trebnje v soboto, 20. januarja, ob 19. uri s komedijo Vinka Moderndorferja Vaja zbora. Vstopnice bodo na voljo pred predstavo.

Dr. Peter Kaps o vinu in zdravju

ŠENTRUPERT - Tukajšnje društvo vinogradnikov vabi v soboto, 20. januarja, ob 17. uri v kulturni dom v Šentrupertu vse krajane, ki bi radi zvedeli, kaj in kako razmišlja o vinu in zdravju priznani zdravnik novomeške bonišnice dr. Peter Kaps, tudi avtor knjig s to tematiko.

Zborovska spevoigra Kam je veselje šlo

STUDENEC - Kulturno društvo Studenec vabi na zanimivo predstavo, ki bo v soboto, 20. januarja, ob 19. uri v kulturni dvorani gasilskega doma na Studencu. Z zborovsko spevoigro "Kam je veselje šlo", ki bo pričarala doživljaja iz življenja napših babic in dedkov, se bodo predstavili člani mladinskega pevskega zbora kulturnega društva Franca Požuna iz Zabukovja.

P. P.

Proračun za izgradnjo Partizana

Nadaljevanje rekonstrukcije regionalnih cest na Kal, skozi Grahovico in Leskovec, na Okroglice ter preko Hrastov v Drožanjsko cesto? - Ponovno usklajevanje proračun za leto 2001

SEVNICA - Sevniški župan Kristijan Janc je s strokovnimi službami občinske uprave ponovno usklajeval proračun za letošnje leto. Pri sestavi so poskušali upoštevati nekatere pripombe občinskih svetnikov iz obravnave osnutka proračuna na pretekli seji občinskega sveta. Svetniki so predlagali, da se sredstva, ki bodo namenjena za stanovanjsko področje, prikažejo združeno in ne na več postavkah.

Opredelili bodo tudi potrebna vlaganja v Regijski pospeševalni center Posavja. Sredstva, ki so predvidena za izgradnjo vodovodnih sistemov, se lahko namenjajo le za tiste projekte, ki imajo znane upravljavca sistema v skladu z veljavno zakonodajo. Predlagano je bilo, da bi v proračun vključili tudi nadaljevanje rekonstrukcije regionalnih cest na Kal, skozi Grahovico in Leskovec, v Okroglice ter preko Hrastov v Drožanjsko cesto,

OŠ VELIKI GABER BO GRADILO GPG - Direktor GPG Bogdan Korošec je ob podpisu pogodbe s trebanjskim županom Pungartnikom poudaril, da glede na referenčne podatke ne bi smelo biti ovir, če bo le kooperativnost, da ne bi zgradili objekta v dogovorjenih rokih in za predvideni denar. GPG je nazadnje zgradilo precej večjo šolo na Vrhniki, še prej pa v Višnji Gori. Ravateljica OŠ Veliki Gaber Marija Mežnaršič pa je poudarila zasluge župana Pungartnika, da je, ko je bil še poslanec, dobil podporo ministrstva za šolstvo za to naložbo. Zahvalila se je za podporo občinskim svetnikom, direktorju občinske uprave in njegovim sodelavcem, da so pripravili vse potrebne papirje, projektantu, arhitektu Andreju Ravnikarju, župniku v Velikem Gabru, ki je odstopil veroučno učilnico za malo šolo, krajevni skupnosti, kjer bodo dobili prostore za vrtce in učila, ter gasilcem, pri katerih bodo shranili opremo. (Foto: P. Perc)

6. prireditve "Iz družinske skrinje"

TREBNJE - Člani tukajšnjega kulturnega društva že šesto leto pripravljajo prireditve "Iz družinske skrinje". K sodelovanju vse, ki v okviru družine, torej, da sta vključena vsaj dva člana, gojijo kako dejavnost, bodisi da se ukvarjajo na likovnem ali glasbenem področju (s petjem, plesom, skečem, igranjem...), ohranjajo kako staro obrt, imajo kako posebno zbirateljsko strast, se nepoklicno ukvarjajo s športom... "Dosljej so za vaše posebne sposobnosti oz. zanimanje morda vedeli le vaši najbližji, zakaj ne bi povedali, predstavili, zaigrali, zapeli ali zaigrali še drugim? Ker vemo, da to znate, vas vabimo, da se udeležite prireditve Iz družinske skrinje, ki bo 4. februarja, ob 15. uri v trebanjskem kulturnem domu. Udeležbo in način sodelovanja lahko potrdite po telefonu 30 45 739 (Višček) ali 30 45 001 (Rot) do 22. januarja," prijazen vabi predsednica Kulturnega društva Trebnje, Ivanka Višček.

Žare(l), naposled pregorel

TREBNJE - Po ponedeljkovem podpisu pogodbe o gradnji šole v Velikem Gabru med občino in GPG (mimogrede: če bo vreme količjak primerno bodo staro šolo pričeli rušiti že to soboto!) je župan Ciril Pungartnik spet grmel zoper močvirnike, ki so jim zakuhali "most sramote za državo", kot ga imenujejo številni potniki, ne samo Trebanjci. Najbolj zaslužen za to naj bi bil državni sekretar za ceste Zare Pregelj, ki je za svoje Primorce kar dobro poskrbel, a so vseeno prav oni najbolj glasno zahtevali, naj ga novi minister zamenja. In res je Zare "pregorel", morda tudi zaradi premajhnega posluha za strokovnjake okrog sebe, sicer ne bi gradil 3,5 m široke regionalne ceste, kjer je zoženje terjalo skoraj toliko denarja za številne prometne znake, kot bi stala normalno široka cesta. Seveda za normalne ljudi...

STARA SEVNICA - Staro trško jedro dobiva postopoma lepšo podobo. Potem ko so že pred leti zgradili blokovsko naselje Pod Vrtačo, ki naj bi nekoliko pomladilo tudi prebivalstvo, je sledila Kruljevina z novim stanovanji in lokali. Obnova Šetinove zgradbe z nedavno odprto samopostrežno prodajalno, ki se je v zadovoljstvo starih Sevnčanov s temeljitimi gradbenimi deli lotil Mercator Dolenjska, naj bi bil končana do spomladi. Nove prostore pa že težko pričakuje območna geodetska uprava; občina, ki je poskrbela za odkup nekdanjega Vrtoškovega vrta, kjer so nastali zelo potrebni parkirni prostori (tudi za bližnjo glasbeno šolo), bo dobila v tej zgradbi ob vznožju sevniškega gradu, od koder je nastal tale posnetek, še troje stanovanj. (Foto: P. Perc)

ŠPORTNIK LETA RADIA SEVNICA - Najboljša ekipa v individualnih športih je kata ekipa Karate kluba Hypo Sevnica (Danilo Lisec, Denis Orač in Marko Stopar), ki je zmagala tudi na zadnjem državnem prvenstvu. Pokal je karateistom in ostalim izročil Martin Strel (na posnetku).

"Raje nas ni, kot da smo slabi"

Damjan Lah kot poveljnik-direktor Poklicne gasilske enote Krško: "Gasilci storitve prodajajo na trgu" - Stroj brezhiben, človek usposobljen - Gasilci nujno potrebujejo nov objekt

KRŠKO - Potem ko je občinski svet Krško imenoval za poveljnika-direktorja Poklicne gasilske enote Krško Damjana Laha, je ta v gasilski enoti že opravil nekaj nalog s seznama, ki si ga je naredil ob svojem vstopanju v gasilstvo. Ali si bo s celotnim zastavljenim delovnim načrtom prisluzil ploskanje ali grajo, bo pokazal čas.

Lah dela v enoti z mislijo, da gasilci storitve prodajajo na trgu in da morajo biti pri tem čim uspešnejši. Le ugledno gasilstvo bo po njegovem na trgu uspešno, dobro ime dejavnosti pa ustvarita brezhiben stroj ter usposobljen in urejen človek. "Zadal sem si nalogo formalno-pravno urediti stvari v Poklicni gasilski enoti Krško. Do zdaj smo že sprejeli precej notranjih dokumentov, na primer pravilnik o sistemizaciji delovnih mest in pravila za opravljanje službe v PGE Krško. Tako postavljamo notranja pravila obnašanja," pravi Damjan Lah.

Po Lahovem mnenju morajo tudi zagotoviti za zaposlene v enoti ustrezno zaščitno opremo. Prihodnjih gasilskih posegov si tudi ne morejo predstavljati brez sodobnejših vozil. Najmlajše vozilo, ki ga imajo, je staro 16 let, povprečna starost vozil pa dosega 20 let. Vozni park naj bi po Lahovih predvidevanjih zamenjali postopno do leta 2005.

Filmski seminar

Društvo zaveznikov mehkega pristanka Krško ljubiteljem sedme umetnosti

KRŠKO - Društvo zaveznikov mehkega pristanka (DZMP) Krško, znano tudi pod naslovom <http://www.kid-pina.si/~dzmp/>, bo pripravilo 60-urni video in filmski seminar, ki se bo začel 2. februarja. Vodil ga bo Boris Petkovič, o katerem več piše na <http://www.kid-pina.si/~dzmp/Oli.htm>. Na seminarju bodo zagotovili 40 ur teorije in 20 ur praktičnih vaj. Vsak izmed udeležencev naj bi v okviru manjše skupine (3-5 oseb) izdelal kratki igrani film po lastnem scenariju ali televizijski prispevek, organizatorji seminarja bodo sprejeli tudi dokumentarec. Seminarne teme bodo predvsem zgodovina filma, filmska in video kamera, priprava na snemanje ter montaža. Več želja v zvezi s seminarjem si potešite na http://www.kid-pina.si/~dzmp/sam_svoj_film.htm. Udeležba na seminarju stane 10.000 SIT, dijaki in študenti bodo plačali 4.000 SIT. Bodoči filmarji in drugi se za seminar prijavijo Društvu zaveznikov mehkega pristanka Krško, tudi na <http://www.kid-pina.si/~dzmp/>.

Najdrznejša zamisel, ki naj bi jo pod Lahovim vodstvom uresničili krški poklicni gasilci, je gradnja novega gasilskega doma. "Res gre za ambiciozno postavko. Vendar je

Damjan Lah

potrebno zgraditi nov objekt zaradi neprimerne lokacije, kjer je enota zdaj. Manjka prostora za parkiranje vozil, naša vozila zapeljejo

Predstavili doma izdelana darila

KRŠKO - V Podjetniškem centru Krško so včeraj predstavili doma narejena darila, ki so jih izdelovalci pripravili v sklopu slovenskega projekta Edinstveno iz Slovenije.

Krški podjetniški center podpira izdelavo domačih spominkov in sodeluje v omejenem projektu, ki v zadnjih mesecih intenzivno nastaja pod pokroviteljstvom Pospeševalnega centra za malo gospodarstvo. V krškem podjetniškem centru so namreč pričarani, da bodo z organizirano akcijo številni mali izdelovalci izvirnih daril in izdelkov domače obrti lažje našli kupce svojih izdelkov.

Doma narejena darila bo ocenila posebna komisija. Približno 70 izdelkov iz Slovenije, ki bi se po mnenju komisije najbolje prodajali, bodo julija razstavili v Los Angelesu na enem največjih sejmov daril.

Podjetniški center Krško bo prispeval denar za strošek strokovne ocene izdelkov s krškega območja.

Tončka Tršinar (levo) in Jožefa. (Foto: M. L.)

Če te je zeblo, boš lahko star petindevetdeset

Tončka Tršinar

GORNJA PREKOPA - "Sto let dočakati, od veselja skakati!" Tako pravi Tončka Tršinar. Veste, koliko je stara? Lani, 31. decembra je praznovala svoj 95. rojstni dan.

Tončka pravi, da ji je obljubil njen nekdanji zdravnik dr. Ivo Nemeth proslavo za njeno stoletnico. Doktor pride še večkrat pogledat k Tršinarjevim, kako se korenina Tončka drži ob svojih družinskih pogankih.

Tončka se drži kar dobro. Rada bere časopise, v njih ne izbira naslovov, zanima jo vse po vrsti. Najraje bi še pomila posodo v kuhinji. Ob tem si ni težko predstavljati, da se tudi sama uredi pred ogledalom v kopalnici.

Imela je enega sina in vendarle je kot mati več ljudem. Ivanu je bila mati, Janku in Biserki je bila rejnica. Skoraj kot čisto pravo mamo jo doživlja, tako človek občuti, tudi Jožefa, njena snaha. Mnogi mogoče tega ne bi verjeli!

In ker je te dni, vsaj zdaj, ko nastaja ta spis, kar precej mrzlo, boste mogoče z zanimanjem prebrali o nečem, kar je v tako in še bolj mrzlih zimah doživljala v mlajših letih Tončka Tršinar. Pogleda izza očal in pove: "Na potoku je mož s sekuro razbil led. Ko se je pokazala voda, sem notri prala. Tako me je zeblo, da mi je postalo slabo."

M. L.

Topaz bi sadili mnogi

Sadjarska zadruga Posavja ima licenco za pridelavo jabolk topaz v Sloveniji in Hrvaški - Ekološka pridelava

BREŽICE - Potem ko je Sadjarska zadruga Posavja iskala v Evropi sorto jabolk, ki bi bila najbolj primerna za posavske in slovenske kmetije, je izbrala sorto topaz. "Topaz je jabolko, ki je pridelano brez uporabe sintetičnih kemičnih sredstev za varstvo rastlin in brez uporabe mineralnih gnojil. Povsem upravičeno lahko rečemo, da je to neškropjeno jabolko," pravi Toni Koršič, direktor Sadjarske zadruge Posavja iz Arnovih sel pri Brežicah.

Zadruga je iskala sorto, ki bo lepa, rodna, dobra in se da dobro skladiščiti. Na Češkem vzgojeni topaz združuje vse to. "Sorta je popolnoma odporna proti jablanovemu škrlupu in jablanovi pepelovki. Proti škodljivcem se uspešno borimo z naravnimi preparati. Našo ekološko pridelavo nadzoruje avstrijska kontrolna ustanova," pojasnjuje Koršič.

Licenco za pridelavo teh jabolk v Sloveniji ima samo Sadjarska zadruga Posavja. Pogodbo ima

tudi za Hrvaško. Do letos je zadruga v Sloveniji posadila okoli 17 ha sadovnjakov topaza. V Posavju so ti nasadi v Brežini, Arnovem selu, Selih pri Dobovi. Topaz so zasadili tudi v Sentjanžu, Hočah, na Pohorju, v okolici Velenja, poskusno so novo sorto posadili tudi v Slovenski Istri in na Goriškem. Letos nameravajo saditi tudi na Gorenjskem, na idrijsko-cerkljanskem območju in v okolici Grosuplja. Tistih, ki bi radi sadili topaz, je letos dvakrat več, kot jim bo zadruga lahko ustregla. Letos bodo posadili 7 do 8 hektarov, okrog 1.000 sadik bo na voljo tudi v maloprodaji, za vrtničarje. Po Koršičevih besedah nasade širijo po Sloveniji, da bi ugotovili, kje se sorta obnese najbolje, in tudi zato, ker morebitne nesreče praviloma ne prizadenejo vseh krajev enako močno.

Sadjarska zadruga Posavja, ki pričakuje razmah topaza v Sloveniji, je članica evropskega združenja pridelovalcev topaza. Članice združenja pridelujejo sorto izključno na ekološki način, imajo skupno promocijo teh jabolk, enako embalažo in poenotene cene ter nastopajo s skupno blagovno znamko Bio-topaz.

M. L.

Nekateri tuji delali brez dovoljenja

BREŽICE - Upravni enoti Brežice so tuji lani oddali 740 vlog za izdajo dovoljenja začasno prebivanje v Sloveniji, kar je 12 odstotkov več kot v letu poprej. Od omenjenega skupnega števila prosilcev je bilo 113 delavcev, ki so bili zaposleni v remontu v Jedrski elektrarni Krško. S temi vlogami so imeli na oddelku za notranje zadeve upravne enote Brežice največ težav, saj so vloge prejeli šele, ko so tuji že delali v Krškem. Nekateri delavci že končali delo in zapustili Slovenijo. Dovoljenja začasno prebivanje bi morali skladno z zakonom o tujcih vročati na pristojnih diplomatskih konzularnih predstavništvih v tujini.

PONOSNI NA TOPAZ - Letos ima Sadjarska zadruga Posavja na voljo okoli 10 ton jabolk sorte topaz, naslednje leto pričakuje vsaj 60 ton pridelka. Topaz prodajajo v Sloveniji na 9 prodajnih mestih od 12. januarja. "Jabolko je izredno sočno, aromatično, plemenitega kiselkastega okusa in čvrsto. Takoj po obiranju jabolko nima primernega okusa, zato mora za uživanje primerno dozoreti," pravi Toni Koršič (na fotografiji), direktor Sadjarske zadruge Posavja. (Foto: M. L.)

Drnovšek naj pomaga elektrarnam

Skupina poslancev vladi pobudo za gradnjo spodnjosavske elektrarne - Združiti Dravske in Savske elektrarne - Vlada naj se izkaže z denarjem - Tudi manj poplav in več zaposlitev

BREŽICE, KRŠKO - Skupina poslancev LDS s prvopodpisanim Jožetom Avšičem iz Brežic in drugopodpisanim Brankom Jancem iz Krškega je poslala vladi Republike Slovenije pobudo glede spodnjosavskih elektrarn. Poslanci bi na ta način radi prepričali vlado, naj naposled vendarle da zgraditi spodnjosavsko elektrarno verigo.

Poslanci v pobudi pišejo vladi, naj čimprej obravnava in potrdi investicijski načrt gradnje hidroelektrarne Boštanj, tako da bi jo lahko začeli graditi že letos. Predlagajo, naj za gradnjo omenjene elektrarne vlada zagotovi denar iz "letne prerazporeditve znotraj elektroenergetskega sistema" za leto 2000 in iz letošnjega državnega proračuna.

Vlada naj oceni - tako v pobudi predlagajo poslanci - možnost združitve Dravskih elektrarn Maribor in Savskih elektrarn Ljubljana. Z združitvijo gospodarskih družb, ki so v večinski lasti države in proizvajajo električno energijo na slovenskih rekah, bi spodnjosavske elektrarne namreč lažje zgradili.

Vlada naj skupaj s Savskimi elektrarnami Ljubljana, tj. s konce-

naravnost na mestno ulico, ob intervencijah se s težavo vključimo v promet na prednostni cesti," nasteva nekatere omejitve Damjan Lah.

Po Lahovi zamisli bo v Krškem poklicno gasilstvo uspešnejše in cenejše, če bo imelo eno enoto, ki bo dobro usposobljena, kot če hkrati razvija in plačuje več stalnih gasilskih sestavov. Ukinitvev poklicnega gasilstva v Krškem verjetno ne pride v poštev, vsaj ne, dokler bodo meščanom in okoličanom za nevarne sosede recimo tovarna celuloze in papirja, jedrska elektrarna, brestaniška termoelektrarna. "Vendar poklicnim gasilcem ne sme iti samo za preživetje, gre za razvoj. Bolje je, da gasilska enota ne preživi, če bo v prihodnje ob kakih nesrečah morala priznati, da ni mogla uspešno posredovati. Za preživetje, usposabljanje in zanesljivo strokovno delo pa potrebuje denar."

M. L.

V Valvasorjevi knjižnici prijazni

KRŠKO - "V Valvasorjevi knjižnici Krško je osebe zelo prijazni in ustrezljivo." Tako je pred dnevi rekla študentka iz okolice Novega mesta. Čestitamo Knjižnici. Če si s prijaznostjo ustanova lahko nabere točke za pridobitev novih dodatnih delovnih prostorov, potem ni več daleč čas, ko bo krška knjižnica dobila celo prizidek. Točkujte naprej!

Okrasne letve

KRŠKO - Stavba krške poklicne gasilske enote se vsa tresse zaradi strojev v bližnji tovarni Vipap Videm. Nič čudnega ne bo, če bodo njeni zidovi razpokali. Mogoče so že počili. Najbrž, saj imajo gasilci v stavbi po vogalih že pokončne letve, ki so za okras pa še razpoke zakrijejo.

Gneča in sploh nemogoče

BREŽICE - Upravna enota Brežice je tako opisala razmere v svojih delovnih prostorih, kamor ob uradnih dnevih pride veliko ljudi. "Zaradi prostorske utesjenosti, malostevilne kadrovske zasedbe in vse večjega pripada zadev prihaja do gneče in nemogočih delovnih razmer. Ni pričakovati, da bi se razmere v tem pogledu izboljšale." Res pa je, da se na brežiškem obzorju že kažejo obrisi nove stavbe upravne enote Brežice.

darsko infrastrukturo. Razlog več za tako sodelovanje je po mnenju poslancev podeljena koncesija za izkoriščanje reke.

V pismu Drnovšku, ki sta ga podpisala brežiški in krški poslanec Jože Avšič in Branko Janc, avtorja sporočata predsedniku vlade, koliko razdiralne moči je v energiji Save in da bi izkoriščanje Save dalo različne koristi. "Izraba energetskega potenciala spodnje Save je izredno pomembna za Posavje zaradi reševanja pred poplavami ter iz okoljskega, prostorskega in zaposlitvenega vidika. Slovensko gospodarstvo je sposobno samo izpeljati ta projekt," piše v poslanskem pismu predsedniku vlade.

Hkrati s pobudo vladi so iz poslanske skupine LDS poslali javno pismo predsedniku vlade dr. Janezu Drnovšku. Pismo naj bi premier bral kot prošnjo za podporo gradnji bodoče boštanske hidroelektrarne. M. L.

ŠE KRŠKO-NOVO MESTO - Občinski svetniki iz Brežic, Krškega in Sevnice ter nekaterih občin iz sosesčine so že igrali nogomet. To se je dogajalo lani v telovadnici osnovne šole Leskovec pri Krškem. Dobro in še zanimivejši bi bilo, ko bi se v nogometu pomerila med seboj dva bodoča pokrajinska velecetra - Novo mesto in Krško. Da bi bil tekmovalni teren nevtralen, bi se politični nogometiški zbrali kje v sredi, na primer na igrišču v Škocjanu. Tekmo bi komentiral škocjanski župan Janez Povšič. Ozračje bi bilo eksplozivno.

UGODNO OZRAČJE - V Krškem ne mine dan, da se ne bi pogovarjali o čudnem ozračju. "Katera žuželka v Krškem in okolici zadnje čase leta prav vztrajno?" se sprašujejo pri tem. "Osa," odgovarjajo. Poznavalci, ki imajo v mislih več kot samo koleदार in naravno dogajanje, menijo, da lahko leta zato, ker ji je naklonjeno ozračje: zima brez snega in podobno. Poznavalci že vedo za veliko njenih gnezdišč, vendar ne za vsa. Krško, mar ne?

NAJ SE VIDI RAZKOŠJE - Krško staro mestno jedro na desni strani Save so v preteklosti obložili na več krajih z zlahnejšimi gradbenimi materiali, ne samo z navadnim betonom. Tako je bilo mesto lepo, in je še razen tam, kjer zlahkni materiala na stopnicah pokajo in odstopajo. Hujše, kot to, da so take razkopane stopnice premalo lepe, je, da se na njih ljudje pogosto spotikajo. Ne padejo, če je v bližini slučajno kdo, za katerega se primejo.

KOSTAK - Ali res iz Kostaka delajo okostnjak, kapitalsko gledano seveda?

Novo v Brežicah

V DOMAČEM MESTU ZA PRAZNIK NI BILO LEKARNE - Neki fantič je doma iz Brežic. Igral se je, bil je praznik. Poškodoval se je in je nujno moral dobiti nekaj zdravilnega, čeprav samo mazilo proti opeklinam. Toda lekarna v Brežicah ni obratovala, bil je pač praznik. Tudi lekarnarji v Krškem so imeli zaprto. Kaj je drugače preostalo atiju fantiča, kot da se je odpeljal po zdravilo še v Sevnico. Lekarna pod sv. Rokom v Sevnici pa je rade volje prodala mast, ki je potlej fantiču lajšala bolečino. Nauk zgodbe: če ste doma iz Brežic in je praznik, se nikar ne poškodujte in bi morali dobiti kakršne koli zdravila, čeprav samo mazilo proti opeklinam.

NORČAVO - V Brežicah bodo tudi letos izdali Pustne novice. Zakaj pa ne, saj se mesto in občina gresta norčije dan na dan, pomagajo jima tudi drugi! Nekateri so prepričani, da bo v pustnem časopisu tudi poseben županov kotichek. Ali bo časopis imel tudi rubriko "Najbolje plačane tajnice krajevnih skupnosti", se še ne ve. Vsaj v pustnem časopisu bodo verjetno Brežičani lahko prebrali osebno izpoved nekega imenitnega lokalnega podjetnika z naslovom "Kako sem gradil svoj imperij na tuji zemlji in se pri tem še smejal". Mnogim bi bilo posebno všeč žgečkljivo poročilo "Iz mestnega kupleraja. I. del".

Pustne novice tudi letos

BREŽICE - V Brežicah bodo tudi letos izdali Pustne novice. Zanimajali bi pisce in drugi ustvarjalci lahko pošljejo svoje spise na naslov Pustne novice, p. p. 12, 8250 Brežice. Kdor bo od spisov ljubi živ pogovor, lahko pokliče uredništvo na telefonsko številko (031) 543-715 vsak delavnik med 9. in 12. uro. Uredniški odbor Pustnih novic kuje svoje medijske načrte vsako sredo ob 19. uri v gostišču Berdnik v Brežicah (pri stadionu). Na takem sestanku je že sklenil, da bo časopis izšel 23. februarja in da bodo vsak izvod Pustnih novic menjali na tržišču za 400 tolarjev. Uredniški odbor sprejema za novice od znanih in neznanih dopisnikov in soustvarjalcev časopisa: žalitev ne, zbadljivke! Poznate silno moč vejice v jeziku, ne, zato preberite še enkrat, če ste v dvomih.

Si bo moral kmet iskati službo?

Tone Filak, eden največjih in najmlajših čistih kmetov v Beli krajini, o težavah v živinoreji - "Nihče ni pravočasno dovolj jasno povedal, da v Sloveniji ni boleznih norih krav," se jezi

GRIBLJE - Tone Filak je leta 1983 kot prvi v Beli krajini začel z živinorejo v sodobnem hlevu za prosto rejo. Takrat je vblevil 72 telet za mlado pitano govedo, in spominja se, da se je v tistih časih s tem dalo zaslužiti. A v 18 letih je šlo po njegovem z živinorejo le navzdol. Ker se je vse več kmetov odločalo za rejo mladega pitanega goveda, se je zaradi povpravevanja po teletih njihova cena dvignila, cena mlademu pitanemu govedu pa je zaradi velike ponudbe padla.

Vendar je Filak prepričan, da takšne krize v živinoreji, kot je sedaj, še ni bilo. "Lani ob tem času smo rejci za kilogram mesa dobili 560 do 570 tolarjev, letos pa 520 tolarjev. A glede na višje cene re-promateriala - samo cena nafte se je namreč dvignila za okrog 85 odst. bi morali dobiti vsaj 650 tolarjev za kilogram mesa," potarna Tone, ki se je, ko so bile težave v živinoreji vse bolj očitne, pred leti začel usmerjati tudi v sadjarstvo in kmečki turizem.

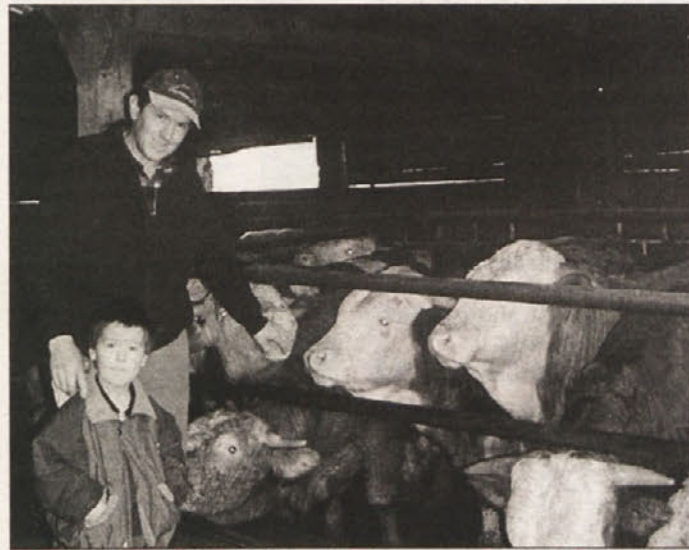
Filak je še vedno prepričan, da bi bila Slovenija lahko lekarna Evrope, boji pa se, da bo postala odpad, "Moja živina je krmljena z naravno hrano. A zdi se mi, da so pri nas bolezni norih krav izkoristili v politične namene. Slovenskemu potrošniku bi morali povedati, da je slovenska govedina neoporečna, a so kar molčali. Povpraševanje po govedini pa je bilo vse manjše. Ker zaradi krize v klavnici metliške Kmetijske zadruge, katere član sem, niso jemali živine v zakol tako, kot je bilo načrtovano, sem izgubil celo pravico do premije," pojasnjuje Tone, ki se jezi tudi na odbor za govedorejo in meso pri Kmetijsko-gozdarski zbornici, saj po njegovem ni naredil ničesar za izboljšanje položaja živinorejcev.

"Kmečki sindikat bi moral zaradi vseh teh težav pripraviti stavko. Toda glede na to, kar se dogaja pri

nas, se je država očitno odločila, da bo uvažala meso. Zdi se mi, da se iz nas norčujejo," pravi. Vendar je Filak prepričan, da bodo na njihovi kmetiji, ki je med najmlajšimi čistimi kmetijami v Beli krajini, - ne on ne žena Nežka namreč nista zaposlena, od štirih otrok pa so trije osnovnošolci, eden pa predšolski - znali poskrbeti za zdravo

prehrano zase in za svoje goste. Še letos pa se bo najbrž moral odločiti, ali bo nadaljeval z živinorejo. "Ne nazadnje ne vemo, kakšne posledice bodo prinesle govornice o boleznih norih krav. V skrajnem primeru si bom moral začeti iskati celo službo, kar je zelo žalostno. Nisem navajen, da bi mi kdo prinesel kaj na krožniku, toda zastoj res ne nameravam delati. A očitno smo govedorejci v slovenski kmetijski politiki povsem odpisani," pravi Filak, prepričan, da je takšnih zgodb, kot je njegova, v naši državi še veliko.

M. BEZEK-JAKŠE

V HLEVVU - Tone Filak (na fotografiji z najmlajšim sinom Gašperjem) v hlevu, v katerem ima sedaj 46 glav mladega pitanega goveda, od katerega bi kar nekaj živali že moralo končati v klavnici. Pred časom je nameraval hlev celo povečati, danes, ko je po njegovem kriza v živinoreji tolikšna kot še nikoli doslej, pa je srečen, da tega ni storil. (Foto: M. B.-J.)

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Ponedeljkovo hladno dopoldne je na novomeški tržnici privabilo nekaj branjev, ki so ponujale: česen po 400 do 600 tolarjev kilogram, domač česen po 1000, fižol v zrnu po 500 do 600, koren, kole-rabo in črno redkev po 200 do 250, kislo zelje in repo po 200 ter kisle zeljne glave za sarme po 300. Šopek peteršilja je stal 50, kilogram orehovitih jedrc 1200, ajdove moke 450, liter in pol sadjevca 1200 in domačega kisa 200, suhi šopek 200 do 650, šopek teloha pa 200 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 118 do 3 mesece starih prašičev, 44, starih 3 do 5 mesecev, in 13 starejših. Prve so prodajali po 320 do 380 tolarjev kilogram, kar je 8.000 do 12.000 tolarjev za žival, druge po 300 do 350, kar pomeni 14.000 do 24.000, in tretje po 300 do 340 tolarjev kilogram, kar znaša 30.000 do 34.000 tolarjev za žival. Prašiče, težke 200 kg, so prodajali po 200 do 230 tolarjev kilogram.

Kako je z zavarovanimi območji v Italiji

Lokalno upravo volijo - Park urejajo kmetje, ki tu živijo - Zavarovana območja z ekološkim kmetijstvom - Park ni prazen prostor - Ponosni prebivalci

Stefano Corazza, direktor Urada za parke in zavarovana območja pokrajine Emilia Romagna v Italiji, je bil naš gost že pred nekaj časa. Glede na to, da parke in zaščitena območja ustanavljamo tudi v Sloveniji, bo verjetno marsikoga zanimal njihov način dela.

V pokrajini Emilia Romagna, ki leži ob reki Pad, je zaščiteno 7,2% vse površine. Uprava regionalnega

parka je sestavljena iz treh ravni: pokrajinske, regijske in lokalne. Lokalne predstavnike volijo prebivalci parka izmed ljudi, ki živijo na območju parka. Poleg tega imajo še posvetovalno telo, v katerem so predstavniki gospodarstva in ljudje, ki skrbijo za socialne interese prebivalcev. Načrte za parke odobrijo na regijski ravni, kjer zagotovijo tudi finančne za izvajanje načrtov, prav tako tudi skrbijo za projekte, ki so pomembni za ves sistem parkov v pokrajini. Tako prihaja 80% denarja iz proračuna regije, 20% pa prispevajo lokalni viri.

V okviru različnih parkov obujajo projekte, značilne za določeno območje. Sem spadajo npr. žive meje in drevedri. Uprava parka stori to v sodelovanju s kmeti. Nudi sadike, tehnično pomoč in ostalo strokovno pomoč, razen tega pa kmete plača za njihovo delo.

Nekatera območja so zaščitena že precej dolgo, saj si že trideset let prizadevajo vanje vključiti naravi prijazno kmetijstvo, zato veljajo za zavarovana območja posebni programi za kmetijstvo. Zelo vzpodbujajo ekološko kmetijstvo, saj dobi ekološki kmetje na teh območjih za 20% višja neposredna plačila na hektar kot ekološki kmetje izven teh območij.

Značilna proizvoda te pokrajine sta parmezan in pršut, ki imata zaščiteno poreklo. Pri proizvodnji parmezana velja pravilo, da morajo biti krave krmljene s krmo s tega območja. Sama proizvodnja ne vpliva negativno na okolje. Povsem drugače pa je s proizvodnjo parmeskega pršuta, ki se odvija izven zavarovanih območij in zaradi potrebe tega vztraja na masovni reji prašičev. Količina izločenih prašičjih iztrebkov je tako velika, kot bi na tem območju živel 15 milijonov ljudi. Intenzivno kmetijstvo ogroža reko Pad, ta pa se izliva v Jadransko morje.

Za ekološki način kmetovanja so pomembni nenehno izpopolnjevanje znanja in obveščanje. Ravno sedaj poteka na zavarovanih ob-

močjih te pokrajine raziskava o povezanosti kulturnih rastlin z nekaterimi "pevelnimi" vrstami. Zanimajo jih predvsem, kje v kulturnih rastlinah se pojavljajo in kateri dejavniki vplivajo na to.

V sklop varovanja dediščine pa spada tudi vprašanje, kako obstoječe stavbe na kmetijah preurediti v turistične namene. V okviru Urada za parke in v tej pokrajini so izdelali skupen vodič za njihova zavarovana področja s karto obstoječe vegetacije ter registrom zavarovanih rastlin.

Park nikjer ne pomeni praznega prostora. Je povezava institucij, ljudi in naravnih dejavnikov v smislu varovanja narave, ohranjanja pestrosti rastlinskih in živalskih vrst, svoj delež pa ima tudi ekonomika. Brez primerne plačila ni mogoče dobiti ljudi, ki bi bili pripravljeni delati v še tako čudovitem okolju. Presenetljiv pa je ponos, ki družijo prebivalce parka v zavesti, da delajo nekaj izjemnega in dobrega.

BARBARA ŽAGAR

Rez vinske trte

METLIKA - Kmetijska svetovalna služba Metlika vabi v ponedeljek, 22. januarja, vse vinogradnike na demonstracijo rezi vinske trte, ki jo bo vodil dipl. ing. Roman Štabuc iz Kmetijskega zavoda Maribor. Ob 10. uri bo prikaz v Dragomlji v Žugljevem vinogradu (pri Težakovi zidani), ob 13.30 v Drašičih v Kostelčevem vinogradu na Lazcu in ob 15.30 na Boldražu pri kapelici.

Revija o konjih

LJUBLJANA - Decembrska revija o konjih prinaša v prispevku pod naslovom Igra moči zanimive ugotovitve strokovnjakov, kaj se dogaja v konjevem organizmu, ko je izpostavljen različnim obremenitvam, zakaj lahko dosega visoke hitrosti v dirkah in zakaj mu uspevajo dresurne figure. Nadaljujejo tudi s serijo člankov o vodilnih linijah Quarter Horse pasme in prinašajo utrinke z velike kasaške priridevite v Italiji, konjeniškega sejma v Veroni in dražbe konj v Gotovljah. Nadalje pišejo še o tekmovanju v najtežji konjeniški vrsti - militarij.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

O vinskih napakah

Vonj po zelenem

Na splošno je vino dovzetno za pretrese, poškodbe ali okužbe v vseh etapah, ki jih doživlja v svojem življenju (nezadostna zrelost grozdja, nestrokovno uravnavanje alkoholnega vrenja, površno delo pri zračenju vina, nedotočena posoda, preveč ali premalo zraka ob pretokih, natančno zveplanje v času zorenja vina itd.). V naslednjih člankih bom opisal vzroke in značaj posameznih vinskih napak.

Po prešljanju grozdja opazimo, da prešnik kmalu začne razvijati neprijetno vonjavo po zelenem. Nezrelo grozdje ali slabo pečljanje oziroma zelo grobo prešanje so glavni krivci za to napako vina. Aldehid (2 trans heksanal) je kriv za ta neprijetni vonj. Med alkoholno fermentacijo se del imenovanega aldehida pretvori v alkohol heksanol, ki je boljšega vonja, ne pa dobrega. Vsebnost heksanola nad 0,5 g/l se v vinu zazna: namesto sortne arome zaznamo aromo po zelenem, kar pomeni negativno oceno. Z dobro organizacijo trgatve, predvsem pa če ne prihaja do daljšega stika jagodnega soka s pečlji, se lahko izognemo tej nevarnosti oziroma napako zmanjšamo.

V nekaterih primerih vino, ki je v stiku z zrakom, ne cikne, temveč oksidira. To je pogosta napaka, ki jo pospešijo vinu sovravne kvasovke, kanove glivice. Povzrajno se lahko na vseh vinih in jim popolnoma spremenijo značaj. Oksidacija poteka v dveh fazah: pri raztapljanju kisika v vinu, kar se dogaja med nego, in spajanju kisika s snovmi v vinu, ki so dovzetne za spremembe. Čim začno procesi oksidacije teči, se vino spreminja v negativni smeri. Kisik, ki se je raztopil v vinu, ni nujno škodljiv, če je vino dotočeno in pravilno zažveplano. Če pa je vinu dalj časa

izpostavljeno zraku, se posledice oksidacije stopnjujejo, odvisno od vsebnosti kislin, prej ali slej oksidacija toliko napreduje, da vinu ni več pomoči.

Po pretoku vina ali filtraciji ali transportu se vino utruji, zgubi intenzivnost arome, sadni značaj. Pravimo, da je zbito. Po ustreznem počitku se vinu vrne večji del prvotne kakovosti. Vino lahko dobi zaradi povečanja prostih aldehidov - to se lahko zgodi po neakovostnem prečrpavanju vina ali površnem stekleničenju - vonj po prežvečenem ali poškodovanem sadju. Včasih občutimo pri vinu vonj po zraku ali postanem. Tak značaj dobi vino, če je nekaj časa izhlapevalo. Oksidacijo zaznamo v vonju in okusu, takrat pa je že vse zamujeno.

V strokovnem izrazoslovju se uporablja izraz MADERIZIRANO vino, in sicer za vino, ki je zorelo v sodu ali v slabo zaprti steklenici. Belo vino v takih primerih močno porumeni, rdeče porjavi, zgubi svežino, postane grenko in dobi okus po oksidiranih jabolkih. Izraz maderizirano vino je nastal, ker obstajajo vina, ki jih namerno izpostavljajo stalni majhni oksidaciji da bi pridobila svojstven oksidativni karakter: nekatera španska (Xeres), portugalska (Porto), italijanska (Marsala), in pomeni iskano kakovost. Našeta vina so praviloma alkoholizirana, vsebujejo najmanj 16% alkohola in so tako zaščitena pred nezaželenimi mikroorganizmi, razvijejo vonj po suhih orehih, zelo zlahaten vonj, ki je delno podoban oksidativnim aromam. Tak vonj in okus se strokovno imenuje RANČO, vendar ne pristaja našim vinom. Takšna vina v steklenici ne pridobivajo, ne škodi pa jim, če je steklenica nekaj tednov odprta.

Žal ugotavljamo v preveč naših vinih, predvsem mladih, ta rančo okus, ki je vinska napaka.

(Nadaljevanje sledi)
Dr. JULIJ NEMANIČ

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Okusne zamisli z bananami

Pri nas je najbolj znana t.i. namizna banana, ki jo lahko uporabimo na več načinov. Nezrele banane so zelene in imajo sprva trdo in s škrobom bogato meso, ki postane med međenjem mehko in sladko, lupina pa porumeni. V 100 g olupljene banane je 81 kcal, 1 g beljakovin, 19 g ogljikovih hidratov in 1 mg natrija. Banane so kot sadni prigrizek, samostojen dietni obrok pri prebavnih težavah in kot osnovna sestavina za sadne solate, napitke ter pikantne in sladke nadeve. Ko banane olupimo in narežemo, jih pokapljamo z limoninim sokom, da se ne obarvajo rjavo.

Z dodatkom limoninega soka pa so tudi okusnejše, saj sadežem primanjkuje lastne kisline. Zelo zrele banane pretlačimo in uporabimo kot prilogo kolačem in kruhom namesto krompirja. Za kuhanje pa uporabljamo vedno le delno zrele sadeže, ker ti vsebujejo več škroba ter manj sladkorja in se zato ne razkuhajo. Okus teletine zelo dobro poudarimo z bananami in s carryjem. Za 4 osebe potrebujemo 300 g rdeče čebule, 500 g teletine, 3 žlice moke, sol, poper, 4 žlice olja, 2 žlici carryja, 4 dl mesne juhe iz jušne kocke, 2 dl sladke smetane, 4 banane (450 g), 1 žličko nariban limonine lupine in vejico peteršilja. Čebulo olupimo, prerežemo in narežemo na podolžne, zelo tanke pramene. Meso narežemo na kocke, rahlo pomokamo, solimo in popramo ter ga opečemo na vročem olju. Nato ga preložimo

na krožnik in kranimo na toplem. Na isti maščobi rahlo prepražimo čebulo, dodamo curry, premešamo in zalijemo z juho. Kuhamo 10 minut, da se omaka zgosti, in prilijemo še sladko smetano. Banane olupimo in jih pol pretlačimo v kašo, pol pa narežemo na kolesca. Nato bananino maso vmešamo med smetanovo omako, začini z limonino lupinico, s soljo in poprom. Dodamo opečeno meso in pustimo, da jed še enkrat prevre. Pred serviranjem jo potresemo s sesekljanim peteršiljem in ponudimo z dušenim rižem.

Okusno sladico za 4 osebe pa naredimo iz 40 g rozin, 75 ml ruma, 60 g masla, 50 g rjavega sladkorja, 450 g zrelih banan, 1/4 žličke cimeta, 1 litra vanilijevega sladoleada in 30 g praženih mandljevih rezinic. Rozine namočimo v rum. Surovo maslo razpustimo v ponvi. Dodamo sladkor in ga med mešanjem segrejemo, da se raztopi. Banane preležemo po dolžini in pečemo 5 minut, da se zmehčajo, ter potresemo s cimetom. Rozine v rumu zlijemo na banane in flambiramo. Nato rezine banan razdelimo na desertne krožnike, jih prekrijemo s sladoleadom in prelujemo s preostalo tekočino. Sladico okrasimo z mandlji in takoj potresemo. Za zajtrk pa si lahko pripravimo okusno in nasitno bananino mleko s pomočjo paličnega mešalnika. Okus obogatimo s svežim pomarančnim sokom.

kmetijsko svetovanje

Trženje ekoloških pridelkov (III. del)

Lahko se odločimo za prodajo na domu, na kmečki tržnici ali za dostavo pridelkov na dom

Za ekološke pridelane pridelke je zelo primerna neposredna prodaja končnemu kupcu. V evropskih državah z največjim deležem ekoloških kmetij (Avstrija, Švica, Finska, Danska) se na ta način proda od 5 do 20 odst. vseh ekološko pridelanih pridelkov.

Razlogi, zaradi katerih kupci radi kupujejo pri kmetu, so poleg tega, da vedo, od kod prihaja blago, še boljša kakovost in svežina pridelkov ter doživetje ob nakupu. Uspeli bomo, če ne bomo prodajali zgolj pridelkov, pač pa storitev (način, čas, spremljajoče okolje) ponudbe. Za pridelovalca ima neposredna prodaja naslednje prednosti: dosega višjo prodajno ceno kot pri prodaji preko posrednikov, stalno lahko nadzira kakovost svojih pridelkov, od kupcev dobi povratno informacijo o tem, ali so zadovoljni, kaj si želijo, potrebujejo in jim tako lažje ustreže. Slabost neposrednega načina prodaje pa je, da je to dodatna delovna obremenitev za vso družino.

Za neposredno prodajo moramo imeti veselje do dela z ljudmi, podjetnost, organizacijske in trgovske sposobnosti. Pomembno je, da kupcem nudimo dovolj širok izbor pridelkov, predelanih izdelkov, posebne kakovosti, stalno ponudbo. Preden se odločimo za to, moramo oceniti dosegljive cene, razpoložljive količine ponudbe in dejansko sposobnost povpraševanja po ekoloških pridelkih. Uveljavlja se več načinov neposredne prodaje. Za prodajo na domu je pomembna ugodna lega kmetije (npr. bližina mesta), dostop do kmetije, dvorišče in prodajni prostor pa morata biti privlačno urejena. Vedno bolj se uveljavljajo kmečke tržnice, specializirane za ponudbo ekoloških pridelkov. Pri tem ni potrebno investirati v ureditev prodajalne, ni potrebna celovita ponudba, ker se ta dopolnjuje z drugimi ponudniki, vzpostavi se stik z velikim številom potencialnih kupcev, ustvarja se reklama za prodajo na domu. Pomembno je, da je ponudba ločena od pridelkov iz konvencionalne pridelave. Za sezonsko blago (sadje, vrtnine) je primerna tudi postavitev stojnice ob prometnicah. V primerih sezonskih pridelkov, predvsem sadja, je za kupce vabljivo, če jim ponudimo možnost, da si sami naberejo pridelke. Uveljavlja se tudi dostava pridelkov na dom (avtomobilska prodaja), za kar potrebujemo ustrezno prevozno sredstvo, privlačno blago, ponudbo na stalnem mestu ob istem času (točnost). Z vsemi oblikami neposredne prodaje pospešujemo prodajo svojih izdelkov tudi po drugih prodajnih poteh.

Prispevke o trženju ekoloških pridelkov naj zaključim z vzpodbudno ugotovitvijo, da se še naprej pričakuje strma rast povpraševanja. V EU bo od sedanjih 1,5% vseh pridelkov delež ekoloških pridelkov do leta 2005 predvidoma narasel na 5-10%. Podobno naraščanje povpraševanja pričakujemo tudi pri nas, zato bi bilo prav, da ga zadovoljimo s ponudbo s slovenskih ekoloških kmetij.

TANJA STRNIŠA

Suhyjeva razstava v Ljubljani

LJUBLJANA - V Galeriji Krka na Dunajski cesti so večeraj, 17. januarja, ob sedmih zvečer odprli razstavo slik in grafik akad. slikarja Branka Suhyja iz Novega mesta. Ta čas je še vedno odprta tudi velika Suhyjeva razstava v Jakčevem domu v Novem mestu. Na ogled je do 28. marca.

Razstava hrvaške umetnice

NOVO MESTO - V mali dvorani Dolenjskega muzeja bo v sredo, 24. januarja, ob pol šestih zvečer hrvaški veleposlanik v Sloveniji Celestin Sardelic odprl razstavo slik in grafik hrvaške likovne ustvarjalke Dubravke Babić.

Novomeški slikarki

ŠMARJEŠKE TOPLICE - V spremembi avli Zdravilišča Šmarješke Toplice bodo v petek, 19. januarja, ob šestih zvečer odprli razstavo likovnih del novomeških slikark Jelke Kupec in Jožice Škof. Na otvoritvi bodo nastopili citrarka Laura Martinčič, kantavtor Matej Škof in dekliska skupina Plamen.

Predzadnji zvezek Enciklopedije Slovenije

Veliki in zahtevni založniški podvig, izdajanje Enciklopedije Slovenije, ki se ga je pred štirinajstimi leti lotila založba Mladinska knjiga, se bliža zaključku. Čeprav je bilo sprva načrtovano, da bo enciklopedija obsegala dvanajst knjig, pa so spremembe, ki so v mnogem spremenile položaj in življenje Slovencev, zahtevale vsebinske spremembe in dopolnitve, tako da bo enciklopedija dejansko obsegala kar petnajst zvezkov in še enega z dodatnimi gesli, ki jih v prejšnjih zaradi ideoloških in drugih razlogov niso uvrstili v enciklopedijo ali pa so jih sploh spregledali.

Predzadnji, 14. zvezek, je izšel prejšnji mesec. V njem so zbrana gesla od "ubožnica" do "Wester". Če si ga ogledamo skozi številke, vidimo, da je na 416 straneh zbranih 937 gesel, od tega 470 stvarnih in 467 biografskih. Vsega besedila je 45.566 vrstic, od tega 33.726 vrstic stvarnih in 11.834 biografskih gesel. Besedilo, ki ga je prispevalo 457 različnih piscev, spremlja bogato slikovno gradivo. Vseh ilustracij je 1073, od tega 497 barvnih in 576 črno-belih. Med njimi je 67 portretov, 194 umetnostnih posnetkov, 37 tematskih kart in zemljevidov, 19 grafikonov, 7 risb, 108 pokrajinskih posnetkov, 239 rokopisov in tiskov, 276 pa je dokumentarnih posnetkov. Slikovno in ponazarjalno gradivo je prispevalo 198 posameznikov in 124 ustanov. Res, pravo podatkovno in ilustrativno bogastvo.

Med gesli z najrazličnejših tematskih področij je nekaj takšnih, ki razgrinjajo osrednje prvine v konstituiranju in razvoju slovenske države in naroda, kot so denimo gesla o višjem in visokem šolstvu ter vzgoji in učitelstvu ter splet podatkov o temeljnih državni suverenosti in ureditvi (ustava, volitve, vlada, uprava). Pestrost umetniške ustvarjalnosti, strokovne inovativnosti in znanstvene poudarnosti na Slovenskem razkrivajo biografska gesla, med katerimi najdemo znamenita in manj znana imena, od zgodovinarja Lojzeta

Pogled na prizidek z značilnimi rotundami. Na sliki desno: urejanje knjig v oddelku za leposlovje.

Po desetletjih prostorskih stisk do gradu knjig

Kmalu bo odprt novozgrajeni prizidek Knjižnice Mirana Jarca - V štirih etažah knjige, čitalnice, uprava, skladišča, garaže - Prost pristop do knjig in knjižnega gradiva - Varovalne magnetne nitke zoper knjižne tatove

NOVO MESTO - Knjižnica Mirana Jarca, ki spada med večje in bogatejše knjižnice v Sloveniji, se že od ustanovitve leta 1946 naprej neprestano srečuje s prostorskimi težavami. Po več kot pol stoletja se ji v naročju tretjega tisočletja končno le nasimihajo lepši časi. V kratkem bodo namreč odprli novi prizidek, ki ne bo le velika pridobitev za Novo mesto in širšo okolje, ampak tudi nova arhitektonska posebnost dolenjske metropole. Vendar je treba kar takoj povedati, da se bodo v knjižnici zares oddahnili šele potem, ko bodo obnovljeni tudi sedanji prostori in bo knjižnica lahko zares delovala kot celota.

Prostorske stiske so se začele takoj ob ustanovitvi, ko je knjižnica dobila prvečasne prostore v osnovni šoli, in se nadaljevale po preselitvi v obnovljeno stavbo nekdanje kresije. Ob stalnem pritoku novih knjig, odpiranju novih oddelkov in naraščajočem številu uporabnikov sprotne rešitve in prostorske pridobitve niso kaj prida hasnile. Knjižnica je sicer pridobila sosednjo stavbo, preselili so oddelke za odrasle v stavbo stare gimnazije, zgradili depoje na podstrešju, a stiska je bila kljub temu iz leta

v leto hujsa in se prevešala v krizo. Knjižnica se je dušila v naraščajoči množini gradiva in se tako rekoč v temeljih majala pod pezo let, obiskovalcev in knjig.

Gradnja prizidka

Leta 1971 se je s preobrazbo slovenskega knjižničarstva prvič začelo resneje razmišljati o temeljiti prostorski rešitvi, ki se je kazala kot gradnja prizidka obstoječim stavbam. Proti koncu sedemdesetih so prešli od zamisli k dejanjem. Leta 1979 je arhitekt Marko Mušič izdelal idejni projekt za obnovo knjižnice in gradnjo prizidka, kar bi omogočilo normalno delo te pomembne kulturne ustanove. Leta 1986 je bil projekt domišljen, vendar se je gradnja prizidka dejansko začela šele leta 1997. Temeljni kamen sta sicer že jeseni 1996 slovesno položila tedanji novomeški župan Franci Koncilija in minister za kulturo dr. Janez Dular.

Denar za celoten projekt naj bi zagotovili Vlada Republike Slovenije in Mestna občina Novo mesto, pri čemer je bil določen delež države na 42,8 odstotka, občine pa na 56,2 odstotka. Skupna investicijska vrednost je bila postavljena na nekaj manj kot 812 milijonov tolarjev, a se je kmalu po začetku gradbenih del izkazalo, da bo šlo za bistveno večje vrednosti. Zaradi izredno zahtevnega temeljenja, delnega povečanja kvadrature prostorov, slabo izdelanih in pomanjkljivih popisov del pri osnovnem projektu in še česa je prišlo do zastojev v gradnji in zamud, saj bi moral biti po prvotnih načrtih prizidek dokončan do konca leta 1998. Dolgotrajno gradnjo, večji stroški za notranjo opremo in uvedba davka na dodano vrednost so vrednost in

Razstava v Miklovi hiši

RIBNICA - Jutri, 19. januarja, bodo ob sedmih zvečer v galeriji Miklova hiša odprli slikarsko razstavo Zdenke Žido in Sandija Červeka.

UMIRJENI "ENFANT TERRIBLE" - V Galeriji Krka v Novem mestu so v ponedeljek, 15. januarja, zvečer odprli razstavo najnovejših likovnih del Izidorja Jalovca, slikarja in grafika, ki se je tokrat prvič predstavil tukajšnji javnosti s samostojno razstavo, bo pa verjetno posledje pogoste prisotnosti na dolenjskih likovnih razstaviščih, saj se je pred dobrim letom dni iz Kranja preselil v vasico Lipovec na Dolenjskem. Na otvoritvi, ki jo je vodila Barbara Barbič Jakše, glasbeno pa popestrila novomeška skupina Dom za sanje, je o avtorju in razstavljenih delih govoril likovni kritik dr. Cene Avguštin. Poudaril je slikarjev ustvarjalni premik od "enfant terrible" t. i. nove podobe v bolj umirjenega ustvarjalca, ki v svojih slikah daje vse večji poudarek barvi tako pri figurah kot krajini. Na sliki: Jalovec in dr. Avguštin ob sliki Novega mesta. (Foto: M. Markelj)

Andreja Pleničar, direktorica Knjižnice Mirana Jarca.

vesticije še dodatno povečevali. Zato so leta 1999 izdelali novelacijski investicijskega programa, po kateri so dokončanje celotnega projekta začrtali v dveh fazah: najprej dograditev prizidka, da se bo knjižnica lahko preselila v nove prostore, nato pa sanacija in preureditev sedanjih stavb. Vrednost celotne investicije je danes 1,755 milijarde tolarjev, torej je še enkrat večja od prvotne.

Prost pristop do knjig

Prizidek je z nekaj časovne zamude le dograjen in s tem je prva faza zaključena. Arhitekt Marko Mušič je novi zgradbi dal nevskandano podobo, ki vključuje elemente grajske arhitekture (dolina gradov!), še posebej značilni so zastekljeni stolpi. Stavba ima tri etaže s podzemno garažo za bibliobus in osebna vozila zaposlenih ter skladišče za knjige potujoče knjižnice.

Na osnovni etaži, ki je na ravni glavnega vhoda iz Rozmanove ulice, je študijski oddelek, v katerem bodo poslej le strokovne in poljudne knjige, razvrščene po univerzal-

Pod dežnikom v Rondoju

KRŠKO - V restavraciji in kavarni Rondo bo danes, 18. januarja, ob sedmih zvečer že uveljavljena literarno-glasbena prireditev Pod dežnikom. Tokrat se bosta predstavila besedna ustvarjalca Petra Rep in Luka Planinc, za glasbo pa bo poskrbel kantavtor Peter Dirnbek.

ni decimalni klasifikaciji, znotraj razdelkov pa po abecednem vrstnem redu. Tu sta začasno postavljena tudi časopisna čitalnica in audio-video oddelek. V središču je izposojevališče, v dveh stolpih in na nad etažo dvignjenem krožnem platuju so čitalnice. Obiskovalcem je na voljo še vrsta računalnikov za delo in brskanje po internetu. Na tej etaži imajo delovne prostore uprava, računovodstvo in tajništvo.

V spodnji etaži je zbrano vse leposlovje in strokovna literatura o kritiki in jezikovni teoriji, knjige so urejene abecedno po avtorjih in dodatno označene z barvnimi trakovi za zvrsti (poezija, dramatika, roman itd.) ter s simboli za žanre (biografski, ljubezenski, pustolovski itd.). Še eno etažo nižje sta osrednje skladišče s pomičnimi regali in oddelek za oblikovanje in obdelavo knjižnega gradiva, garaže za osebna vozila zaposlenih, bibliobus in skladišče potujoče knjižnice pa so umeščeni v najnižjem nivoju.

"Z novo ureditvijo in označevanjem knjig v prostem pristopu želimo poenostaviti iskanje gradiva za uporabnike, da bi se čim lažje privadili samostojnemu samopostrežnemu načinu in bi kar najmanj potrebovali našo pomoč," pravi direktorica Knjižnice Mirana Jarca Andreja Pleničar ter ob tem dodaja, da je za kakovostno delo z uporabniki delavcev v knjižnici premarila, na zaposlovanje novih delovnih moči pa zaenkrat ne smejo računati. Tako bodo morali uporabniki in knjižničarji na začetku malo potrpeti eni z drugimi, dokler ne bo nov način izposoje in uporabe knjižnega gradiva stekel. Vsekakor pa bodo morali uporabniki pokazati nekaj več smisla za red, da ne bodo oteževali iskanje knjig drugim.

Knjige varovane z magnetno nitko

S selitvijo in opremljanjem knjig so imeli v knjižnici izredno veliko dela. Priprave so se začele že konec leta 1999 in se nadaljevale skozi vse lansko leto. Najprej so opravili odpis kakih 5 tisoč knjig in prav toliko kosov neknižnega gradiva, v glavnem uničenega, močno poškodovanega, vsebinsko zastarelega in jezikovno neustreznega (škandinavski jeziki ipd.). Hkrati je potekalo opremljanje knjig z novimi oznakami in vstavljanje varovalnih magnetnih nit, kar naj bi knjige varovalo pred dolgoprsteži. Prost pristop do knjig ponuja veliko svobode pri gibanju in izbiranju, za zmkavte pa je to vabljiva prilžnost za krajo. No, iz knjižnice ne bo mogoče odnesti nobene neprijavljene knjige, saj se bo ob takem poskusu sprožil alarm. Te dni knjižničarji razvrščajo še zadnje knjige na ustrezna mesta, za kulturni praznik pa bo najverjetneje nova knjižnica že odprla vrata.

M. MARKELJ

Veronika Deseniška in Sapramiška

KRŠKO - S predstavo Župančičeve tragedije Veronika Deseniška v izvedbi Sentyakobskega gledališča iz Ljubljane in v režiji Diega de Brea bo v soboto, 20. januarja, ob osmih zvečer znova zaživel gledališki oder v Kulturnem domu. Predstava bo za modri abonma in izven. V sredo, 24. januarja, pa bo ob petih popoldan v Kulturnem domu gostovalo Prešernovo gledališče iz Kranja z igro za otroke Sapramiško avtorice Svetlane Makarovič in v režiji Katje Pegan.

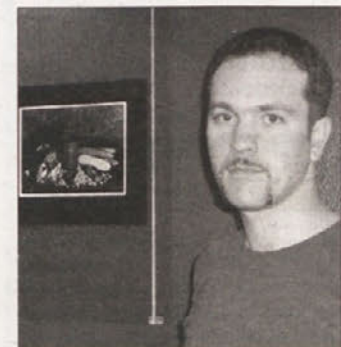
Stara hiša pripoveduje

V Galeriji Luna odprli drugo samostojno razstavo fotografij Toma Mežana

NOVO MESTO - V Galeriji Luna so novo tisočletje začeli s fotografsko razstavo in z avtorjem, ki je pot v javnost začel s svojo prvo samostojno razstavo prav v prostorih te galerije. Gre za Toma Mežana iz Dolenjih Ponikev, čigar črno-bele fotografije so v galeriji na ogled od minulega četrta, 11. januarja.

Mežan je za razstavo v Luni pripravil cikel z naslovom "Dolnje Ponikve 5", kot je zapisano na stari hišni številki, kjer je našel motive za fotografije. Cikel je ustvaril lani, k temu pa ga je spodbudil državni fotografski natečaj Dediščina med nami, ki sta ga razpisala Društvo prijateljev fotografije Krško in tamkajšnja območna izpostava Sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti. Na natečaj se je odzvalo 50 avtorjev iz vse Slovenije. V tej močni konkurenci so Mežanove fotografije očitno dovolj izstopale, saj jih je žirija nagradila s tretjo nagrado za črno-belo fotografijo, nekaj pa so jih tudi uvrstili na skupinsko razstavo, ki so jo odprli konec lanskega septembra v Galeriji Krško. V Galeriji Luna je zdaj na ogled celoten cikel.

Na 16 fotografijah - med njimi je nekaj diptihov in en triptih - je Mežan skušal ujeti utrip stare kmečke hiše št. 5 v Dolenjih Pon-

Tom Mežan ob nagradjeni fotografiji iz cikla "Dolnje Ponikve 5".

ikvah. Gre za hišo ženine stare mame, v kateri zdaj sicer nihče ne živi, je pa še dobro ohranjena in s tako rekoč nedotaknjeno notranjo opremo, ki se je drži patina starostnosti, naj gre za kuhinjsko opremo, nabožne predmete, staro kmečko orodje, kot so cepec, terlec za lan, srpice, ali za mehaniško orodje iz polpreteklosti, ko je bilo treba na domačiji popraviti že tudi traktor. Mežan je predmete razvrstil v tihožitja, ki delujejo bodisi kot zanimive kompozicije (mehaniško orodje, srpice ipd.) ali pa imajo izrazito sproščilnost o minljivosti. Cikel zaključujeta ambientalna posnetka notranjih prostorov domačije. Razstava ima ob umetniški tudi dokumentarno vrednost in dokazuje, da je kultura na dediščina lahko prav zanimiva tema za ustvarjalna fotografska iskanja.

M. MARKELJ

Večer z Mickiewiczem, Prešernom in Chopinom

NOVO MESTO - Društvo slovensko-poljskega prijateljstva priredi v sredo, 24. januarja, ob sedmih zvečer v mali dvorani Dolenjskega muzeja kulturni večer v okviru projekta Velikani romantike. Dr. Niko Jež bo predstavil prevod Mickiewiczovega Konrada Wallenroda, člani novomeškega literarnega kluba bodo brali Prešernove pesmi. Chopinove skladbe pa bo igrala pianistka Maya Furst.

Moške fantazije v LokalPatriotu

NOVO MESTO - Danes, 18. januarja, bosta ob osmih zvečer v novomeškem klubu LokalPatriot nastopila Miha Nemec in Primož Pirnat. Uprizorila bosta gledališki esej z naslovom Moške fantazije od pornografije do poezije.

dežurni poročajo

ALUMINIJ - Med 6. in 9. januarjem je neznanec na gradbišču KZ Krka v Zbaji vasi ukradel več aluminijastih opažnih elementov in GPG Grosuplje oškodoval za 300 tisoč tolarjev.

TEHTANJE - 9. januarja je neznanec v trgovini z belo tehniko na Novem trgu v Novem mestu ukradel dve kuhinjski tehniko.

VLOMIL V AVTO - S. J. iz okolice Novega mesta je 9. januarja parkirala svoj avto na parkirnem mestu na Seidlovi cesti. Neznanec je vlomil v avto in ukradel torbico z denarjem, dokumente, zlato verižico in plačilne kartice. S. J. se oškodovala za 320 tisoč tolarjev.

OKRASNI POKROVI - S koles osebnega avta so lastniku O. B. iz Novega mesta na Segovi ulici med 9. in 10. januarjem izginili okrasni pokrovi.

UKRADEL SMEROKAZA - Neznanec je 10. januarja na parkirnem prostoru pred železniško postajo v Trebnjem z osebnega avta znamke Golf ukradel dva smerokaza in anteno.

SKORAJ PRAZNA BLAGAJNA - Neznanec, ki je v noči na 14. januar vlomil v trgovino na Dovškem pri Krškem, je bil verjetno bolj kot ne razočaran. Ukradel je blagajno, v kateri je bilo le okrog pet tisoč tolarjev.

NI BIL PRAVI - 30-letni bosanski državljani N. R. je 14. januarja prišel na mednarodni mejni prehod Obrežje in se izkazal z belgijskim potnim listom na ime 32-letnega M. R. Policist je ugotovil, da je M. R. vanj naknadno vstavil svojo fotografijo. Zoper osumljenca bo podana kazenska ovadba.

Ukraden fiat tipo

BREŽICE - V noči na 11. januar je s parkirnega prostora stanovanjskega bloka izginil osebni avto znamke Fiat Tipo, 1.6, IE, letnik 1993, reg. št. KK 16-32L. Vozilo je bilo zaklenjeno.

Že tretjič tarča roparjev

V petek neznanca oropala senovško banko - Tretjič v 8 mesecih - Za njima ostal rdeč denar - Policija se trudi

SENOVO - V tretje gre rado, bi lahko rekli ob petkovem ropu Nove ljubljanske banke, d.d., podružnica Posavje - Krško, poslovalnica Senovo. Banka je bila namreč 12. januarja že tretjič v osmih mesecih tarča roparjev - najprej maja in nato avgusta lani. Storilec policisti še niso našli.

Uslužbenki (ena od njih je rop doživela že tretjič) sta tega dne nekaj minut pred 17. uro zaključevali z delom in v banki ni bilo nobene stranke več. Ob 16.55 sta v banko stopila dva neznanca moška. Istočasno sta skočila na pult, kjer se nahaja blagajna. Eden od njih je imel v desni roki pištolo in jo uperil v eno od uslužbenk, drugi pa je preskočil varovalno ograjo iz stekla, skočil za blagajno in iz nje vzel 921.300 tolarjev ter 6.160 nemških mark. Denar je spravil v PVC vrečko. Neznanca - tisti s pištolo je star med 20 in 30 let, visok okrog 175 cm, vitke postave, svetlejših kratko prstriženih las, pokrit s črno šilt kapo, oblečen v modre jeans hlače in temno modro bundo, drugi moški pa je visok okrog 180 cm, okroglega obraza, oblečen je bil v črne hlače in temno jakno - sta nato banko takoj zapustila, prečkala glavno cesto Senovo - Brestanica v bližini go-

NOVI ZAKON O OROŽJU

Da bi čimveč orožja spravili s črnega trga

Naša država je že sredi lanskega leta v okviru prilaganja zakonodaje Evropski uniji pripravila nov orožni zakon, veljati pa je začel letošnjega 7. januarja. Prinaša nekaj novosti, sicer pa so po mnenju Ministrstva za notranje zadeve njegovi cilji predvsem v tem, da se posameznikom, pravnim osebam in samostojnim podjetnikom zagotovi uresničevanje pravic pri sportnem strelstvu, lovu, osebnem varovanju, pa tudi da se kar najbolj prepreči možnost zlorabe orožja.

Nasploh je skupni cilj mednarodnih prizadevanj, da bi čim več orožja spravili s t.i. črnega trga in ni treba posebej poudarjati, da tudi na našem področju cvete preprodaja orožja. Lani so naši policisti tako z novomeške kot krške policijske uprave naleteli na illegalen vnos orožja čez državno mejo. Zlasti julija je šlo je za velike količine najrazličnejšega orožja od bomb do avtomatskih pušk, orožje pa je bilo zelo verjetno namenjeno v tujino, zlasti v zahodne države za medsebojna obratovanja mafijskih skupin.

Štiri kategorije orožja

Orožje je razporejeno po zgledu voznih kategorij. V kategorijo A spada predvsem vojaško ali t.i. prepovedano orožje. Za strelno orožje, ki sodi v kategorijo B, je predhodno potrebno dovoljenje, v kategoriji C je predvsem lovsko in športno orožje, ki je predhodno vezano na dovoljenje, vendar z olajšavami, kategorija D pa je namenjena strelnemu orožju, ki ga je potrebno prijaviti.

Čas za prijavo brez kazni

Najpomembnejša novost novega zakona o orožju - prejšnji je star 19 let - je možnost legalizacije orožja, in sicer v šestih mesecih, to je do 8. julija. Ta je večplastna. Imetnikom neprijavljene orožja je omogočeno, da v tem času za neprijavljeno orožje, ki ga je sicer mogoče imeti v posesti, zaprosijo za ustrezno orožno listino. Dobilci jo bodo le, če to orožje ne izvira iz kaznivih dejanj in če prosilec izpolnjuje zakonske pogoje: da je dopolnil 18 let, ni v postopku zaradi kršitve javnega reda in miru, je zanesljiv, je opravil zdravniški pregled in preizkus znanja o ravnanju z orožjem. Nov zakon omogoča tudi lastnikom tistega orožja, ki ga sicer ni dovoljeno imeti v posesti (vojaško in eksplozivno orožje, gospodarsko razstrelivo), da ga izročijo pristojnim ustanovam oz. obvestijo pristojno policijsko postajo, ki bo poskrbela za njegovo uničenje, zoper lastnike pa ne bodo ukrepali.

Vlogo za legalizacijo bo potrebno napisati na posebnem obrazcu, ki ga je mogoče dobiti na vseh upravnih enotah. Prosilec jo lahko pošlje ali osebno prinese. Na podlagi vloge bo upravna enota izdala potrdilo, ki bo imetniku dokaz o začetnem postopku. V predhodnem obdobju imetniku ni treba nositi orožja na upravno enoto, pač pa ga bodo posebej povabili, naj orožje prinese na pregled pred komisijo. Če ne bo nič spornega, mu bodo izdali začasno odločbo za legalizacijo, dokler ne bo prinesel ostalih dokazil. Zakon omogoča legalizacijo tistega orožja kategorij B, C in D, ki so ga posamezni-

ENA VEČJIH NAJDB OROŽJA - Lani julija so novomeški policisti med redno kontrolo prometa na hitri cesti št. 1 odkrili hrvaški tovornjak, poln vojaškega orožja (na sliki), ki je bilo verjetno namenjeno v Italijo ali zahodne države. (Foto: L. M.)

Gorenc zdaj pred županovimi vrati

"Sodniki lažejo!"

NOVO MESTO - Jože Gorenc iz Novega mesta se že dobrih deset let pravda po sodiščih menda zaradi gozdarske tatvine 20 kubičnih metrov lesa, ki se mu je zgodila. Z razsodbo novomeškega okrožnega sodišča, ki ni bila njemu v prid, ni bil zadovoljen, na kar je že nekajkrat protestiral pred vrati sodišča, tudi z gladovno stavko in se že obrnil na Višje sodišče v Ljubljani in druge institucije, a očitno ni dosegel svojega.

Te dni, od ponedeljka naprej, se namreč vsako dopoldne odpravi pred vrata pisarne novomeškega župana Antona Starca in upa na njegovo pomoč. Seveda je tudi tokrat opremljen s plakati in drugimi transparenti, na katerih so napisani zoper delo sodišč in sodnikov. "Sem bom prihajal toliko časa, dokler mi ne bo kdo povedal, kaj naj naredim, ker je ugotovljeno, da sodniki lažejo," je dejal županu. Ta je povedal, da bo Višje sodišče v Ljubljani pisno obvestil o tem dogajanju.

L. M.

Grozil z ubojem

GRABEN PRI NOVI MESTU - Vinjeni 23-letni J. B. iz Brezja je 13. januarja ob 22. uri grozil z ubojem M. B. iz Novega mesta, nato pa dvakrat ustrelil v zrak. Policisti so ga zadržali in mu zasegli avtomatsko puško in šest nabojev. Sledi kazenska ovadba in srečanje s sodnikom za prekrške.

Izginila prikolica z avtom

ČATEŽ PRI SAVI - V noči na 10. januar je neznanec s parkirnega prostora Motela Petrol ukradel avtomobilsko prikolico za prevoz vozil, reg. št. SK 934-BN (HR), na kateri je bil naložen osebni avto znamke Opel Astra 1.6 bele barve, neregistriran. Lastnik je oškodovan za okrog 700 tisoč tolarjev.

ki imeli nelegalno in je bil zoper nje sprožen postopek pri sodniku za prekrške, a sodniki niso izrekli varstvenega ukrepa odvzema orožja, odločbe pa so pravnomočne.

Orožni list s fotografijo

Novo s tudi orožne listine (v dveh letih po uveljavitvi jih bo treba zamenjati), predvsem orožni list, ki bo imel veljavno listino, saj bo na njem tudi lastnikova fotografija. Veljal bo deset let, če bo šlo za varnostno orožje, pa pet let. Povsem na novo je opredeljeno zbiranje orožja. Gre za trajno dovoljenje. Zbiralcu izda priglasitveni list trgovec za orožje v D kategoriji. Orožni posestni list bo imel tisti, ki mu ga bo zaupala varnostna služba.

Po novem je mogoče orožje tudi začasno odvzeti, in sicer kadar obstaja nevarnost, da bi posamezniki zaradi porušenih medsebojnih odnosov lahko uporabili orožje. To se lahko zgodi za tri mesece. Če policija v tem času njegovega lastnika ni prijavila sodniku za prekrške ali tožilstvu, mu morajo orožje vrniti.

Le dva odstotka orožje legalno

Snovalci novega zakona si obetajo, da bodo v polletnem predhodnem obdobju lastniki nezakonito orožje prijavili, saj jim ne grozi kazen. Pri nas se namreč le dva

odstotka prebivalcev lahko pohvalita z legalnim orožjem.

Ob koncu lanskega leta je imelo 39.100 ljudi in organizacij prijavljenih 95.500 kosov orožja. Med njimi je nekaj več kot 38 tisoč posameznikov, ki imajo več kot 87 tisoč kosov orožja, in nekaj manj kakor tisoč podjetij, strelskih društev in drugih, ki imajo skoraj 8500 kosov orožja. Največ, skoraj dve tretjini, pa je lastnikov lovskega orožja.

L. MURN

Pogorelo ostrešje

METLIKA - 15. januarja nekaj po 16. uri so policisti opazili ogenj na podstrešju stanovanjske hiše, ki je last F. Š. Stanovalci so takoj zapustili hišo. Ogenj je uničil podstrešje in dnevno sobo v podstrešnem stanovanju. Požar, čigar vzrok se raziskuje, so pogasili metliški prostovoljni gasilci. Materialna škoda po nestrokovni oceni znaša 2 milijona 500 tisoč tolarjev.

Z ukradenim avtom

OBREŽJE - 43-letni osumljeni jugoslovanski in izraelski državljani M. H. je 13. januarja v Rotterdamu na Nizozemskem od neznanca kupil ukradeno tovorno vozilo znamke Mercedes Benz, tip 814, reg. št. BF - BB 35 (NL), in ga 15. januarja nameraval odpeljati preko mednarodnega mejnega prehoda Obrežje v Zagreb. Osumljencu so odvzeli prostost, zoper njega bo podana kazenska ovadba.

Trčenje

JABLANA - 60-letni A. G. iz Novega mesta je 11. januarja ob 18.45 vozil vzvratno v stranski ulici v Jablanu, takrat pa je z neprimerno hitrostjo na stransko cesto zavil 34-letni voznik avta M. H. iz Jablana. Pri trčenju se je M. H. hudo ranil in so mu zdravniško pomoč nudili v novomeški bolnišnici.

Zavila kar v levo

KRŠKO - 10. januarja se je zjutraj 54-letna S. G. iz Krškega peljala po glavni cesti prvega reda št. 5 iz Drnovega proti Sevnici. V Krškem je v bližini stašovanjske hiše Cesta krških žrtev 68 zavila v levo, takrat pa je iz nasprotni smeri pravilno pripeljala 25-letna voznica osebnega avta A. M. P. iz okolice Brestanice. Prišlo je do trčenja in slednjo so zaradi hudih poškodb odpeljali na zdravljenje v breziško bolnico.

L. M.

Vse več kraj prenosnih telefonov

Vsak drugi Slovenec ima že mobi - Več uporabnikov, več tatvin - Ukradeni aparati končajo na črnem trgu - Izsledijo jih okrog 40 odstotkov - Krajo potrebno čimprej prijaviti

Ni dneva, da na črnih straneh dnevnih časopisov ne bi zasledili vesti o vsaj eni tatvini mobilnega telefona. Kako tudi ne, saj ima Mobi že vsak drugi Slovenec - leta 1991 ga je imelo tisoč, danes pa že milijon prebivalcev - to pa pridno izkoriščajo tatovi in narkomani, ki so tudi na tem področju našli "tržno nišo" za hiter zaslužek. Zato morajo biti lastniki mobilnih telefonov še posebej previdni.

Ne le v Ljubljani, tudi v dolenjskih mestih se pojavljajo ulični ropi, pri katerih storilci kradejo mobije, ne gre pa po zabiti tudi na vsa ostala kriminalna dejanja, od vlomov do drznih tatvin. Tako ne preseneča podatek največjega mobilnega operaterja pri nas, družbe Mobitel, da njegovi naročniki na dan prijavijo tudi do 30 ukradenih ali izgubljenih telefonov. Storilci so ponavadi mladi, velikokrat zasvojenici z mamili in znanci policistov, pa tudi žrtve so največkrat mladi. Včasih gre tudi za izsiljevanje.

Slovenski policisti izsledijo okrog štirideset odstotkov ukradenih telefonov. Ostali končajo na črnih trgih, na ulici, večkrat pa jih prodajajo celo po oglasih. Zato je pomembno, da oškodovanci krajo čimprej prijavijo operaterju mobilne telefonije, ki nato blokira dostop do storitev in tako prepreči, da bi kdor koli kjer koli lahko telefoniral na račun oškodovanca. Toda telefonski aparat ima svojo

ZA BOLJŠO VARNOST - Pazite na svoj mobilni telefon - ne posojajte ga, ne puščajte v avtu, zaklepajte ga.... (Foto: L. M.)

vrednost in tatovi ga lahko prodajo naprej. Operaterji potrebujejo še en podatek, da popolnoma preprečijo zlorabo. Vsak telefon ima svojo, nekakšno osebno številko IMEI, ki je zapisana na nalepki telefona in vprogramirana v aparat. S to kodo preprečijo delovanje

Trojica zdaj mileje kaznovana

Sodba pravnomočna

KRŠKO - Junija lani se je na Okrožnem sodišču v Krškem zaključilo sojenje kranjskima zakoncema Šišič, Ane in Hašimu, ter Belokranjki Anki Mavretič. Prva dva sta v svojih nočnih klubih po vsej Sloveniji, tudi v Krškem, plesalke spravljala v suženjsko razmerje. Ane Šišič pa je vedeževalki Mavretičevi za deset tisoč mark naročila umor svojega moža. Krška policija je stvar še pravočasno ustavila s pomočjo posebnih metod - prisluškovanja.

Senat je vse tri spoznal za krive in jim naložil visoko zaporno kazeno: Ane Šišič enotno kazeno 9 let in pol, Hašimu štiri in Mavretičevi pet let zapora. Vsem trem obdolženecem je bil v izrečene kazni vstet čas v pridržanju in priporu, obsojeni pa so bili tudi na plačilo stroškov kazenskega postopka ter povprečnine.

Vsi trije obdolženci so se zoper sodbo krškega sodišča pritožili na Višje sodišče v Ljubljani, ki je pritožbam delno ugodilo in prvostopenjsko sodbo spremenilo v pravnih opredelitvah storjenih kaznivih dejanj in v odločbah o kazenskih sankcijah.

Odločilo je, da je Ane Šišič storila kaznivo dejanje napeljevanja h kaznivemu dejanju umora po čl. 127/I KZ v zvezi s čl. 26/II KZ, in ji ob uporabi 2. točke 42. člena in 1. točke 43. člena določilo kazeno štiri leta zapora (prej za kaznivo dejanje po čl. 127/II tč. 4 in 2 šest let zapora). Za nadaljevano kaznivo dejanje spravljajanja v suženjsko razmerje po čl. 387/I v zvezi s čl. 25 KZ pa štiri leta zapora (prej 4 leta in pol). Po določili 2. točke II. odstavka 47. člena KZ ji je bila izrečena enotna kazeno šest let zapora (prej devet let in pol). Mavretičeva je za kaznivo dejanje napeljevanja h kaznivemu dejanju umora (po čl. 127/II tč. 4 v zvezi s čl. 26/II KZ) dobila štiriletno zaporno kazeno (prej šest let), Hašimu Šišiču pa je bila za nadaljevano kaznivo dejanje spravljajanja v suženjsko razmerje po čl. 387/I KZ v zvezi s čl. 25 KZ izrečena kazeno tri leta in pol zapora (prej štiri).

Kazenski postopek je pravnomočno končan, vsi trije obsojenci so bili pozvani na prestajanje kazni.

L. M.

GSM aparata v Mobitelovem in Simobilovem omrežju. Poleg tega skoraj vsi prenosni telefoni omogočajo elektronsko zaklepanje aparata, tako da v njem ni mogoče uporabiti druge SIM kartice.

Strokovnjaki priporočajo, da se uporabniki prenosnih telefonov zavarujejo tudi sami. Predlagajo, naj bo pri vklopu telefona omogočeno preverjanje PIN kode, naj ta ne bo 0000 ali 1234, saj prav ti dve tatovi najprej vtipkajo. Telefon naj bo zaklenjen, tako da zahteva ključ pri zamenjavi SIM kartice, naj ne bo na vidnem mestu, npr. v lokalu ali avtomobilu ali za pasom, saj lahko hitro zmanjka. Mobi naj bo izključen, če ga uporabnik nima pri sebi. Tudi posojanje telefona ali SIM kartice ni pametno, priporočajo pa tudi, da imate IMEI številko nekeje zapisano. Prav pri slednji strokovnjaki opozarjajo, da jo lahko dovolj spreten in opremljen tat spremeni in se tako izogne blokadi. Zato priporočajo, da se kupci, ki aparat kupijo npr. po oglasu, prepričajo, ali sta številki enaki na nalepki in v aparatu. Vprogramirana koda na zaslonu se pokaže, če uporabnik otipka: zvezdica, lojtra, nič, šest in še enkrat lojtra.

L. M.

Napolnite jo!

Mercator Slovenska košarica

LISCA

Podjetja, obrtniki, trgovci in drugi interesenti,
ponujajo se Vam priložnost,

da v povezavi s kompleksom nove tržnice v Sevnici
pridobite v najem poslovne prostore, ki so last
LISCE, d.d., Sevnica.

Prostori se nahajajo v pritličju upravne zgradbe LISCE, dostop
bo urejen neposredno s tržnice in bodo s primerno preureditvijo
lahko namenjeni za pisarne, trgovske lokale ali druge najrazličnejše
storitvene dejavnosti. Vlaganja v preureditev poslovnih prostorov
se bodo najemnikom obračunala pri najemninah.

Interesenti lahko za dodatne informacije pokličejo na telefon št.
07/81-64-211. Pisne vloge pošljite na naslov LISCA, d.d., Sevnica,
Prešernova 4, Sevnica.

Kmečka zadruga Sevnica, z.o.o.
Sevnica, Savska cesta 20/c

objavlja prosto delovno mesto

• **poslovodje PE Kmetijska oskrba Šentjanž**

- zahtevana izobrazba: trgovinski poslovodja ali ekonomsko-komercialni tehnik,
- 3 mesece poskusne dobe, zaposlitev za nedoločen čas,
- izpit za voznika viličarja,
- usposobljenost za prodajo fitofarmaceutskih sredstev.

Pismeno vlogo z dokazili o izobrazbi in kratkim življenjepisom
pričakujemo v osmih dneh po objavi na naslov: Kmečka zadruga
Sevnica, z.o.o., Savska cesta 20/c, 8290 Sevnica.

Osnovna šola Frana Metelka Škocjan
Škocjan 51, 8275 Škocjan

razpisuje prosta delovna mesta:

- **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA V KOMBINIRANEM ROMSKEM ODDELKU**, za določen čas, s polovičnim delovnim časom.

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, določene z zakonom, in bodo opravljali poskusno delo 3 mesece.

Nastop dela: takoj.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo 8 dni po objavi razpisa.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v zakonitem roku.

DOLENJSKI LIST

KIA MOTORS

KIA MOTORS IMPORT d.d.; Generalni uvoznik in distributer vozil Kia
odpira v Novem mestu lastno poslovno enoto za prodajo
in servisiranje vozil Kia. K sodelovanju vabimo

2 AVTOMEHANIKA - AVTOELEKTRIKARJA

2 delovni mesti: 1 delovno mesto v Novem mestu
1 delovno mesto v Ljubljani

Pogoji:

- izobrazba ustrezne smeri
- vsaj 3 leta delovnih izkušenj
- natančnost in zanesljivost
- vozniški izpit B-kategorije
- odslužen vojaški rok

Ponujamo:

Zanesljivo delo v prijaznem kolektivu, možnost izobraževanja, napredovanje in stimulatívno plačo.

Če imate ustrezno izobrazbo, ste komunikativni, vas zanimajo avtomobili, ste se pripravljene izpopolnjevati in imate zvrhano mero dobre volje, vas vabimo, da se nam pridružite. Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas 1 leta z možnostjo podaljšanja.

Vaše ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v desetih dneh po objavi na naslov:

Kia Motors Import d.d., (za razpis), Leskoškova 2, 1000 Ljubljana

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
ZAKLADNICA

izdaja

3,6 in 12 mesečna zakladna menica

varna in likvidna naložba

Zakladna menica je serijski, imenski, kratkoročni vrednostni papir,
obrestovan po nominalni obrestni meri in izdan v apoenih po 10.000 SIT

Pooblaščenim vpisnikom:

ABANKA d.d. Ljubljana, 01 471 82 00 • BANK AUSTRIA CREDITANSTALT d.d.,
Ljubljana, 01 477 78 53 • BANKA VIPA d.d., 05 338 50 00
NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR d.d., 02 229 22 90
SKB BANKA d.d., 01 471 51 88 • NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d.,
Ljubljana, 01 476 52 06 • FACTOR BANKA d.d., 01 437 76 13

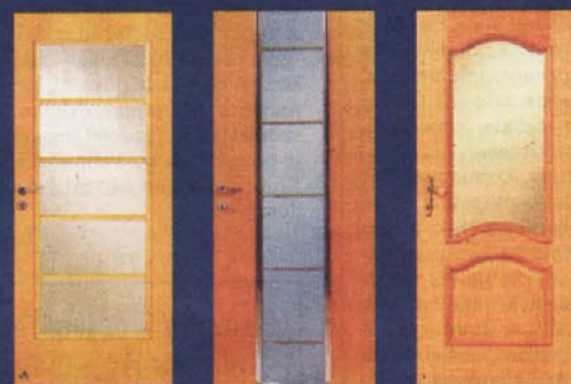
Oznaka menice	Datum avkcije	Datum izplačila	Število dni
TZM33 • DZM05	23.01.2001 • 23.01.2001	26.04.2001 • 24.01.2002	91 • 364
TZM34 • SZM09	27.02.2001 • 27.02.2001	24.05.2001 • 30.08.2001	84 • 182
TZM35 • DZM06	27.03.2001 • 27.03.2001	28.06.2001 • 28.03.2002	91 • 364
TZM36 • SZM10	24.04.2001 • 24.04.2001	26.07.2001 • 25.10.2001	91 • 182
TZM37 • DZM07	22.05.2001 • 22.05.2001	30.08.2001 • 30.05.2002	98 • 371
TZM38 • SZM11	26.06.2001 • 26.06.2001	27.09.2001 • 27.12.2001	91 • 182

TZM - trimesečna zakladna menica • SZM - šestmesečna zakladna menica • DZM - dvanajstmesečna zakladna menica

Za izplačilo obveznosti ob zapadlosti jamči Republika Slovenija

Podrobne informacije pri vseh pooblaščenih vpisnikih in izdajatelju:

Ministrstvo za finance • Zakladnica • Sektor za upravljanje z likvidnostjo proračuna • Beethovnova 11 • 1502 Ljubljana
Telefon: +386 (1) 478 65 55, +386 (1) 478 63 34, +386 (1) 478 62 31 • Telefaks: +386 (1) 425 70 66
E-mail: majda.vrhovec@mf-rs.si, tomaz.oplotnik@mf-rs.si, primoz.dolenc@mf-rs.si
<http://www.sigov.si/mf/slov/menice/prosp.html>

VARIO - HOR

PARIS

BAROK P3

**VEDNO
PRAVA VRATA
do 14%
CENEJŠA**

do 31. JANUARJA 2001

**IZJEMNO UGODEN NAKUP
NOTRANJIH VRATNIH KRIL**

Naš slogan: **Uspelo vam bo**

JELOVICA

Prodajna mesta:

NOVO MESTO, Ulica taleev 2, tel.,faks: (07) 332 34 44

BREŽICE, Aškerčeva 1 tel.,faks: (07) 496 29 26

METLIKA, Cesta XV. brigade 9, tel.,faks: (07) 305 87 16

BAVEX Trebnje, tel.,faks:(07)304 56 40, KERA TRADE Zagorje ob Savi, tel., faks:(03)566 44 65

Jelovica, lesna industrija, d.d., Kidričeva 58, 4220 Škofja Loka,
tel.:04/51 13 000, faks:04/51 34 261, e-mail: info@jelovica.si, www.jelovica.si

Avtomobili Peugeot
letnik 2000
do 300.000 SIT ceneje!*

* Ponudba velja za dobave vozil v januarju.

Pooblaščen servis:
Velkavrh Milan s.p.

Prečna 79, 8000 Novo mesto, tel.: 07/334 85 10

**ZA VAS ŽE 11 LET POSLOVNI IMENIKI
RUMENE STRANI
SLOVENIJA TEL**

im
INTER
MARKETING

tel.(01) 436 53 90, fax(01) 436 85 20, www.intermarketing.si

**RADIO
94.9 Mhz**

VESELJAK

Slovenska košarica od 3. 1. do 30. 4. 2001

Majhna dežela velikih dobrot. Zeleni zakladi se spreminjajo v bela bogstva. Podzemne katedrale ponujajo osvežitev za žejna usta. Vinske gorice nasmejejo srca. Tradicija domačega se rokuje z modernim. Vse, kar ponuja narava, se spreminja v dobro.

Narejeno pri nas ima svojo vrednost. Ki bi jo radi imeli tudi tuji.

Vabimo vas v naše trgovine! Ponujamo vam dve možnosti:

1. V Mercatorjevih centrih in hipermarketih vas čaka **50** slovenskih izdelkov, za katere boste skupno odšteli manj denarja kot običajno.
2. V drugih Mercatorjevih trgovinah z živili pa vam od teh petdesetih ponujamo **10** izbranih dobrot z istimi ugodnostmi.

Če boste kje našli košarico 50 enakih izdelkov cenejšo, vam bomo vrnili razliko v vrednosti košarice.*

Mercator najboljši sosed

LOJZE PEČJAK IZ DOLGE VASI PRI KOČEVJU

Dvoličnežev in skrajnežev Lojze nikoli ni maral

"Za vse gorje so krivi skrajneži, ki jih je povsod. Mislil sem, da se bo po vojni to nehalo, a se spet vse začne znova," ugotavlja Lojze Pečjak, ki je bil rojen leta 1926 v Dolgi vasi pri Kočevju, kjer živi še danes v ljubezni, slogi in medsebojni pomoči z ženo Angelo, ki je zagledala luč sveta dve leti pred njim v Šmihelu pri Žužemberku v družini Mrvarjevih.

Spomin na Kočevjarje

V Dolgi vasi je bilo pred drugo svetovno vojno okoli 90 hiš, v njih pa so živeli večinoma Kočevjarji, saj je po selitvi Kočevjarjev ostalo v vsej vasi le okoli 14 družin. Iz otroških dni se Lojze spominja, da so Kočevjarji in Slovenci živeli složno. "S Kočevjarji nismo imeli nikoli težav ne jaz in ne starši. Najhuje, kar se mi je kot otroku zgodilo, je bilo to, da mi je neki vrstnik rekel: 'Ferfluhte krajnar pok' (prekleti kranjski kozel). Tega pa nisem nikoli vzel za hudo, saj smo se otroci radi zbadali," pripoveduje Lojze. Ta zmerljivka je zanimiva predvsem zato, ker se iz nje vidi, da se med Kočevjarji (pa tudi Slovenci in Hrvati) dolgo ni uveljavila beseda Slovenec, ampak le Kranjec.

Med Kočevjarji je bila navada, da so bili za veliko noč vsi doma. Na velikonočni ponedeljek pa so šli odrasli, predvsem možje in žene, v gostilno, doma pa so ostali otroci, ki so jedli pirhe in klobase, malo starejši pa so pometli kakšen pod in plesali.

"Nekoč so šli naši sosede Kočevjarji na sam veliki petek v gozd napravljat drva. Gospodar me je vprašal, če grem z njimi. Odgovoril sem, da moram vprašati mamo, če smem. Mama mi je dejala, naj grem, a naj bom priden. V gozdu sta mož in žena napravljala drva, otroci pa smo jih nosili na voz. Ko smo malicali, mi je gospodar ponudil pol klobase. Zgrozil sem se, saj je bilo ob petkih prepovedano uživati meso, še hujska prepoved pa je veljala na veliki petek. Odklonil sem ponujeno klobaso, saj sem se bal, da me bo takoj prišel iskat sam peklenšček in me, grešnika, odnesel v peklo. Gospodar pa mi je prigovarjal, naj tiste pol klobase kar pojem in da se mi ne bo nič zgodilo. Rekel sem mu: 'Kaj bo pa mama rekla, če zve?' Odgovoril je, naj bom tiho, pa ne bo nikoli zvedela. S strahom sem začel jesti, in ker se ni res nič zgodilo, sem pojedel vso polovičko klobase.

Že takrat sem slišal od starih ljudi modrost: 'Bolj je pobožen, bolj

je po hudiču.' Ja, stari ljudje so že vedeli. Kočevjarji so rekli: 'Kruce Turken na habak, merliše ištari hajlig mer ištari fon Tajfel,' kar naj bi pomenilo: Pri moji duši (ali Kristus pomagaj oziroma nekaj podobnega), bolj je pobožen, bolj je po hudiču. Vendar o tej kočevski modrosti do zadnjih nekaj let sploh nisem razmišljal, morda tudi zato, ker nisem bil nagnjen k preklinjanju.

S Kočevjarji smo se zelo razumeli. Na večer preden so se preselili, so se nekateri prišli k nam posloviti, a so dejali, naj nikar ne povemo drugim Kočevjarjem, da so bili pri nas. Čez Kočevjarje nimam pritožb in oče in mati jih tudi nista imela. Že kmalu po vojni so nas prišli obiskat in še vedno prihajajo. Dobivam celo kočevski časopis. Takrat so bili prevarani, pa so šli. Nekateri niso zelo lepo slovensko. Neki Kočevjar pa je tudi tako lepo deklamiral po slovensko, da tako niti naši otroci ne znajo. Ko pridejo, mi vedno kaj prinesejo, nekdo pa mi je prinesel tudi več litrov borovničevca, ker sem mu nekoč podaril liter žganja."

Tedanji običaji

Iz otroštva se Lojze spomni še, da nikoli niso praznovali Božička ali dedka Mrza, ampak le Miklavža, ker so le takrat dobili darila, se pravi hruške, jabolka, drnule, slive, lešnike, orehe in podobno. Miklavž je to prinesel v košek, ki ga je oče obesil pod okno. Včasih se je Miklavž v spremstvu grozljivih parkljev sprehodil skozi vas in spraševal otroke, če znajo moliti. Tudi Lojzek je bil vprašan, če zna molitev Oče naš. Seveda jo je znal, a takrat se je tako ustrašil Miklavža in spremstva, da je ponavljal le: "Oče naš, oče naš..." naprej pa ni šlo. Miklavž, ki je opazil fantičevo tremo, pa mu je kljub temu vrgel nekaj dobrot.

Za pusta je bila v Livoldu glavna ceremonija na pepelnico sredo, drugod pa na pustni terek. Takrat je šel sprevod z maškarami po vaseh in so nabirali denar, jajca, klobase in drugo, kar so potem

použili v gostilni. Še prej pa so pokopali pusta. Vrgli so ga na velik kup gnoja in ga zažgali.

Ni pa znano, da bi se ljudje hudo prepirali in v jezi zaželeli komu kaj hudega, saj so bili vsi strogo vzgojeni. Pa vendar je Lojze slišal iz pogovorov starejših, da so nekdanj v hudi jezi komu zaželeli: "Da bi ti bajta pogorela!"

Vojna, Italijani

Na začetku vojne je bilo Kočevje polno zastav s kljukastimi križi. V kinu so vrteli film, ki je imel naslov "Od Narvika do Pariza", šlo je za film o nemških junaštvih pri zavzetju Norveške, pokazali so Siegfriedovo in Maginotovo linijo, zavzetje francoskih bunkerjev in Pariza. Film so vrteli tako rekoč brez prestanka. Kočevjarji so takrat ponoreli. Dvorana je bila vedno nabito polna. "Nekoč so vzeli s seboj v kino tudi mene, češ: 'Boš videl našo junaško nemško vojsko,'" se spominja Lojze.

Razočaranje Kočevjarjev pa je bilo veliko, ko so namesto Nemcev v Kočevje vkorakali Italijani, na katere so bili jezni in so jim rekli "Katzenfresserji" (mačkožeri) in da pri Katzenfresserjih že ne bodo ostali. To so sicer govorili bolj redki, vendar so kasneje le vsi odšli v "Rajh". Med tistimi, ki so se odločili za selitev iz Kočevske, je bilo tudi precej Slovencev, se pravi tudi takih, ki niso znali niti besedice nemško, največ pa jih je bilo iz mešanih zakonov. Mnogi so imeli tudi čisto slovenske priimke. "Menim, da zgodovina še ni pošteno raziskala in ugotovila, zakaj so se tudi čisti Slovenci zapisali za Kočevjarje," pravi Lojze.

14-letni Lojze se je šel leta 1940, tik pred vojno, učiti za kovača k mojstru Zajcem v Kočevju. Kmalu pa se je začela vojna in Kočevje so zasedli Italijani. Lojze se še danes rad pohvali, da je podrl prvega Italijana na Kočevskem.

Zgodilo pa se je takole. Na delo se je peljal s kolesom in zaslišal v daljavi godbo. Zapeljal je proti njej in videl, da gre pravzaprav za italijansko paradno ob junaškem zavzetju Kočevja. Na čelu je šla godba in dirigent je godbi strumno dajal takt s svojo veliko dirigentsko palico. Parado je opazovalo veliko ljudi, med njimi pa je videl tudi mojstre Zajce, kar je Lojzeta tako prestrašilo, da je tik pred godbo na takrat makadamski cesti močno zavrl, zaradi česar ga je odneslo

proti godbi, podrl je dirigenta in še kakšnega godbenika, ki so popadali z njim vred po tleh in "porkadindali" (preklinjali). Za "nagrado" je Lojze dobil nekaj brc v rit in hitro pobegnil.

Maja ali junija 1942 je nesel mojstrom čik tobak. Pri kočevski cerkvi pa je na nasprotni strani ceste stala v družbi dveh italijanskih oficirjev neka ženska, ki je pokazala na Lojzeta in dejala "Quello la (tisti tam)", nakar so ga Italijani prijeli, zaprli, zasliševali in pretepli do nezavesti. Povedal ni nič pomembnega, ker ni nič vedel. Obsojen je bil na več dni prisilnega dela, nato pa so ga 9. julija 1942 skupaj z mnogimi drugimi odpeljali v taborišče v Padovi in Italiji. Vse to se je zgodilo brez sodbe sodišča, razen tega pa Lojze takrat ni bil star niti 16 let.

Vojna, Nemci

"Po kapitulaciji Italije nas Italijani niso spustili iz taborišča. Prišla je neka vojska in taboriščniki smo menili, da so nas osvobodili Angleži, zato smo jih pozdravili s klici 'Eviva England', bili pa so Nemci in so spustili nekaj rafalov iz brzostrelk. Urno smo se pobrali v bivše kasarne, kjer smo bili nastanjeni. Naslednje jutro pa je spet prišel nemški vojak, ukazal 'Aufsteen, gremo, transport!' in besede spet podkrepil s strelom iz brzostrelke. Nič nismo prigovarjali, kot smo to počeli pod Italijani. Pod Nemci je bilo strogo. Ko smo bili na vlaku, so nam ukazali, da nobeden v vagonu ne sme vstati. Dva nista ubogala in sta vstala. Takoj so ju kar tam ustrelili. Ja, z Nemci ni bilo šale!"

Transport jih je vozil po mnogih krajih Avstrije, končno so prispeli v Zagreb, kjer so iztovorili Hrvate, Slovence pa po raznih krajih v Sloveniji. Lojze je bil v skupini, ki so jo razložili v Ljubljani in zaprli v šoli na Viču. K njim so prišli Nemci in domobranci, ki so spraševali, kdo se želi vključiti k domobrancem. Nobeden se ni javil, razen nekaj Potočanov. Potem so preostale odpeljali na prisilno delo na Jesenice in Lojze je delal deset mesecev v železarni. Zaradi slabe hrane in napornega dela je zbolel in je tehtal le še 44 kg. V bolnišnici si je nato nekoliko opomogel.

V taborišče in v tovarno so občasno prihajali gestapovci in po nekaj ljudi odpeljali, da jih niso več videli. Lojze je prepričan, da so jih

postrelili, in to po zaslugi ovaduhov, ki so pač morali vsake toliko časa nekatere ovaditi, sicer bi postrelili nje. "O tem med seboj nisimo govorili," pravi.

Nekega dne je Lojze dobil obvestilo, da je tudi on ovaden. Skupaj s še nekaterimi taboriščniki je pobegnil v partizane, kjer je bil do konca vojne.

Po vojni kovinar

Po vojni so Lojzeta še kot vojak poslali v podkovsko šolo v Ljubljano. Skrbel je, skupaj s 24 pomočniki, ki jih je on izučil, za okoli 700 konj. Med drugim je takrat podkoval tudi eno izmed Titovih kobil. Potem so ga poslali v Veterinarsko podkovsko šolo v Beograd in tega šolanja se spominja takole: "Hrvat me je okradel, Slovenec me je ovadil, edino Srb mi ni nič hudega naredil." Kmalu po končani šoli je prišel domov se zaposlil na državnem kmetijskem posestvu v Livoldu, nato v kočevskem Inkopu, končno pa v Itasu, kjer je bil leta 1982 upokojen.

Po vojni so ga kot bivšega partizana snubili za sprejem v Komunistično partijo, dokler končno ni pristal. Pa je bil partijec le tri mesece, saj ga je nekdo prijavil, da se je cerkveno poročil, in vrgli so ga

Lojze Pečjak bo imel kmalu 75 let, žena Angela pa se ni dala fotografirati, češ da ona ni pomembna. (Foto: J. Primc)

iz partije. "Pred kratkim pa sem videl prav tistega, ki me je zatožil, v družbi z župnikom, in to celo na televiziji."

Lojzeta dvoličnost in skrajneži niso všeč. Pravi, da so prav skrajneži krivi za vse gorje. Spominja se tudi, kako so mu po osamosvojitvi Slovenije in zmagi tako imenovanih pomladnih strank nekateri redki posamezniki grozeče govorili: "Zdaj bo pa vse drugače," češ da lahko tudi njega kaj doleti. Lojze se ne spominja, da bi komu naredil kaj hudega, kot še danes ne ve, zakaj so ga Italijani takrat zaprli, topli in internirali, saj jim ni naredil nič hudega.

JOŽE PRIMC

VAŠKA MLAKA - Dolga vas je dolga okoli tri kilometre in torej kar zasluži tako ime. Okras vasi pa je vaška mlaka, ki so jo obnovili lani poleti: očistili so jo in uredili potko ob njej, posadili v njej bele lokvanje, vložili vanjo nekaj zlatih ribic, spomladi pa bodo vanjo dali še ribe iz Rinze in okrog zasadili rože. Mlaka je globoka 2 do 4 metre.

Komedija pod novomeškimi koši

Hud poraz Krke Telekomu po sramotno slabi igri na tekmi z grškim Iraklisom - Blesteča predstava Papadopouloso - Navijači peli: "Aleš Pipan je pa ovca, ja, ja..."

NOVO MESTO - Kaj drugega kot novo veliko zmago Krke Telekomu pred tekmo 10. kroga Suprolige v Novem mestu ni pričakoval nihče. Novomeški košarkarji so grško moštvo premagali že v prvem krogu v Solunu, moštvi sta do tedaj zbrali enako število točk, trener Pipan pa je imel tokrat na razpolago vse igralce, saj se je seznan poškodovanih končno spraznil, za nameček pa so Grki prišli v Novo mesto brez 217 cm visokega Nemca Sascha Hupmanna. Vendar se zgodba na igrišču ni zapletla in razpletla po pričakovanem scenariju.

Tekma s solunskim Iraklisom je zelo očitno razkrila temeljni problem moštva Krke Telekomu - nedomiselnost v napadu. Najmočnejše orožje Krke Telekomu je nedvomno izvrstna igra v obrambi, medtem ko je učinkovitost v napadu odvisna od razpoložljivosti zunanjih igralcev Vladimirja Anzulovića, Simona Petrova in Sama Gruma. Če tekme uspe prepričati njihove mete za zunanjih položajev in samostojne prodore, moštvo ostane brez ideje. Tokrat je zatajilo oboje.

Krkinii košarkarji so v obrambi igrali mehko in počasno, tako da se je 21-letni 210 cm visoki grški reprezentant Lazaros Papadopoulos dobesedno sprehajal pod novomeškim košem in ga pridno polnil z žogami,

ki so mu jih pod koš pošiljali Irakilsovi zunanji igralci na čelu z Rusom Vasilijem Karaševim. Papadopoulos, ki do tedaj na devetih tekmah Suprolige v poprečju ni presegal meje desetih točk, je Novomeščanom nasul 31 košev in temu dodal kar 20 skokov.

Solunski košarkarji so tokrat v dvorani Leona Štuklja predstavili enostavno in domiselno igro, trener Elias Armenis pa začetne peterke ni zamenjal do konca tekme. Grki so začeli silovito in s koši Papadopouloso in Nakića povedli z 12:2. Krkinii obramba je bila razbita takoj na začetku srečanja. Pri izidu 10:2 je trener Pipan vzel minuto odmora in oba Američana, ki sta srečanje začela v začetni peterki, zamenjal z Jev-

tovičem in Drobnjakom, kar pa ni rodilo zelenih sadov, saj so Grki povedli s 23:7. Katastrofalen začetek svojega moštva je s sedmimi zaporednimi točkami ob koncu prve četrtine nekoliko omilil Courtney, ki ga je Pipan kmalu vrnil na igrišče.

Novomeščani so z enako slabo igro v obrambi in napadu nadaljevali tudi v drugi četrtini. Krkinii zunanji igralci so popolnoma odpovedali, vse koše za novomeško moštvo pa sta v tem delu tekme dosegla Američana Davison in Courtney, medtem ko je Papadopoulos nadaljeval svoj ples in do konca polčasa zbral 20 točk, njegovo moštvo pa je vodilo z 48:30.

Namesto zelenega preobrata so novomeški ljubitelji košarke, ki so tudi tokrat do zadnjega kotička napolnili dvorano Leona Štuklja, v drugem polčasu doživeli še en hladen tuš. Polčas je z zabijanjem začel Davison, kar je navijače dvignilo na noge, a to je bilo tudi vse. Grki so hitro povedli z 21 točkami in tekma je bila odločena, s tribun pa je odmevala pesem: "Aleš Pipan je pa ovca, ja, ja..." Navijači so vso krivdo za sramotno slabo igro Krke Telekomu zalili na trenerja, da so ga ob odhodu iz dvorane morali zaščititi varnostniki. Najbolj razjarjeni navijač je bil predsednik sindikata Neodvisnost v Krki Igor Sladič. Denar za novomeške košarkarje gre pač posredno tudi iz njegovega žepa in žepa njegovih sodelavcev.

I. VIDMAR

NI VSE ZLATO, KAR SE SVETI - Američan Bennett Davison je ljubljene novomeškega košarkarskega občinstva, ki ga z zabijanjem vsakič posebej vzdigne na noge, tako je bilo tudi na tekmi z Iraklisom, na kateri je med košarkarji Krke Telekoma dosegel največ točk, vendar gre po besedah trenerja Aleša Pipana (Delo, 15. januarja) pri njegovem zabijanju za zavajanje občinstva in pretirano mero neodgovornosti, tako da naj bi bil prav on eden ključnih krivcev za polom na tekmi z Iraklisom. (Foto: I. Vidmar)

Deržič v četrtfinalu

NOVO MESTO - Od mladih tenisarjev Krke - Teniskega centra Otočec se je na državnem prvenstvu za igralce do 14. leta na glavni turnir uvrstil le Žiga Deržič, ki se je prebil vse do četrtfinala, kjer ga je z 2:0 (6:2, 6:2) premagal Velenčan Rok Bizjak. Aljaž Seničar, Nuša Blaž in Petja Kolegar so izpadli v kvalifikacijah.

Krško vodi

KRŠKO - Košarkarji Krškega so v 14. krogu tekmovanja v drugi košarkarski ligi v gosteh s 94:76 premagali Bistrico in na lestvici z 12 zmagami in dvema porazoma vodijo.

Matjaž Vrhovnik čaka boljše čase

Novomeški športnik leta 2000 ni zadovoljen z začetkom sezone v svetovnem pokalu - Zdaj bo tvegati do konca - Želi ostati v prvi jakostni skupini

NOVO MESTO - Po lanskem izjemno uspešni sezoni, ko je osvojil tretje mesto v skupnem seštevku slalomu za svetovni pokal, letos smučarju novomeškega društva Krka Rog Matjaž Vrhovnik ne gre vse po načrtih. Sezono je sicer začel dobro, s petim mestom v Park Cityju v Združenih državah Amerike, potem pa mu tega ni uspelo več preseči. V Sestriju je bil deseti, v Madonni di Campiglio pa šele 22. Sledila naj bi slalom v Kranjski Gori in Les Arcs v Franciji, ki pa jih je odnesla odjuga. V nedeljo je v Wengnu, kjer je bil lani četrti, poskušal vse, da bi se končno prebil bliže vrhu, a je po dveh letih prvič odstopil. Kaj se ta čas dogaja z njim, je najboljši novomeški športnik pojasnil v kratkem pogovoru za naš časopis.

Ste s trenerji že ugotovili, kje so vzroki slabšim izidom?

Od lanske sezone se je v slalomu marsikaj spremenilo, spremembe v tehniki pa diktira izjemno hiter razvoj opreme. Letos uporabljam še krajše smuči kot lani, vendar na njih še nimam tako dobrega občutka. Slalomski tehnika je postala zelo podobna veleslalomski, kakršno so tekmovalci uporabljali, ki so vozili še s starimi smučmi. Prednost imajo mlajši tekmovalci, ki so že začeli s tako imenovanimi polkarving smučmi, starejši pa potrebujemo nekoliko več časa za prilagajanje. V Madonni di Campiglio sem se pogovarjal z Norvežanom Olejem Christianom Furosethom, ki je na tem legendarnem smučišču nastopil že petnajstič in vsakič z drugačnimi smučmi. Človeku se zvrtili v glavi, ko samo pomisli, kolikokrat je že moral spremeniti ali pa vsaj prilagoditi tehniko. Zdaj z Elanovimi strokovnjaki sodelujem pri razvoju novih smučmi in upam da nam bo uspelo.

Ste pred sezono slutili, kaj se bo letos dogajalo z vami?

Na treningih pred sezono smo bili v slovenski reprezentanci izredno izenačeni. Vedeli smo, da to lahko pomeni dvoje - ali so zdaj vsi tako dobri, kot sem bil lani jaz, ali pa smo vsi bolj povprečni. Žel je je izkazalo, da velja druga trditve.

V Wengnu ste odstopili. Tega pri vas nismo vajeni.

Matjaž Vrhovnik

Odstop je posledica vožnje na robu sposobnosti. Zavedam se, da brez skrajnega tveganja ne morem poseči proti vrhu. Do konca sezone me čakajo še štirje slalomi za svetovni pokal in nastop na svetovnem prvenstvu. Moj cilj je, da ostanem v prvi

S Trebanjci na Slavnik

TREBNJE - Planinsko društvo Trebnje bo v nedeljo, 21. januarja, pripravilo planinski izlet na Primorsko, kjer se bodo udeleženci povzpeli na Slavnik ter obiskali Socerb. Osp in Tinjan. Prijavite se lahko po telefonu (041) 278 217.

jakostni skupini in dosežem še kakšno dobro uvrstitev blizu vrha. Slalom v Wengnu je pokazal, da je cela naša ekipa blizu vrhu, potrebujemo pa eno uvrstitev med najboljši tri oziroma na stopničke za zmagovalce. To bi nas vse zelo motiviralo in nam okrepilo samozavest. Upam, da se bo to zgodilo še pred svetovnim prvenstvom, v Kitzbühlu ali Shladmingu. Kar se tiče odstopov, mislim, da se mi letos to lahko še zgodi, saj bom vedno tvegati do konca.

I. V.

Vita pripravlja tekmovanja v karvingu

TREBNJE - Podjetje Vita iz Trebnje, ki pri nas zastopa znano firmo športne opreme Fischer, bo tudi letos pripravilo niz smučarskih tekmovanja v karvingu Fischer Carving Trophy in vzporedno tudi testiranje vseh novih modelov Fischerjevih smučmi. Prvo tako prireditve bo Vita pripravila v soboto, 20. januarja, na Rogli, naslednje tekmovanje naj bi bilo v soboto, 3. februarja, v smučarskem središču Rog Črmošnjice, v petek, 23. februarja, bo Vita v gosteh na Kobli, v petek, 23. marca, pa na snežnem stadionu v Mariboru, kjer bo zaključna nočna tekma štela tudi za državno prvenstvo učiteljev in trenerjev smučanja. Vsa dodatna pojasnila dobite po telefonu (07) 30 45 750.

Občni zbor atletov

ŠENTJERNEJ - Atletski klub Šentjernej bo v petek, 19. januarja, ob 18. uri v večnamenskem prostoru osnovne šole Šentjernej pripravil redni letni občni zbor, na katerem bodo razglasili tudi v letu 2000 najboljše atlete tega kluba.

V Škofji Loki slabo začeli

Najslabše moštvo v ligi je dobilo prvo četrtino s 25:20 in Krki Telekomu le preveč napolnilo koš

NOVO MESTO - Zadnjejuvrščeni Škofjeločani so se prav bali sobotnega srečanja z ranjenimi novomeškimi levi, saj so pričakovali, da se bodo po polomu na tekmi z Iraklisom zneli nad nič krivo Loko kavo, a začetek srečanja ni nič kazal na to. Novomeški zvezdniki so nadaljevali s svojo zaspano in neučinkovito igro, kar so domači hitro izkoristili in po šestih minutah tekme vodili s 16:9, korak z njimi pa sta nekako držala le oba Američana v novomeški vrsti. Domačini so prvo četrtino dobili s 25:20, za kaj več pa je bilo najslabše moštvo lige Kolinska le prešibko.

Do preobrata je po zaslugi Davisona in Dončiča prišlo že v drugi četrtini, tako da so Novomeščani odšli na odmor z 9 točkami prednosti. Ob boljši igri v obrambi je v tretji četrtini prednost Krke Telekoma hitro naraščala in novomeški košarkarji so na koncu srečanje spet preokračili mejo 100 točk, nekoliko bolj pa skrbi kar 77 točk Škofjeločanov, saj si moštvo, ki svoj uspeh gradi na izvrstni obrambi, ne bi smelo privoščiti, da mu najslabša ekipa v ligi tako obilno napolni koš.

Košarkarje Krke čakata zdaj najpomembnejši tekmi rednega dela prvenstva v ligi Kolinska. V soboto pride v Novo mesto lanski finalist

Melamin je presenetil

KOČEVJE - V prvem in drugem krogu spomladanskega dela tekmovanja v drugi državni namiznoteniški ligi je Melamin v Kočevju sprva nepričakovano, a povsem zaslužno s 6:4 premagal drugouvrščeni Logatec, popoldansko tekmo z vodilnimi Škofijami pa so Kočevci izgubili s 4:6. Kočevci tako lahko še upajo na drugo mesto in s tem na kvalifikacije za prvo ligo. Tokrat so pokazali več, kot so si sami nadejali, trener Marjan Oražem pa je povedal, da so med pripravami posvetili posebno pozornost telesni pripravi igralcev. (M. G.)

Po občnem zboru "Manaslu, gora smrti..."

NOVO MESTO - Planinsko društvo Intel servis bo v sredo, 24. januarja, ob 18. uri v predavalnici Šolskega centra v Šmihelu pripravilo redni letni občni zbor, po zboru pa se brezplačno predavanje z diapozitivni z naslovom Manaslu - gora smrti, zmagoslavja in spomin, na katerem bo o enem najboljših slovenskih alpinistov in alpinističnem pisatelju, pokojnem Nejcju Zaplotniku, predaval alpinist Viki Grošelj.

Črnomaljši boljši od Kočevcev

KOČEVJE - V 14. krogu tekmovanja v drugi državni ligi so košarkarji kočevskega Snežnika pred svojimi gledalci spet ostali brez točk. Tokrat so sila povprečne Kočevce s 75:56 ugnali Črnomaljši. Po tem krogu je Snežnik trdno na dnu prvenstvene lestvice s 15 točkami in brez možnosti za obstanek med drugoligaši. Črnomaljši so v 14 krogih zbrali 19 točk in so na lestvici deveti. (M. G.)

Novoletni turnir konec januarja

MIRNA PEČ - Športno rekreativno društvo Mirna Peč bo v nedeljo, 28. januarja, v telovadnici osnovne šole v Mirni Peči pripravilo tradicionalni novoletni turnir v odbojki. Prijavite se lahko po telefonu (041) 360 627.

besedo imajo številke

KOŠARKA
Suproliga, skupina B, 10. krog: KRKA TELEKOM : IRACLIS BALKAN 65:85 (14:25, 30:48, 53:68); športna dvorana Leona Štuklja, gledalcev 2500, sodnika: Brazauskas (Litva), Šulga (Ukraina). KRKA TELEKOM: Anzulović 3 (1:2), Grum 6, Drobnjak 5, Courtney 16 (1:1), Dončič 2, Petrov 8, Mihajlovič 2, Davison 17 (1:1), Arapović 6, Jevtović (0:2). IRACLIS BALKAN: Karašev 10 (2:4), Nakić 17 (4:4), Chatzivrettas 17 (2:2), Papadopoulos 31 (3:5), Karagkoutsis 10. Prosti meti: Krka Telekom 3:6, Iraklis Balkan 28:44. Met za dve točki: Krka Telekom 4:26 (Arapović 2, Drobnjak, Courtney), Iraklis Balkan 6:18 (Nakić 3, Chatzivrettas 3). Skoki: Krka Telekom 41 (22 + 6), Iraklis Balkan 49 (36 + 9). Osebnih napake: Krka Telekom 19, Iraklis Balkan 13.

Ostali izidi: Pau-Orthez (Fra): Partizan (ZRJ) 92:81, Efes Pilsen (Tur): Oostende (Bel) 89:80, Maccabi Tel Aviv (Izr): Scavolini (Ita) 80:78, TSV Bayer 04 (Nem): Plannja Basket (Šve) 89:72. Lestvica: 1. Maccabi Tel Aviv 18, 2. Efes Pilsen 17, 3. Partizan 16, 4. Scavolini 15, 5. Iraklis Balkan 15, 6. Oostende 15, 7. Pau-Orthez 15, 8. Krka Telekom 14, 9. TSV Bayer 04 13, 10. Plannja Basket 12.

Liga Kolinska, 15. krog - LOKA KAVA : KRKA TELEKOM 77:101 (25:20, 40:49, 53:75);

dvorana Poden, gledalcev 700, sodnika: Poljanšek (Žiri), Strnad (Domžale); LOKA KAVA: Jokić 21, Zaletel 16; KRKA TELEKOM: Anzulović 6, Dončič 18, Petrov 9, Gliha 2, Davison 25, Grum 13, Drobnjak 15, Courtney 11, Arapović 2. Prosti meti: Loka Kava 20:26, Krka Telekom 15:20. Osebnih napake: Loka Kava 25, Krka Telekom 28. Pet osebnih: Ivanović (31.), Bojović (40.), Courtney (35.), Drobnjak (40.). Lestvica: 1. Krka Telekom 30, 2. Union Olimpija 29, 3. Pivovarna Laško 25, 4. Geoplina Slovan 25, 5. Kraški zidar 24, 6. Rogla 21, 7. Kemoplast Alpos 20, 8. Helios 20, 9. Triglav 20, 10. Savinjski Hopsi 20, 11. Zagorje Banka Zasavje 18, 12. Loka kava 18.

NAMIZNI TENIS

1. SNTL, moški, 10. krog: KRKA : MORAVSKE TOPLICE SOBOTA 1:6. Lestvica: 1. ZNTK Maribor 18, 2. Maxi Olimpija 15, 3. Radgona 13, 4. Moravske Toplice Sobota 12, 5. Kema Pucconci 10, 6. Krka 9, 7. ERA Velenje 8, 8. Učila Križe 7, 9. Preserje 5, 10. Radlje 2.

ROKOMET

1. SRL, ženske, 10. krog - Jelovica : Gramiz Kočevje 29:24 (14:10). Lestvica: 1. Krim Eta Neutro Roberts 18, 2. Olimpija 14, 3. M-Degro Piran 14, 4. Zalec 12, 5. Bajc Daewoo Izola 11, 6. Jelovica 10, 7. Sava Kranj 9, 8. Vegrad Velenje 4, 9. Gramiz Kočevje 2, 10. Burja Škofije 0.

POTAPLJAJCI ODPRLI SEZONO V KRKI - Klub za podvodne aktivnosti Novo mesto je v soboto na Loki pred obnovljeno čolnarno, v kateri so si novomeški potapljači uredili nove klubske prostore, pripravil uradno odprte potapljaške sezone v Sloveniji. Prireditve, ki ima predvsem družabni značaj, se je udeležilo več kot 50 slovenskih potapljačev, v mrzlo Krko pa se jih je potopilo 12. (Foto: I. V.)

Dovoljenje za popravni izpit?

Sramotno slaba igra novomeških košarkarjev na tekmi z Iraklisom ima tudi svoje ozadje - Popravni izpit na tekmah z Olimpijo in Partizanom

Novomeške košarkarske javnosti ni razburilo to, da so košarkarji Krke Telekom izgubili tekmo z bogatim grškim klubom. Razburilo jih je to, da so njihovi ljubljenci brez volje do igre in pravega boja prepustili zmago na tekmi z nasprotnikom, ki so ga jeseni tako rekoč z levo roko premagali v Grčiji. Moštvo Krke Telekoma tokrat niti malo ni spominjalo na ekipo, ki je še nedolgo tega premagala veliki Maccabi.

Vodstvo kluba je v javnosti zavrnilo očitke, da so nekateri košarkarji prvega moštva noč pred pomembno tekmo preveseljali, ko so se poslavljali od svojega zdaj že nekdanjega soigralca Mirka Ščekića. Tudi trditve o domnevno nešportnem življenju nekaterih članov moštva so ovrgli kot neresnične.

Morda njihovi plati zgodbe verjamejo bralci osrednjega slovenskega dnevnika drugod po Sloveniji, tisti Novomeščani, ki sem ter tja zaidejo v katerega izmed bolj priljubljenih novomeških lokalov in so novomeške košarkarje v sredo zvečer videli na delu, pa o iskrenosti njihovih izjav upravičeno dvomijo. Več košarkarjev, ki imajo v Novem mestu le začasno bivališče, lep del svojega prostega časa preživlja po gostilnah, kar sicer ne bi bilo nič spornega, če v njihovih rokah ne bi videli cigarete in na mizi pred njimi pijače, ki zagotovo ni sadni sok. Morda so večer pred tekmo res, kot se za prave profesionalne športnike spodobi, legli v posteljo ob desetih, vendar tega naslednji večer na igrišču nikakor ni bilo videti.

Novo mesto ni meščanom popolnoma odtujeno velemesto. Tu pozna skoraj vsak vsakega. Košarkarji, "zaposleni" v novomeškem košarkarskem klubu, hitro postanejo del mesta, so sosedje in soimeščani. Zato so Novomeščani na vse v zvezi z njimi veliko bolj občutljivi. Košarkarji prvega moštva Krke Telekom so razen tako imenovanih mladih talentov zvečne vsaj tako dobro plačani kot direktorji podjetij, ki košarkarskemu klubu Krka Telekom dajejo denar, pa tudi svoje plače dobivajo redno, kar za vse delavce, ki so zaposleni pri nekaterih pokroviteljih,

ne velja. Zato Novomeščani od njih pričakujejo, da bodo dali na tekmi res čisto vse od sebe.

Številni novomeški ljubitelji košarke, ki so se v sredo zvečer zbrali v dvorani, poimenovani po velikem vzorniku slovenskih športnikov Leonu Štuklju, so po tekmi domov odhajali razočarani. Navijači, ki so ob koncu tekme zaploskali zaslužnim zmagovalcem, niso košarkarski strokovnjaki, vendar niso neumni, marsikaj vidijo in tudi o košarki vedo veliko. Krivdo za sramotno predstavo njihovih ljubljencev so nekoliko po krivici naprtili trenerju Alešu Pipanu. Trener ni mati igralcev, ni policaj in njegovo delo ni, da bi ponoči, kot je nekdanj to počel Zmago Sagadin, lazil po nočnih lokalih in iskal grešnike, ki so prekršili njegova stroga pravila. Člani njegovega moštva so razen redkih izjem polnoletni in bi morali biti dovolj zreli, da bi storili vse, da bi svoje dobro plačano delo opravili najbolje. Če ni tako, je to problem njihovih delodajalcev, torej vodstva kluba, ki v bistvu deluje kot podjetje, in pokroviteljev, ki so v projekt podjetja "Evropsko uspešni košarkarski klub" vložili denar.

Košarka je igra in igra je nezanimiva, če je predvidljiva. Igra je najbolj privlačna, kadar se vse do konca ne ve, kdo bo zmagal. Sestavni del igre so tudi spodrslijaji. Vendar spodrslijaj ne bi smel biti razlog, da bi pokrovitelji, gledalci in navijači novomeški košarki obrnili hrbet. Tudi dijaki, ki mu je med letom spodletelo, dobi priložnost za popravni izpit. Arapovič, Anzulović, Jevtović, Dončić, Davison, Courtney in tovariši bodo imeli priložnosti za popravni izpit še precej. Da bi drevi v Turčiji ugnali Efes Pilsen, ne gre pričakovati. Poraza s Pivovarno Laško si v nobenem primeru ne bi smeli privoščiti. Zmagi nad Unionom Olimpijo v Ljubljani, predvsem pa nad beograjskim Partizanom v četrti, 1. februarja, v dvorani Leona Štuklja pa bi bili vsekakor uspešno opravljen popravni izpit. Tedaj bi tudi najbolj vneti kritiki morali pozabiti sramotno slabo igro na tekmi z Iraklisom.

IGOR VIDMAR

BOLJŠE OD AVSTRIJK - Na tekmi z avstrijsko Hypo Bank je svojo tekmovalno pot tudi uradno zaključila dolgoletna podajalka novomeškega TPV-ja Rebeka Koncilija. Novomeščanke so povsem nadigrale avstrijsko vrsto, tako da je trener v tretjem nizu dal priložnost številnim mladim igralkam, ki jim je Rebeka tako tudi simbolično prepustila svoje mesto v ekipi. Na sliki: uspešen blok Anastazije Muhič. (Foto: I. V.)

Slovo na tekmi z Avstrijkami

Novomeška odbojkarica Rebeka Koncilija je tudi uradno končala bogato športno pot na 8. pokalu Novega mesta - V finalu Pulčanke premagale Novomeščanke

NOVO MESTO - Novomeški ženski odbojkarjski klub je izkoristil enomeščani odmor med jesenskim in pomladanskim delom državnega prvenstva in teden dni pred nadaljevanjem prvoligaških bojev pripravil osmi mednarodni turnir za pokal Novega mesta, ki je tokrat pripadel odbojkaricam puljske Istarske banke, ki so v finalu s 3:1 premagale mlado novomeško vrsto. Na polfinalni tekmi med TPV-jem in avstrijsko ekipo Hypo Banke iz Celovca je svojo športno pot tudi uradno zaključila dolgoletna podajalka novomeške vrste Rebeka Koncilija.

Predsednik ženskega odbojkarjskega kluba TPV Bojan Vernig je povedal, da so želeli Rebeki, ki je bila vso svojo športno pot zvesta domačemu klubu, še lani pa je bila uradno registrirana za TPV, pripraviti poslovilno tekmo že lani, a za to do sedaj ni bilo prave priložnosti. Rebeka naj bi zadnjič oblekla dres TPV-jeve ekipe na tekmi z zagrebško Mladostjo. Vendar ko so v Zagrebu ugotovili, da na turnirju sodelujejo tudi Pulčanke, s katerimi se borijo za vrh hrvaške prvoligaške lestvice in se bodo naslednji krog pomerile med sabo, so udeležbo odpovedali. Zadnji trenutek so svoj prihod v Novo mesto potrdile Avstrijke, s katerimi Novomeščanke na prvi polfinalni tekmi niso imele težkega dela. Sredi prvega niza je v igro stopila tudi

Rebeka Koncilija

Koncilijeva. Potem so po nekaj minutah tekmo prekinili, njena trenerja Bojan Vernig in Eva Jožef pa sta ji izročila umetniško sliko Novega mesta.

V drugem polfinalu so Pulčanke s 3:0 ugnale ljubljansko študentsko ekipo Venus ŠOU Vital. Ljubljankanke so na tekmi za tretje mesto s 3:1 po zelo izenačeni igri premagale Avstrijke, vrhunec večera pa je bila finalna tekma med TPV-jem in Pulčankami. Bolje so začele gostje, ki so povedle z 2:0, v tretjem nizu pa so se prebudile tudi Novomeščanke, ki so z dobro igro pokazale, da so z jesenskimi prvoligaškimi izkušnjami dobro napredovale in bodo v spomladanskem delu lahko igrale bolje, kot so jeseni. Zmaga v tretjem nizu je bila nagrada za dobro igro, potem pa so Pulčanke stvari spet postavile na svoje mesto in z zmago v četrtem

Kočevke boljše od Delničank

KOČEVJE - Na prijateljskih tekmah so kegljačice Kočevja, ki se bodo v prvem krogu drugega dela v prvi državni ligi prihodnje sobote pomerile s kranjskim Triglavom, dvakrat premagale ekipo Delnic. V Kočevju so Kočevke zmagale s 7:1. V Delnicah pa s 6:2. Na območnem prvenstvu Kočevja v kegljanju sta zmagala Bojan Kogoj, sicer nova okrepitev ekipe v drugi ligi, in Angelca Žafran, ki bosta Kočevje zastopala tudi na državnem prvenstvu. (M. G.)

V soboto na Krim

NOVO MESTO - Planinsko društvo Intel servis bo v soboto, 20. januarja, pripravilo planinski izlet na 1107 m visoki Krim. Prijave zbirajo samo še danes po telefonu (041) 745 849.

Srečanje škratov in gospodičen

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto in Gorjanski škratje in gospodične bodo v nedeljo, 21. januarja, ob 14. uri pri planinskem domu pri Gospodični pripravili srečanje gorjanskih škratov in gospodičen. Ob tej priložnosti bodo podelili tudi majice za 15, 50, 100 in 200 obiskov Gospodične oziroma Gorjancev, razdelili nagrade in razglasili zmagovalce.

V Trebnjem Lesna

TREBNJE - V Trebnjem je med 34 moštvi na zelo močnem turnirju v malem nogometu zmagala Lesna industrija iz Litije, ki je v finalu s 7:4 premagala DND Bar Boršt iz Cerkelj ob Krki. Na tekmi za tretje mesto je Kiwi shop iz Sevnice s 5:1 premagal Trgovino Marina iz Velikega Gabra. (N. G.)

Jubilej so začinile s porazom

Trebanjske kegljačice so se ob 30-letnici kluba pomerile z reprezentanco Slovenije, drugo najboljšo ekipo na svetu - Cilj obstanek v 1. B-ligi

NOVO MESTO - S prijateljsko tekmo med reprezentanco Slovenije in ekipo Trebnjega so trebanjske kegljačice v soboto na kegljišču Dolenjskega lista proslavile 30 let obstoja kegljaškega kluba Trebnje. Z 8:0 so zmagale reprezentantke, ki so pred kratkim na svetovnem prvenstvu na Poljskem osvojile srebrno medaljo.

Kegljaški klub Trebnje je bil ustanovljen pred 30 leti, tedaj pa so v njem veseleje do kegljanja združevali tako moški kot ženske. Prvi udarec za klub je bila izguba kegljišča v Trebnjem leta 1981. Tedaj so se trebanjski kegljači preselili na kegljišče v Ivančno Gorico, ko pa so leta 1991

zaprli še to, je moški del kluba obupal, ženski del pa se je pod vodstvo trenerja Nika Goleša začelo preseliti v hotel Sremič v Krškem. Boljši časi so za žensko kegljaško vrsto Trebnjega nastopili leta 1996, ko je novomeška agencija za šport v re-

• **TREBNJE : SLOVENIJA 0:8 (2307:2446)** (Dalmacija : Podlesnik 367:409, Barbo : Grobelnik 368:411, Rifelj : Razlag 403:435, Kožar : Rozina 379:395, Veber : Petak 387:389, Miklavčič : Šesko 403:407.

stavaraciji kegljišče v Novem mestu po več letih spet odprla pravo štiritezno avtomatsko kegljišče, katerega lastnik je zdaj Dolenjski list.

Bližina kegljišča je močno vzbudila vadbeno vneto kegljavk, ki so se pod vodstvom trenerja Nika Goleša predlani uvrstile v 1.B-ligo. V

Niko Goleš

klubu vadi 16 kegljačic, šest pa jih nastopa v prvi ekipi, poleg tega v klubu delajo tudi z mladimi. Trebanjkam se je v klubu priključilo tudi več Novomeščank. Njihov cilj je tudi letos obstati v 1. B-ligi.

I. V.

Pričakovan poraz Gramiza

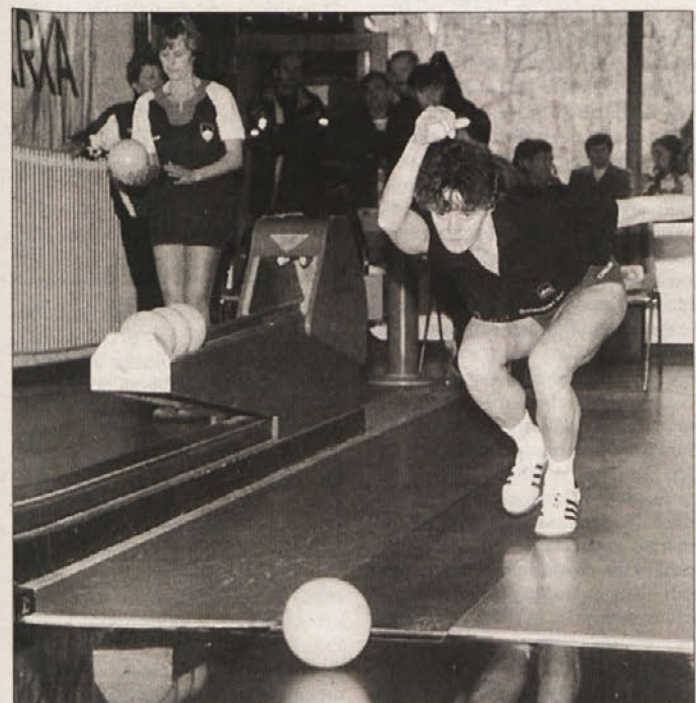
KOČEVJE - V prvem krogu drugega dela prvenstva v prvi ženski državni rokometni ligi je Gramiz iz Kočevja s 24:29 izgubil v Škofji Loki. Kočevke se kljub bojevitosti igri močnejšim rokometaricam Jelovice niso mogle upreti. Sredi drugega polčasa so zaostajale za tri zadetke (19:22), a so jim Gorenjke kmalu spet ušle. Pri Kočevkah, ki se bodo v prihodnjem krogu pomerile z Velenjem, je bila s petimi zadetki najboljša strelka Anja Zbašnjik. (M. G.)

Odprto prvenstvo Trebnjega Cerkničanki

NOVO MESTO - V finalu 18. odprtega prvenstva Trebnjega v kegljanju je z 848 podrtimi keglji zmagala Iva Jugovac iz Cerknice, druga je bila Črnomaljška Martina Zvab in tretja Milena Kunčič iz bistriškega Impola, medtem ko se je od trebanjskih kegljavk najvišje uvrstila Anica Barbo, ki je osvojila 10. mesto. (N. G.)

Najmlajši na Otočcu

OTOČEC - Na drugem tekmovalju niza turnirjev v mini tenisu Junior Otočec je zmagal Marko Novak. Igralci do 12. leta so se pomerili v pravem tenisu, zmagala pa sta Nuša Blažin in Gašper Beg.

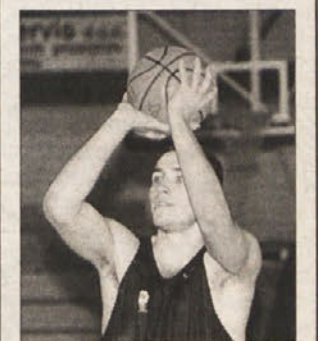
OB JUBILEJU Z REPREZENTANCO - Kegljačice Trebnjega so se ob 30-letnici obstoja kluba pomerile s slovensko državno reprezentanco, ki je bila dolenjskim prvoligašicam premočna nasprotnica, kljub temu da v dresu izbrane vrste Slovenije nista nastopili Marika Kardinar in Silvana Belčijan. Med trebanjskimi kegljačicami sta najboljši izid s 403 podrtimi keglji dosegli Andreja Rifelj in Alenka Miklavčič (desno med lučajem), ki je za samo dva keglja zaostala za svojo nasprotnico iz slovenske reprezentance Jožico Šesko (levo).

Matjažu Smodišu se je odprlo

Odlične predstave novomeškega košarkarja v dresu Kinderja

NOVO MESTO - Novomeškemu košarkarju Matjažu Smodišu, ki se je jeseni iz Novega mesta preselil v bolonjski Kinder se je končno odprlo. V italijanskem moštvu, ki igra v Ulebovi Evroligi, Matjaž ni igral take vloge, kot je bil vajen v Novem mestu, čeprav je na nekaterih tekmah igral dobro. Dokončno pa se mu je odprlo minuli teden na tekmi 9. kroga evrolige med Kinderjem in zadnjevrščenim moštvom skupine B portugalskim Charleroiem. Ne le da je dosegel zanj rekordnih 23 točk, ampak je pri tem porabil tudi zelo malo žog. Zadel je vse štiri mete za tri točke, od petih metov za dve točki pa je bil uspešen štirikrat. Matjažev Kinder je zmagal s 106:87 in na lestvici skupine B vodi.

Konec minulega tedna se je Matjažev Kinder v domačem prvenstvu srečal z milanskim Adeccom, ki ga že pozna z lanske tekme, ko se je v dresu Krke z njim pomeril v pokalu Saporita. Tudi tokrat je Matjaž blestel, saj je Milančanom v samo 16 minutah igre nasul 14 točk, temu pa dodal še 8 skokov, tako da so ga na koncu tekme proglasili celo za najboljšega igralca srečanja.

Matjaž Smodiš

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členu od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka za objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani zaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če se ne sorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Tokrat sreča, ki pa je opoteča

DL št. 1, 5. januarja

V prvi letošnji številki Dolenjskega lista je novinarka M. Bezek - Jakše napisala tehten članek o božični prireditvi v podzemni jami Malikovce v bližini Semiča.

Članek je napisan zelo korektno. V njem je avtorica izrekla vse priznanje organizatorjem, posebno pohvalo pa zasluži, ker je kritično pokazala na probleme in pomanjkljivosti pri izvedbi odmevne belokranjske božične prireditve. Da ne bi njena opozorila izvenela v prazno in bi se iste napake tragično ponovile ob naslednji podobni prireditvi, bi rad dodal k omejenemu članku še svoje razmišljanje.

Osebnost sem čustveno vezan na omejeno podzemno jamo, saj sem jo z vrstniki raziskoval že v najrosnejših letih, bil priča njenemu nezasišlanemu onesnaženju in jo s prijatelji in somišljeniki očistil. Bil sem tudi med pobudniki in organizatorji prvih božičnih jasilic v njej.

Čeprav pri zadnji prireditvi nisem sodeloval, mi ni vseeno, kaj se v jami dogaja. Posebna pa me skrbi, da bi se lahko zgodila tragedija, na katero opozarja novinarka in bi lahko pahnila v nesrečo mnoge obiskovalce in tudi neurtudne in prizadevne organizatorje. Posredno bi se tudi sam čutil krivega, zato je prav, da s skupnimi močmi v semiški občini rešimo probleme v Malikovcu, omogočimo obiskovalcem varen obisk jame in jim nudimo uživanje naravnih in kulturnih vrednot.

Predlagam, da bi v letošnjem letu uredili notranjost jame tako, da bi na brežini jame uredili varne terase, s katerih bi obiskovalci lahko nemoteno opazovali dogajanje na dnu dvorane. Preveriti bi bilo treba tudi stabilnost ogromnih skal. Tudi vstop v jamo je nujno potrebno razširiti, tako da bi obiskovalci v organizirani vrsti lahko varno in nemoteno istočasno prihajali v jamo in odhajali iz nje. Dostopno stezo k jami bo treba urediti tako, da ne bodo obiskovalci hodili po blatu in uničevali travnatih površin. Ob prireditvah v jami bi lahko navpično brezno zaščitili s protitočno mrežo in tako preprečili, da bi kdo namerno vrgel v jamo kamen ali kak drug predmet. Izvedbo predlaganih del naj bi prevzela Občina Semič pod pokroviteljstvom Zavoda za kulturno in naravno dediščino, in sicer v okviru javnih del.

Malikovci si to vsekakor zaslužijo, saj je ena najmarkantnejših točk na Semiški kraski učni poti in ga vsako leto obišče več kot tisoč obiskovalcev. Če naštetih pomanjkljivosti ne bomo odpravili, predlagam, da pri-

stojni organi v jami prepovedo masovne prireditve v dobro vseh prizadetih.

Na koncu se še enkrat javno zahvaljujem novinarki M. Bezek - Jakše, da nas je opozorila na to, da je sreča tudi opoteča.

BLAŽ KOČEVAR

Obnova pokopališča v politične namene?

DL št. 51, 21. decembra in DL št. 1, 5. januarja

V 51. številki Dolenjskega lista z dne 21.12.2000 je bil objavljen članek z naslovom "Obnova pokopališča v politične namene?". V njem smo prebrali, da smo vaščani Starega Loga bili pobudniki obnove našega pokopališča. V 1. številki vašega časopisa z dne 5.1.2001 najdemo pod istim naslovom odgovor ge. Doris Debenjak, da je bilo naše pokopališče obnovljeno tudi s sredstvi, ki so jih zbrali Kočevjarji po svetu, in ta nikakor niso bila majhna. Tudi v eni izmed televizijskih oddaj smo zasledili, da so pokopališče v Starem Logu obnovili stari Kočevjarji.

Zaradi takih trditve se vaščani Starega Loga čutimo prizadete. Omenja se samo, da se je na pobudo naš vaščanov pričela obnova pokopališča v Starem Logu, nihče pa ne omenja, da smo prav mi domačini pričeli z samimi deli na pokopališču in jih ob pomoči KS Stara Cerkev tudi izpegljali do konca. Pri obnovi smo sodelovali vsi vaščani s prostovoljnimi delom in z denarnimi prispevki. Z denarjem so nam pomagala tudi razna domača društva pa tudi naša občina. Ker smo domačini vsa obnovitvena dela razen dveh dni del z rovokopačem, opravili sami, vemo tudi približno, koliko so ta dela stala. Nekateri še vedno hranimo tudi potrdila o prejemkih za opravljeno delo. Vsaj približno smo seznanjeni s tem, koliko denarja se je za obnovo pokopališča nabralo v domačih logih. O tem vemo več kot pa o tem, koliko so za obnovo našega pokopališča v resnici prispevala društva starih Kočevjarjev. Če že kdo, potem smo pokopališče v Starem Logu obnovili domačini, zato nasprotujemo trditvi, da so naše pokopališče obnovili Kočevjarji.

Pred obnovo je bilo naše pokopališče res podobno smetišču, a le tisti del, na katerem počivajo Kočevjarji. Da pa je danes lepo urejeno, gre zahvala najprej domačinom in prispevkom v naši domovini, za finančna sredstva pa smo hvaležni tudi društvom starih Kočevjarjev. Povedati je potrebno, da se je obnavljala pravzaprav samo del pokopališča, kjer počivajo predniki Kočevjarjev, ki so nekoč živeli v naših krajih, medtem ko na drugem delu pokopališča, kjer so pokopane žrtve roške ofenzive, dela tako rekoč niso bila potrebna, saj je bil ta del pokopališča v vsem pojavnem obdobju bolj ali manj vzdrževan. Menimo, da je dolžnost potomcev starih Kočevjarjev, da poskrbijo za ureditev grobov svojih pokojnih sorodnikov. Lepo bi bilo, da bi bili hvaležni vaščanom, da smo sploh začeli s to akcijo in da ni nihče nasprotoval postavitvi obeležja v spomin njihovim pokojnikom, kjer danes prižigajo svečke svojcem, namesto da razmišljajo o tem, da so nam vaščanom uredili pokopališče. Vaščani, citiram: "so si vzeli pravico, da bodo sami odločali, kako bo urejeno pokopališče, na katerem so kljub vojnem ter takšnim in drugačnim nevspešnostim ohranjeni nagrobniki njihovih sovaščanov kočevskih Nem-

cev." (DL, št. 51). Mi nismo nikomur niti dovolili niti prepovedali postavitve nikakršnih plošč na pokopališču, ker nas o tem tudi nihče ni nič vprašal. Pa tudi obnove se nismo lotili iz političnih namenov, temveč zato, ker je pokopališče del kulturne dediščine našega kraja. Če pa že kdo pri tem ima kakšne politične namene, so to kvečjemu tisti, ki se sedaj v javnosti kvečjemu prikazujejo kot najbolj zaslužne za obnovo našega pokopališča.

Krajevni skupnosti Stara Cerkev gre zasluga, da je pokopališče sedaj redno košeno in vzdrževano. Pohvaliti pa moramo tudi člane društva za urejanje partizanskih grobišč v Kočevskem Rogu, ki dvakrat letno urejajo tudi naše pokopališče in so ga polepšali s posaditvijo okrasnih grmov in cvetjem. Pridružujemo se misli avtorice članka v prvi letošnji številki Dolenjskega lista, ki pravi, da bi morala svoje pismo pravzaprav nasloviti "Resnica in druge nepomembne malenkosti". Tudi mi imamo svojo resnico in jo lahko dokažemo z dokumenti, zato vse, ki so omejnjeni v obeh prispevkih, in tudi vas, spoštovano uredništvo, vabimo, da nas obiščete v Starem Logu in se pogovorite z nami. Da ne bo tako kot od sedaj, da šele iz TV Dnevnika zveemo, da je bil na obisku na pokopališču, ki ga obnavljamo, sam koroški deželni glavar, ki je položil temeljni kamen za obelek.

Za Vaško skupnost Stari Log
JOŽE STANIŠA

Župan presegel pristojnosti

DL št. 51, 21. decembra

V Dolenjskem listu št. 51 z dne 21.12.2000 je bil objavljen članek z naslovom "Župan presegel pristojnosti", v katerem so navedena nekatera dejstva glede nezakonitosti v poslovanju Občine Šentjernej, ki jih je v svojem dokončnem poročilu ugotovilo Računsko sodišče RS. Ker so ugotovile Računsko sodišče zelo zaskrbljujoče, se kot občinski svetnik čutim dolžnega pojasniti nekatera dejstva. Ko smo pred dvema letoma sestavljali Nadzorni odbor občine Šentjernej, sem zagovarjal stališče, naj se člani Nadzornega odbora spoznajo na javne finance, obenem pa naj bo odbor sestavljen politično raznoliko. Zgodilo se je povsem drugače. Nadzorni odbor je v preteklih dveh letih posredoval Občinskemu svetu nekaj kratkih in vsebinsko neustreznih poročil, v katerih je bilo jasno navedeno le, da je s poslovanjem občine Šentjernej vse v najlepšem redu. Na vsako od navedenih poročil sem imel vsebinske pripombe in predloge, vendar zamen.

Računsko sodišče je opravilo revizijo poslovanja Občine Šentjernej za obdobje 1999-2000 in ugotovilo več hujših kršitev, med drugim izplačila previsokih plač, preseganje pristojnosti pri izvrševanju proračuna, oddajo investicijskih del brez javnega razpisa in nepravilno financiranje politične stranke oz. liste. Tolmačenje nekaterih, da je sicer šlo za kršenje zakonodaje, vendar vse v prid občanom in občini, je zavajajoče. Če se z javnim (našim skupnim) denarjem posluje v nasprotju z zakonom, je možnost za zlorabe in okoriščenje zelo veliko. Kršitve, ki so bile ugotovljene, so bile občini samo v škodo, kar je v svojem poročilu potrdilo tudi Računsko sodišče. Prav smešna pa je trditev, da so bile previsoke izplačane plače občinskih uslužbencev v korist vseh občanov. Poročilo Računskega sodišča postavlja na laž dosedanja poročila Nadzornega odbora občine, zato pozivam Nadzorni odbor Občine Šentjernej, da opravi pregled izplačila plač za obdobje 1994-2000, ter prouči ravnanje odgovornih oseb občine glede na člen 34.h Zakona o financiranju občin. Če Nadzorni odbor tega ne bo storil, naj odstopi.

JOŽE SIMONČIČ
svetnik v Občinskem svetu občine Šentjernej

Tokrat sreča, ki pa je opoteča

DL št. 1, 5. januarja

Nisem naročnica Dolenjskega lista. Soseba Belokranjca mi ga posodi in rada ga prelistam. Pred nekaj desetletji se mi je priljubila Bela krajina, mehkoča njenih stelnikov, bele zidanice med zelenimi vinogradi v

semiški gori, predvsem pa sta mi ostali v spominu domačnost in gostoljubnost belokranjskih ljudi.

Ob zadnjem listanju Dolenjskega lista se mi je oko ustavilo na fotografiji živih jasilic, na nadnaslovu Zive jasilice v Malikovcu ter naslovu Tokrat sreča, ki pa je opoteča. Prispevek sem prebrala večkrat. Res je, M. Bezek-Jakše, vse, kar ste našli, bi se lahko pripetilo. Malikovca ne poznam, predstavljam pa si, da bi si na slabih stopnicah v jamo lahko kdo zlomil celo hrbtnico, nepridipravi bi lahko namesto dimne bombe v brezno vrgli dinamitno, lahko bi kdo prekinil razsvetljavo, lahko se je nekdo poigral z ozvočenjem, lahko bi ga k izklopil, lahko bi se zatresla zemlja in bi oboki jame pokopali mlada življenja. Da, sreča je res opoteča!

Ga. M. Bezek-Jakše, sama sem ob ljubelem prizoru semiških živih jasilic na fotografiji razmišljala čisto drugače kot vi. Noč, ki jo še po 2000 letih imenujemo sveta noč, so želeli mladi Semičani še posebej približati sebi in krajanom. Rojstvo božjega deteta so podoživljali z bolečinami in osrečujočimi dogodki prve svete noči. Z nosečo ženo lahko pride v hišo tudi "sreča opoteča", zato mora sv. družina v hlevček v veliko dvorano jame Malikovce. Mlado deklo in fant želita občuteno predstaviti veliko stisko in neizmerno srečo Marije in Jožefa v tisti blaženi noči. Vaš "angel" z oboka dvorane naznanja Odršenika in mir ljudem, ki so blage volje. Mladi Semičani, kot nekoč pastirji, hitijo s svojimi ovčami k revni "stalci", da počastijo in molijo boga.

Prepričana sem, da je bil semiški "hlevček" napolnjen s plemenitimi mislimi, z odmevom božičnih pesmi, z božjo ljubeznijo, ki prihaja po človeku in jo podarjamo sočloveku. Hlevček je postal dom, kjer si ljudje podajajo roke v oporo, si podarjajo topli nasmeh, prijazen pogled in besedo.

Ljubezen, dobrota, medsebojna pomoč včasih premagata tudi srečo opotečo. Zato draga M. Bezek-Jakše, ponudite roko v pomoč mladim, pogumnim Semičanom, podarite jim svojo modrost življenja in potem bodo v letu 2001 vaše žive jasilice še lepše, bogatejše za oko in srce, pa tudi bolj varne bodo.

ANA KOTAR
Ljubljana

Zakaj so kočevski Nemci ostali brez domovine?

DL št. 2, 11. januarja

Tudi če za hip zanemarim, da sem prizadet kol Kočevjar, me že kot rednega bralca Dolenjskega lista žalosti, da je očitno nekdo v uredništvu sklenil, da bo poteptal dobre običaje novinarstva in potegnil uveljavljeno regionalno glasilo dolenjske regije v močvirje rumenega tiska, kjer se lahko teptajo načela novinarske etike. Že v časih enoumja so namreč novinarji v vodilnih časnih - v Delu, Dnevniku in Večeru - uveljavili načelo, da morajo biti prispevki podpisani, da se pisci ne skrivajo brezimno za utrjeno fasado "uredništva". Odgovorne osebe vašega lista pa so nasprotno sklenile, da se bodo s kampanjo v nadaljevanjih skopale nad ljudi z imeni in priimki, na katere bodo - kot ostrostrleci v bosanski vojni - strahopetno merile izza varnih oken "uredništva", zanašajoč se pač na to, da je sodna pot v naši državi nesorazmerno dolga in da zato ravno žrtev nima pravne zaščite. Kako gre to skupaj z novinarsko etiko, vprašajte kar pri vašem strokovnem društvu...

"Strokovni" vir vašega pisanja je slejkoprej "sin slovenske matere in nemškega očeta" g. John Tschinkel. Vmes ste očitno že opustili njegova napletanja o dejavnostih izseljenih in tudi v domovini živečih Kočevjarjev kot odrazu ponovnega obujanja nacizma v Nemčiji in s tem o nekem zunanem SS-ovskem ipd. okviru našega delovanja, ker vsega tistega, kar najdemo v prvem prispevku (esesorci, dr. Ebner in dr. Pirker ter povezave s Haiderjem ipd.) ne najdemo več. Očitno si je pisec, ki sliši na ime "uredništvo", vmes le ogledal vsaj letnice. Uredništvo (skupaj z g. Tschinklom) je namreč imelo nekatero težavo pri dojanjanju časa. Ura se jima je zaskočila leta 1939 ali 1941, tako da ne opažata, da že sko-

raj šestdeset let obstojta dve vrsti Kočevjarjev: tisti, ki so izgubili domovino, in tisti, ki je nismo. Morda pa se trudita, da bi to napako zgodovine odpravila in po šestdesetih letih še nas naglaval v diasporo, torej dovršila tisto, kar sta začela Hitler in Mussolini? Tako bi razmišljali, če bi hotel uredništvo in Tschinklu vrniti zob za zob, točneje, zaroto za zaroto. Zaskočena Tschinklova ura je sposobna celo poznejše dogodke narediti za vzrok prejšnjim, denimo: iz tega, da sem v Münchnu leta 1994 za pol ure odšel na neko srečanje (na katero nisem bil vabljen) in naletel tudi na Lampetra (ki ga nisem poznal), naj bi izhajal vpliv na ustanovitev društva Kočevjarjev Staroselcev leta 1992 (in na ustanovnega predsednika ing. Jaklitscha). Pa globalne zarote, v katerih uredništvo tako zvesto sledi Tschinklu. Obstoji posebna veja medicine, ki se ukvarja s takim razumevanjem časa in zarot. Da smo v 21. stoletju, in ne leta 1941, in da so ideje g. Tschinkla o zarotah "skurilne", opozarjajo tudi Kočevska združenja v Ameriki svoje člane. In kako si razlagati, da bi pečica ljudi pod Rogom, danes, 60 let po propadu nacizma, obujala ideje, ki jih ves svet obsoja?

Zato je treba zaradi bralcev nekatere zmote še enkrat jasno opredeliti: Nismo vsi kočevski Nemci ostali brez domovine - izgubil jo je Tschinkel, izgubili so jo tisti, ki so se selili. Mi, ki smo ostali, jo imamo, imamo državljanstvo, svoje premoženje - seveda razen tistih, ki so jih brez razloga med vojno ali po njej pobili.

Od preselitve naprej imamo mi, Staroselci, svojo lastno zgodovino. O njej se ne da sklepati po raznih časopisih, ki izhajajo v inozemstvu, tudi po Gottscheer Zeitung ne, saj o nas do ustanovitve društva Staroselcev nikoli ni nič poročala (in še takrat z naslovom Staroselci - kaj je to?). Kar so počeli (ali niso), tisti, ki so se selili bodisi doma pred selitvijo, bodisi v Posavju in pozneje, je njihova zgodovina, ne naša.

Naša lastna zgodovina se začena leta 1941, z odselitvijo ostalih Kočevjarjev, s sodelovanjem tistih, ki smo ostali tu, z NOB ali celo z bojem v partizanskih vrstah. In se nadaljuje z nasilno odselitvijo nekaterih (tudi moje družine) po vojni in našim povratkom po ukazu. S prizadevanji za ohranjanje cerkva - v prvih letih po vojni precej prikrito - je moj oče pisaril pisma znancom v Ameriko, da so nabirali denar in ga v pisnih pošiljki za obnovo povsem dotrajane strehe cerkve v Gorici. Veliko dela je bilo opravljeno na cerkvi v Poljanah, Črmošnjicah, na pokopališču v Poljanah ipd. Šele po letu 1991, s slovensko samostojnostjo, smo se opomgumili in na lastno iniciativno ustanovili društvo Kočevjarjev Staroselcev ter začeli s prostovoljnimi delom in javnim zbiranjem denarja med Kočevjarji po svetu za obnovo sakralnih objektov. Ogromno dela je bilo narejenega na Gačah, očistili smo razvalino cerkve v Komarni vasi in utrdili obok, da se ne bi zrušil. Naš takratni predsednik Jaklitsch je začel obnavljati razvalino pokopališke cerkve Stari Tabor, jo pozidal, naredil streho in pri tem poleg dela prispeval tudi ogromno tlenarja. Obnovili smo pokopališče na Planini, kapelo na Plešu, v Travnem Dolu, seveda tudi cerkev sv. Ursule na Malem Riglju in še in še. Začeli smo tudi urejati lasten muzejček. Žal o vsem tem mediji niso poročali. Kočevjarji v tujini so se na raznih srečanjih dogovarjali, da bodo zbirali denar za take projekte - tudi na omenjenem srečanju v Münchnu leta 1994. Kjerkoli smo sodelovali (ne samo jaz), smo predstavljali naše delo in uspehe pri obnavljanju in ohranjanju spomenikov.

V prispevku uredništvo citira, da so nacisti preseljenim Kočevjarjem prepovedali uporabo kočevščine. Nam jo je prepovedala nova oblast. Oče Tscherne je bil po vojni zaprt, ker je sestro, ki sploh ni znala slovensko, v Novem mestu na cesti govoril po kočevščini. To je eden od vzrokov za to, da ljudje otrok niso učili lastnega jezika. Toda kako naj bi bilo ohranjanje in učenje od nacistov prepovedanega narečja nacistem?

Zato je razumljivo, da so se pojavile tudi želje, da bi negovali ali obnovili svoje prastaro narečje, delno tudi zaradi pogostih obiskov strokovnjakov za nemška narečja. Ko se je pojavila možnost, da dobimo od Republike Avstrije, Zvezne republike Nemčije, dežele Južne Tirolske in dežele Koroške denar za pouk in za potrebne prostore, smo seveda zagrabili priliko in tako je nastal naš

kulturni center. Od političnih strank denarja nismo nikoli dobili.

Od vsega začetka nas je zelo podpiral predsednik Centra za avstrijske narodnosti na Dunaju mag. Marjan Pipp, ki je 12.2.1998 organiziral tiskovno konferenco z dr. Franzelijem, takrat podpredsednikom Federalne unije evropskih manjšin, in Tillmanom Zülchom, predsednikom društva za ogrožene narode, v Ljubljani in Celovcu. (Poročali so Delo, Dnevnik, Večer, Naš tednik, Dolenjskemu listu se to ni zelo potrebno). Že takrat smo jasno povedali, da vračanje premoženja in AVNOJSKI dekreti nimajo nobene zveze z našo dejavnostjo in kulturnim sporazumom, ki bi nam zadoščal. Sklicali smo tudi javno tribuno v Dolenjskih Toplicah, ki sta se je udeležila mag. Pipp in predstavnik štajerskih Slovencev prof. dr. Gombocz. Dolenjski list je molčal.

In še o "kolektivni krivdi": Vsa čast Janezu Pavlu II., ki se je opravičil Judom za to, da so jih kristjani dolga stoletja kot narod dolžili krivde za Jezusovo smrt. Nasproten zglede ponuja Milošević, ki je Hrvaatom natovoril očitek o "genocidnem narodu" - z znanimi posledicami. Po kateri od obeh poti gredo tisti na Slovenskem, ki polagajo vsakemu Nemcu v zibko očitek nacizma - celo tistim, katerih očetje so dejavno sodelovali v protinacističnem boju?

AUGUST GRIL,
Grosuplje

But ni več občinski svetnik

RIBNICA - Člani občinskega sveta v Ribnici so sprejeli gotovinski sklep o prenehanju mandata člana občinskega sveta Francija Buta, ki je novi kmetijski minister. Nova funkcija ni združljiva s funkcijo v organih lokalne samouprave. Ribniški župan Jože Tanko je svetniške obvestil, da mu je zaradi izvolitve za poslanca državnega zbora prenehalo delovno razmerje pri občini Ribnica, kar pomeni, da bo v prihodnje nepoklicno županovo. Njegov predlog, da bi za podžupana imenovali občinskega svetnika, sicer pravnik Miho Kluna (27 let), ki bi to funkcijo opravljal poklicno s štiriurnim delovnim časom (štiri ure na teden) in bi delal tudi v podjetju Inles), pa so svetniki s tesno večino zavrnili. Izid glasovanja je nekoliko presenetil, saj so se skupine svetnikov dogovorile, da bodo Kluna pri glasovanju podprle. Pri potrditvi dnevnega reda je Benjamin Henigman iz SLS+SKD predlagal, da bi zaradi odsotnosti sedmih svetnikov imenovanje preložili na naslednjo sejo, a je župan predlog zavrnil. Kdo bo novi in prvi ribniški podžupan, pa naj bi bilo znano morda na prihodnji seji občinskega sveta, če ga bo župan seveda predlagal.

Hvala za pomoč

ČRNOMELJ - Območno združenje Rdečega križa Črnomelj se zahvaljuje za denarne prispevke pri obdaritvi starejših občanov ob novem letu, ki bivajo v Domu starejših občanov v Črnomlju in v Domu počitka v Metliki. Hvala občinama Črnomelj in Semič, Komunalni, Danfossu, Dolenjski banki, Ekiju, trgovini Hutar, Darmi in Senici Sen (vsi iz Črnomlja) ter Kambiču, s.p., iz Semiča. Prav tako velja zahvala Društvu upokojencev in Zvezi borcev Črnomelj za sodelovanje in finančno pomoč pri obdaritvi starejših.

OZ RKS Črnomelj

Bralni krožek v domu starejših

NOVO MESTO - Lansko pomlad so luč sveta zagledali prvi študijski krožki za širjenje bralne kulture v Sloveniji, ki so nastali na pobudo in s pomočjo dr. Mance Košir in Andragoškega centra Republike Slovenije. Nagrajeni novomeški bralni krožek je letos začel ozivljati bralno kulturo tudi med oskrbovanci Doma starejših občanov Novo mesto. RIC-ov krožek za širjenje bralnega virusa je v okviru Dolenjskega knjižnega sejma pripravil prireditev Večer branja za branje z zanimivimi gosti. Prav na sejanje je prišlo do pobude, da bi članice krožka oskrbovancem doma starejših občanov, ki jim je z leti opešal vid, ponovno omogočile stik z lepo besedo. In ker si članice želijo, da bi branje izbrane literature omrežilo čim več ljudi, so izziv sprejele. Elizabeta Vardijan, ki je za prvo branje in pogovor izbrala knjigo na temo sreče, je pripravila tudi urnik srečanj in uredila bralni kotiček.

MARJANA ŠTERN

Jarc dobil tožbo proti Kastelcu

Direktor trebanjske Komune Pavel Jarc je te dni, po neutemeljenih obtožbah predsednika nadzornega sveta Komune Alojza Kastelca, da si je ustvaril za okrog 90 milijonov tolarjev črnega fonda, le dobil moralno zadoščenje na okrajnem sodišču v Trebnjem. Sodišče je razsodilo, da mora Kastelic plačati tožniku Jarcu za povzročene duševne bolečine 900.000 tolarjev denarne odškodnine in mu povrniti pravne stroške v znesku 193.387 tolarjev.

Jarc je v tožbi navajal, da je Kastelic 3. maja 2000 podpisal 1. poročilo nadzornega sveta javnega podjetja Komunala Trebnje o ugotovitvah neuskajenosti statuta, nelegitimnosti nadzornega odbora od sredine 1995 do marca 2000 in razpis direktorja Komune Trebnje. Kastelic je v tem poročilu zapisal, da obstaja domneva o črnem fondu, s katerim naj bi direktor Komunale razpolagal brez vednosti lastnika v letih 1996, 1998 in 1999 v skupnem znesku 90.162.024 tolarjev. Iz tega teksta, ki ga je Kastelic razširil tudi v javnosti, izhaja žaljiva obdolžitve tožnika. Jarc in njegov odvetnik Stojan Zdošek sta dokazala, da je ta Kastelčeva trditve v celoti neresnična, in ker je tožnik utrpel veliko moralno škodo in s tožbo, sta zahtevala 1.200.000 tolarjev odškodnine za duševne bolečine ter povrnitev stroškov postopka.

Jarc je na zaslišanju na glavni obravnavi, ki jo je na trebanjskem okrajnem sodišču vodila sodnica Marija Grden, povedal, da je bil zaradi spornih očitkov v omenjenem poročilu osebno zelo prizadet. Komunalo vodi že 10 let in njegovo delo je bilo vselej ocenjeno kot dobro, nenadoma pa so se pojavili neutemeljeni očitki o kraji in lopovstvu. S poročilom nadzornega sveta so bili seznanjeni delavci Komunale, o njem so razpravljali na dveh sejah občinskega sveta in pisali v časopisih. Da bi razjasnil dejansko stanje, je moral Jarc sklicati zbor delavcev, na katerem je delavcem pojasnjeval, da pri poslo-

vanju podjetja ni nepravilnosti in da so ugotovitev nadzornega sveta posledica neznanja njegovih članov. Kastelic je bil pri prenašanju spornih trditvev, ki so kaj hitro postale trgativna tema gostilniških natolcevanj in uličnih govoric, tudi dokaj vztrajen, saj se ni zadovoljil le s pisno informacijo ustanovitelju (občini!), kar je naloga nadzornega sveta, pač pa je o črnem fondu in njegovi porabi govoril tudi na sejah odbora in občinskega sveta. To pa je počel, kljub temu da je že pred sejo teh organov dobil pisno informacijo pooblaščenega revizorja mag. Marka Lozeja iz ljubljanskega podjetja LM Veritas, da ob reviziji poslovanja trebanjske Komunale ni ugotovil nobene nepravilnosti. Po Kastelčevem zahtevanju sta celotno poročilo nadzornega sveta in tudi sporni očitki na račun Jarca napisali članici tega sveta Gazvodova in Pančurjeva. On se je s poročilom seznanil in ga podpisal, saj je verjel obema sodelavkama, ki sta po njegovem mnenju finančni strokovnjakinji, da so njune ugotovitve pravilne. Po mnenju sodišča se je toženec zavedal, da sporne trditve lahko v tožnikovem okolju povzročijo padec njegovega ugleda in prizadenejo njegovo čast in dobro ime. To je očitno tudi hotel, kar dokazujejo poznejše akcije nadzornega sveta, ko je zaradi domnevnih nepravilnosti v poslovanju tožnika kot direktorja razrešil.

O dobrem delu in uspešnem vodenju Komunale je na sodišču kot pričča govoril tudi trebanjski župan Ciril Metod Pungartnik, češ da spada po podatkih Gospodarske zbornice Slovenije Komunala Trebnje po uspešnosti v zgornjo tretjino primerljivih podjetij. Pungartnik o podrobnostih oz. razpravi o Komunali oz. o spornem

poročilu nadzornega sveta na sejah občinskega sveta ni govoril, češ da se je o vsem moč natančno seznaniti iz magnetogramov teh sej. Poudaril pa je, da ima gonja proti Jarcu politično ozadje in da gre za poskus političnega linča. Mimogrede naj spomnimo, da je Jarc občinski svetnik LDS, medtem ko so pomladniki v nadzorni svet imenovali pretežno svoje ljudi; v njem je poleg Kastelca, nekdanjega prvaka trebanjske SDS, tudi dr. med. Marjan Peter Pavlin, občinski svetnik Nsi, bivši predsednik trebanjskega občinskega sveta. Pavlin in občinski svetnik SDS Franc Hribar sta sklicala kar nekaj novinarskih konferenc, na katerih sta, zvečine brez pravih argumentov, govorila o številnih domnevnih nepravilnostih v Komunali.

Sodišče je verjelo Jarcu, da je trpel duševne bolečine zaradi toženečevega škodnega ravnanja in da je tudi v podjetju težje vzdrževati delovno disciplino, saj je zaradi očitkov na račun direktorja le nastalo nezaupanje med delavci, čeprav je poziv nadzornega sveta delavcem, naj mu posredujejo tudi anonimne informacije o nepravilnostih v podjetju, ostal brez uspeha. Ljudem pa je običajno zelo blizu logika, ki izhaja iz pregovora "Kjer je ogenj, je tudi dim", zato je za ustvarjanje nezaupanja s strani delavcev ali javnosti zadosten že majhen namig o možnih nepravilnostih. Jarca so znanci in prijatelji zbadali, naj odpere denarnico, v kateri ima spravljenih 90 milijonov tolarjev, in plača pijačo, ga spraševali, ali je kupil darilo iz črnega fonda in podobno. Zaradi vsega tega je tožnik po mnenju sodišča nedvomno trpel psihične bolečine, ki so trajale kar dolgo, saj je razprava o poročilu trajala več mesecev. Takšnih očitkov tudi ni mogoče pozabiti čez noč in jih zbrisati ne pri oškodovancu kot tudi ne v javnosti. Denarna odškodnina pomeni zadoščenje in ni kazen za povzročitelja, je v obrazložitvi sodbe zapisala sodnica Grdenova.

PAVEL PERC

Alkohol ni kriv

Neverjetno, kako strpni smo Kranjci do alkohola in njegovih uživalcev. O tem se je lahko prepričal vsak, ki je pred kratkim poslušal radijsko kramljanje o tem, če bi poslušalci podprli zakon, ki bi zahteval od soferjev, da so za volanom brez kančka opojne pijače. Domala vsi kličejo, ne glede na spol, so bili proti, češ da "frulica" pokaže prisotnost alkohola v krvi že, če spijemo kavico, če imamo preveč želodčne kisline, če na bencinski črpalki vdihavamo bencinske hlape, če pojemo bombon, napolnjen z rumom, če popacamo rumovo tortico ali če použijemo solato, začinjeno z vinskim kisom.

Nekoga z Bizelskega je skrbelo, kdo bi v tem primeru popil vino, ki ga je v sodih po slovenskih zidanicah več kot preveč, ženica z Mirne pa se je potegnila za svojega moža. "Lepo vas prosim," je pripovedovala, "mož dela cel dan v vinogradu in zdaj nenadoma ne bi smel spiti niti kozarčka. To je pa več kot preveč!" Nasprotniki treznosti so se pokazali kot dobri poznavalci vzrokov za prometne nesreče, saj so valili krivdo na podivjane mladeniče ter na bogataše, ki norijo po cestah v prepričanju, da jim nihče nič ne more, le alkohola se ni spomnil nihče. Nasprotno: nekaj jih je bilo celo mnenja, da bi bilo treba dovoliti več promilov alkohola na kilogram telesne teže, kot je to menda v nekaterih evropskih državah, med katere silimo.

"Petitico za zmanjšanje alkohola v krvi so podpisale ženske in otroci," je bil prepričan poslušalec, ki se mu je jezik zatikal za protezo, da je težko izgovarjal vse glasove povsem jasno in razločno. In dokler bomo tako razmišljali, bo slovenski asfalt krvav in ob cestah bo še več prižganih sveč, izza katerih se bo režal gospod Alkohol.

TONI GASPERIČ

PRIZIDEK POD STREHO - V prvih januarjskih dneh je prizidek pri metliški osnovni šoli, ki ga je Begrad začel graditi slabe štiri mesece prej, dobil streho. V štirih etažah bo na 1.750 kv. m več učilnic, knjižnica, računalnica, kabine, kuhinja in garderobe. Tako bodo na šoli lahko začeli z enožimskim poukom, zagotovljeni pa bodo tudi pogoji za devetletko. Dela naj bi bila zaključena junija, adaptacija starih prostorov pa do začetka novega šolskega leta. Toda če ne bo posebnih težav, bo prizidek zgrajen pred iztekom pogodbenega roka. Razveseljivo je, da je delo, opravljeno v lanskem letu, tudi plačano, denar pa sta zagotovili občina in država iz svojih proračunov. (J. M.)

DAN ODPRTIH VRAT - Učenci 2. razreda devetletke OŠ Semic smo dobili starše k aktivnemu sodelovanju pri pouku. Delo je potekalo v skupinah po kottičkih. Starši so bili presenečeni nad dosežki, odprtostjo in pripravljenostjo otrok za samostojno delo v skupini ter pomoči drug drugemu. V devetletki je namreč poudarek na kakovosti, ne količini znanja. Več časa je namenjenega ponavljanju, raziskovanju ter iskanju rešitev, zato je manj hitenja. Različni načini dela, sprostitev in učenja preko igre naredijo pouk zanimivejši, odnosi med učenci in učiteljem pa so pristnejši. Starši so z zadovoljstvom občutili utrip dela v devetletki in nam dali vedeti, da smo na pravi poti. (B. Petric in M. Gregorič)

MLADE NOVINARKE - Glasilo "Na valovih domišljije" so med drugim ustvarjale (od leve proti desni): Irena Jevšek, Eva Pušavec, Barbara Novak, Tea Miklič in Erika Brulc, za njimi pa stoji vodja krožka Mojca Miklič. (Foto: M. Ž.)

Na valovih domišljije

Je naslov glasila novinarskega krožka na osnovni šoli Otočec - Pravljice njihovih mladih novinarjev

OTOČEC - Malce pred vstopom v tretje tisočletje je luč sveta kot posebna številka šolskega glasila Mlada rast zagledalo glasilo novinarskega krožka Osnovne šole Otočec, ki so ga poimenovali "Na valovih domišljije". Je nekaj prav posebnega, saj so zbranih deset sodobnih pravljic - v bistvu gre za posodobitev že znanih pravljic - napisali njihovi mladi novinarji in se tako preizkusili tudi na področju literarnega ustvarjanja.

Ideja o pisanju pravljic se je porodila med poukom slovenskega jezika v 5. razredu med pogovorom sodobnih pravljic, za svojo pa so jo vzeli v novinarskem krožku, v katerem je vključenih okoli 10 deklet iz 5. in 6. razreda. "Od osnutka do končnega izdelka je minil kakšen mesec dni. Učenke so se same odločile, katero pravljico bodo posodobile, nato pa se na logote lotile same ali pa v dvojicah. Osnutke pravljic smo poslušali v krožku in se o njih pogovorili, nato pa so jih prelele v pisano besedo. Učenke so ustrezno novi vsebini prilagodile tudi naslove pravljic. Zatem sem vse skupaj pregledala

in uredila še jaz," je povedala Mojca Miklič, ki s sodelavko Hermino Videnci vodi novinarski krožek.

Pravljice so najprej slišali učenci med podaljšanim bivanjem in jih ilustrirali (nekaj izbranih ilustracij je tudi v glasilu). Glasilo - izšlo je v 50 izvodih - pa je oblikoval Rudi Šlejkovec. V valove domišljije so se ostali otoški šolarji in odrasli lahko prvič potopili ob nedavnem dnevu odprtih vrat, na katerem so predstavili šolski projekt o Trubarju in Prešernu. "Razmišljali smo, da bi izdali tudi priložnostno pesniško zbirko, saj veliko naših učencev piše pesmi, morda že ob kulturnem prazniku. Ob tem pa bi lahko pripravili tudi literarni večer s starši. Žal se velikokrat ustavi pri denarju. Upamo, da bomo za naše prihodnje projekte pridobili tudi kakšnega podpornika," je dejala Mojca Miklič. Dejavnost novinarskega krožka, ki deluje drugo šolsko leto, je lani namenil pozornost predvsem izdaji šolskega glasila, da bi šolo predstavili tudi širši javnosti, pa so s prispevki sodelovali v različnih časopisih in revijah.

M. Ž.

Domače znanje, kdo bo tebe cenil

Kot kaže, se okoli kanala televizijske postaje Loški Potok nekaj kuha, kuhar pa se spretno skriva za programskim in občinskim svetom - Televizijski kanal je živ, predvaja pa nič

LOŠKI POTOK - Konec preteklega leta se je na kanalu televizijske postaje Loški Potok pojavil daljši zapis s podpisom univ. dipl. inž. elektrotehnik Dušana Debeljaka, ki že več kot dve leti skrbi za delovanje omenjenega kanala: "Dne 24. februarja 2000 je na moj predlog o ureditvi razmer v zvezi z lokalno televizijsko občinski svet sprejel sklep, naj pripravim predlog pogodbe o ureditvi lokalnega TV-kanala. Predlog sem utemeljil s tem, da je po dveh letih testnega delovanja potrebno urediti zadevo v skladu z zakonom o medijih in dejstvo, da sem vsa obvestila do danes izdelal brezplačno in da je to v bodoče potrebno urediti na primeren način.

Predlog naj bi po sklepu občinskega sveta predhodno obravnaval programski svet. Po prvem branju predložitve pogodbe je imel programski svet pripombe, katere sem v celoti upošteval pri izdelavi nove pogodbe, ki je bila po drugem branju uvrščena na 12. redno sejo občinskega sveta. Tedaj sem še zadnjič pojasnil vse nejasnosti za ureditvijo lokalne TV postaje."

V nadaljevanju inž. Debeljak odločno zanika, da na omenjeni seji ni bilo govora o novem upravljavcu, kot je bilo netočno zapisano v lokalnem glasilu Odmevi, in nadaljuje: "Ne morem sprejeti dejstva, da so nekateri izmed tistih, ki so odločali o tako pomembni stvari, prišli na sejo neprisrjavni, kar je razvidno iz zastavljenih vprašanj, ki niso imela nobene zveze z omenjenim predlogom pogodbe. Z odločitvijo, da občinski svet ne sprejme ureditve LTV, ki je spretno zavita v preobremenitvi občinskega proračuna, je bil storjen velik korak nazaj v nastajanju neodvisnega medija. To ni dobro za razvoj Loškega Potoka, ki je že zaradi geografske lege zapostavljen in prikrajšan za marsikatero dobro sodobne civilizacije."

Trenutno je kanal TV Loški Potok še živ, predvaja pa nič. To je prizadelo predvsem oglaševalce in tiste, ki so menili, da bo lokalna televizija postala pomemben del kulturnega življenja. Nekateri pa so zapisano vest razumeli tudi drugače. Ti namreč ne ločijo, da je inž. Debeljak uradni vzdrževalec kablanske TV napeljave in naprav, kar nima nobene zveze z delom na lokalni televizijski postaji. Prav tako je Debeljak izdelal idejni načrt studia, ki je že zgrajen. Žal v njem ni nobenih pogojev za oddajanje v živo, občina pa kupuje drage naprave za tako imenovano konferenčno dvorano, ki pa bolj ali manj sameva.

Potek nastajanja lokalne televizijske postaje, kjer sta aktivno sodelovala še Ivan Benčina in Janez Bambič, je Debeljak predložil občinskemu svetu z možnimi rešitvami in nadaljnjimi dejavnostmi, kar je svet

v celoti zavrnil. Odgovori na nekatere vprašanja se ponujajo sama po sebi. Končno pa se pojavlja vprašanje, čemu je občina vložila znatna sredstva v izgradnjo studia, saj take investicije niso ravne majhne. Ali je Debeljakovo do sedaj brezplačno delo postalo moteče za občinsko upravo? Na to bi lahko odgovorila le programska in občinski svet ter še verodostojneje sam župan.

Kako malo sta cenjena domače znanje in volja, potrjuje sklep občinskega sveta, ki se v tretji alineji glasi: "Hosting, d.o.o., se naprosi, da občini pomaga poiskati rešitev glede upravljanja z občinskim internim kanalom KKS." Že iz tega sklepa je mogoče zaključiti, da se nekaj kuha, kuhar pa se spretno skriva za programskim in občinskim svetom, kar ne bi bil ravno prvi primer v šestletnem delovanju občine Loški Potok.

A. KOŠMERL

Silvestrovanje z zamikom

Srečanje članov Društva kroničnih ledvičnih bolnikov Dolenjske in Bele krajine

S štirinajstdnevni zamikom so silvestrovali na Gornji Težki Vodi v restavraciji Prepih člani Društva kroničnih ledvičnih bolnikov Dolenjske in Bele krajine. V goste so jim prišli predstavniki društev z Jesenic, Ptujja, iz Karlovca ter predsednik Zveze društev ledvičnih bolnikov Slovenije. Ledvične bolnike in njihove svojce - na zabavo jih je prišlo okoli sto štirideset - je pozdravila predsednica društva Zdravka Žižič, vse najboljše v letu 2001 jim je zaželela tudi vodja Internega oddelka Splošne bolnice Novo mesto gospa dr. Sonja Steklasa, direktorica Splošne bolnice Novo

mesto gospa Mira Retelj pa je zbrane med drugim obvestila o tem, da bo otvoritev novih dializnih prostorov v začetku marca.

Za zabavo in ples so igrali za polovični honorar Mladi Dolenjci, mama Manka pa je nastopila brezplačno: s humorjem in petjem je razveselila vse prisotne. Gostje so poskušali srečo na bogatem srečelovu. Najbolj se je namelnila Ptujčanu, ki je odšel domov bogatejši za 75.000 tolarjev. Toliko namreč je vredno kolo, ki ga je zadel, zadovoljni pa so bili tudi drugi kupci srečel, med katerimi ni bilo takšne brez dobitka.

T. G.

OBLIŽ "OVSE" NA PEKOČE RANE

Vojna ni ubila volje do življenja

Karloško in novomeško območje sta bili nekdanjše s petimi območji na Hrvaškem in v Bosni zletni področji. Zadnji zlet je bil leta 1987 prav v Novem mestu, toda Novo mesto in Karlovec sta tudi po tem ostali prijateljski mesti, ki še vedno dobro sodelujeta, predvsem na gospodarskem in kulturnem področju. A prav to hrvaško mesto ob sotočju Kolpe in Korane, še bolj pa njegova okolica, je med nedavno vojno utrpele toliko gorja, da ga ne bo mogoče tako kmalu pozabiti. Tudi zato ne, ker nanj še vedno spominjajo opustošeni domovi, table in trakovi, ki opozarjajo na minirana območja, in ne nazadnje številne človeške tragedije. Rane, vsaj psihične, pri mnogih čas ne bo nikoli zacelili.

Med tistimi, ki so se trudili in še vedno trudijo nalepiti obliž čez te pekoče rane, je tudi Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE), nekakšni evropski Združeni narodi. Misija s sedežem v Zagrebu je začela delati na Hrvaškem oktobra 1997, že naslednji mesec pa se ji je pridružila tudi Vida Koren-Holm, Mariborčanka, ki že od leta 1968 živi na Švedskem. Korenova je od leta 1992 do 1996 delala kot predstavnica Švedske v mednarodnem Rdečem križu v Ljubljani, izkušnje z begunci pa si je nabrala tako v Sloveniji kot že prej na Švedskem, kjer je ves čas delala v socialni službi, še posebej z begunci. Iz Slovenije se je najprej napotila v bosanski mesti Srebrenica in Tuzla, potem pa na Hrvaško, kjer je bila vodja podružnic OVSE v Ogulinu in Daruvarju, zadnji dve leti pa je vodila karloško podružnico.

Dobrodošle izkušnje z begunci

Pri tem delu so Vidi Koren-Holm prišle še kako prav zlasti izkušnje z begunci. "Njena" karloška podružnica namreč spremlja vračanje Hrvatov in Srbov na njihove domove. "Predvsem spremljamo vračanje slednjih v karloško županijo, saj za Hrvate v glavnem poskrbi Republika Hrvaška. Leta 1991 so Srbi ustanovili SAO Krajino, ker se niso hoteli pridružiti Tudmanovi Hrvaški. A ko so avgusta 1995 Hrvati v vojaški akciji, imenovani Vihar, napadli njihovo avtonomno pokrajino, se je v nekaj dneh izselilo dvajset do petindvajset tisoč Srbov. Ostalo jih je le osemsto, ker bodisi niso mogli ali niso hoteli oditi. Krajina je tako ostala prazna, izropani domovi pa so goreli cel teden. Septembra istega leta so se začeli na svoje domove, ki so jih zapustili leta 1991, vračati Hrvati, a so v najboljšem primeru našli oropane hiše, večinoma pa so bile požgane in porušene," pripoveduje Korenova. Toda hrvaška država je, kot je spoznala Vida, pomagala Hrvatom, da so zelo hitro zgradili nove domove in obnovili svoja naselja, medtem ko so srbska v glavnem vse do danes ostala prazna, porušena. "A četudi je Hrvaška obnavljala hiše, se mnogi Hrvati ne vrnejo. Srbi, ki so se po odhodu iz SAO Krajine morali sprijazniti z veliko slabšimi življenjskimi razmerami v Srbiji ali celo na Kosovu, pa v vračajo, a nimajo kam," pojasnjuje današnje razmere. Saj so upraviče-

OPOZORILO PRED NEVARNOSTJO - Tabel, kakršna je na fotografiji, je na Hrvaškem še veliko. Opozorjajo, da je območje neprehodno zaradi velike nevarnosti, da bi ljudje stopili na mino. Marsikje je še najbolj varno, če gredo le po dobro uhojenih poteh.

ni, da dajo vlogo za obnovo porušeni domov, a še tisti redki, ki so jim odobrili prošnje, niso dobili denarja, ker ga država nima. Le tu in tam je bil kdo deležen manjše obnove. Od leta 1996 se je vrnilo v karloško županijo deset do enajst tisoč Srbov. Marsikateri od njih želi prodati svojo imovino na Hrvaškem, saj bi s kupnino v Srbiji lahko preživel, čeprav so cene močno padle. Ponudba je namreč velika, kupna moč majhna, veliko domačij pa je naprodaj na podeželju, daleč od prometnih poti. In še ena ovira je, ki morebitne kupce odvrača od nakupa: veliko ozemlja

VODJA PODRUŽNICE - Vida Koren-Holm je bila vodja karloške podružnice OVSE kot predstavnica Švedske. Med enajstimi zaposlenimi v uradu so bili še Italijan, Irec, Poljak in Gruzijec, ostali pa domačini.

je še miniranega, zlasti ob nekdanji meji med hrvaškim in srbskim delom, ki poteka prav po sredini karloške županije.

Ko zmanjka potrpljenja, se utrga film

V srbske hiše, ki so ostale nepoškodovane, pa so se v glavnem naselili Hrvati, ki so jih izgnali iz Banjaluke. "Srbi, lastniki teh hiš, ki se vrnejo, dajo na občinsko stanovanjsko komisijo vlogo, da zahtevajo hišo nazaj. Dobijo potrdilo, da so lastniki in da je hiša njihova, a s tem si ne morejo pomagati. Občina bi morala najti tistemu, ki je v tuji hiši, drugo bivališče, a ker jih ni, prišleki pač ostanejo v tujem domu. Da pa bi Srbi tožili, je zanje predrago," pripoveduje Korenova. Zato pridejo na pomoč na OVSE, kjer jim nudijo brezplačno pravno pomoč. Uslužbenci na karloški podružnici poskušajo ljudi, ki se obrnejo nanje, usmeriti, kamor je pač potrebno, ter posredovati pri občinskih stanovanjskih komisijah. Predvsem pa morajo prosilcem dobro prisluhniti in spoznati tudi drugo plat njihove zgodbe, saj se najdejo tudi takšni, ki ne pridejo s poštenimi nameni. Zgodilo se je celo, da so morali poslušati grožnje, čeprav imajo zaposleni v karloški podružnici OVSE zgolj dobre namene. Vendar Vida pravi, da je povsem razumljivo, da se komu tudi "utrga film", če mora dolga leta čakati in malodane prosjačiti za svojo imovino.

"Tisti z najbolj tragičnimi zgodbami in največji reveži pa navadno nikoli ne iščejo pomoči v organizacijah, kakršna je OVSE, čeprav vem, da so v zelo veliki stiski. Res, da ima OVSE tudi politično vlogo, a nima moči. Lahko le opazuje in svetuje ter se povezuje z drugimi nevladnimi organizacijami," pravi. Karloška podružnica je pripravila tudi seminarje za hrvaške pravnike in odvjetnike. Zgodilo pa se je tudi, da jim je kdo, ki so mu želeli

pomagati, kaj hitro dal vedeti, češ, kdo pa so, da mu bodo solili pamet. A Vida si to razlaga kot človeško preobčutljivost, včasih pa tudi zaplankanost.

Nikoli z asfalta!

Kljub vsemu pa so nekateri z njihovo pomočjo le prišli zopet do svojega doma, vrnili so tudi kakšen denarja, ker ga država nima. Le tu in tam je bil kdo deležen manjše obnove. Od leta 1996 se je vrnilo v karloško županijo deset do enajst tisoč Srbov. Marsikateri od njih želi prodati svojo imovino na Hrvaškem, saj bi s kupnino v Srbiji lahko preživel, čeprav so cene močno padle. Ponudba je namreč velika, kupna moč majhna, veliko domačij pa je naprodaj na podeželju, daleč od prometnih poti. In še ena ovira je, ki morebitne kupce odvrača od nakupa: veliko ozemlja

ni, da dajo vlogo za obnovo porušeni domov, a še tisti redki, ki so jim odobrili prošnje, niso dobili denarja, ker ga država nima. Le tu in tam je bil kdo deležen manjše obnove. Od leta 1996 se je vrnilo v karloško županijo deset do enajst tisoč Srbov. Marsikateri od njih želi prodati svojo imovino na Hrvaškem, saj bi s kupnino v Srbiji lahko preživel, čeprav so cene močno padle. Ponudba je namreč velika, kupna moč majhna, veliko domačij pa je naprodaj na podeželju, daleč od prometnih poti. In še ena ovira je, ki morebitne kupce odvrača od nakupa: veliko ozemlja

Sprehod po stranskih ulicah v Vojniču pa odkrije, da je podoba še veliko bolj zastrašujoča kot ob glavni cesti. Očitno je, da se mnogim hišam, potem ko so bile uničene, nihče niti približal ni. Če seveda odstejemo živali, kot je bil na primer psiček, ki je pred nama po cesti vlekel bundo, ki jo je našel med ruševinami. In med temi ruševinami se tu in tam najde hiša, ki bodisi ni bila toliko poškodovana, da ne bi bilo mogoče živeti v njej, ali pa so jo že obnovili.

Ob pogledu na vso to bedo je vame neprestano vrtalo vprašanje, kako je mogoče živeti takorekoč sredi ruševin. Odgovora nisem dobila, kajti na opustelih ulicah ni bilo nikogar, ki mi bi ga lahko dal. Gotovo pa je vsaj kanček resnice v tem, da so ljudje od vseh vojnih grozot, ki so jih morali pretrpeti, že tako otopeli, da razdejanja okrog sebe skoraj ne opazijo več, a hkrati srečni, da imajo vsaj sami streho nad glavo, kjer koli je že. Po mnenju Vide Koren-Holm pa je na vsaki hiši "napisana" etnična pripadnost njenih nekdanjih ali sedanjih prebivalcev: srbske hiše so praviloma ostale porušene.

"LOTERIJA" V BIŠKI VASI

Čez progo nosijo glavo naprodaj

Odkar si je železnica utrla pot proti Dolenjski in je presekal parcelo Župančičevih, Vodopivčevih, Kastelčevih in drugih družin v Biški vasi, tukajšnji kmetje vozijo čez progo na nezavarovanih prehodih. Ob poti so pristojni postavili dva ali tri prometne znake, kar je zadostovalo tedaj, ko so vlaki vozili s povprečno hitrostjo 30 km/h, ne zadošča danes, ko hitrost dosega do 70 km/h in bo kmalu še precej večja. V Biški vasi sta dva prehoda, vendar sta zaradi izredne nepreglednosti in komaj 30 metrov oddaljenega tunela smrtno nevarna.

V mirnopedski občini so upali, da bodo problem razrešili ob gradnji avtoceste, vendar prizadeti kmetje ne morejo pristati na novo cesto, ki bi jim samo v eno smer podaljšala vožnjo do parcel za 4 do 5 km. Prejšnji teden so se zbrali pri Alojzu Kastelcu, povabili medse dva svetnika in poskušali najti boljše rešitev. Zavzeli so se, da bi s pomočjo občine zgradili namesto sedanjih dveh en sam prehod čez progo, kot je bilo pred nekaj leti že dogovorjeno. Kot smo lahko slišali ta večer, bodo v občinski upravi preračunali, koliko bi to stalo, in če bo naložba potrdil občinski svet, bi prehod lahko postavili v dveh letih. Hkrati bodo zahtevali, naj železnica uredi signalizacijo.

Kot ocenjujejo kmetje, je na drugi strani proge okrog 15 ha obdelovalnih površin in še nekajkrat več hektarov gozda. Zemljo že zdaj obdelujejo bolj zaradi dobre volje, zato dodatnih stroškov s prevažanjem naokoli ne bi prenesli. "Raje prodamo zemljo!" pravijo, kajti mnogi v sezoni zapeljejo čez progo po večkrat na dan.

Zgodbe o tem, kako živijo Biščani in kako mirno sprejemajo vsakodnevno izpostavljenost smrtni nevarnosti, so naravnost zastrašujoče. Beseda je dala besedo in možje so pripovedovali o grdih izkušnjah pri srečanju z vlakom. Trem možkim, ki srečanja pred leti niso preživeli, zdaj gorijo ob prehodu svečke. Peljali so vodo v gasilski cisterni, ker je tako terjala suša. Pravijo, da niso bili dovolj previdni, a kdo je v takih razmerah sploh lahko dovolj previden? Ugasnila so

Železnica se posodablja in vlaki so vse hitrejši, vendar je na nekaterih prehodih še tako kot pred 100 leti. Biščani se spomnijo le redkih posodobitev v svoji dolini, a poudarjajo, da je moralo za vsako prej zastavljeno človeško življenje. Kdo bo na vrsti zdaj? Ker želijo normalno življenje, brez strahu in železniške loterije, zahtevajo signale na prehodu.

PORUŠENA ULICA - Ulica Miroslava Krleža v Vojniču si danes komaj zasluži ime ulice, kaj šele, da spominja na slavnega hrvaškega literata. Od neka deset hiš jih je naseljenih toliko, da bi jih lahko prešteli na prste. Ruševine ostalih so od vojne vihre sem nedotaknjene, najbrž pa si tudi največji optimisti ne upajo napovedati, kdaj bo ulica zopet dobila nekdanjo podobo.

Popotovanje po porušeni vasi v karloški županiji, na katero me je konec preteklega leta velikodušno popeljala Vida Koren-Holm, je bilo tudi eno njenih zadnjih. Med božično-novoletnimi prazniki je namreč kljub obljubi, da bo ostala, dokler ne bo rešenih več problemov, iz Karlovca odšla domov na Švedsko, kot sama pravi, kjer ima moža in tri otroke. "Delo, ki mi je bilo doslej izziv, je postalo monotono. Ne zgodi se nič novega," je dejala ob slovesu. Poleg tega je tudi na lastni koži občutila, kaj pome-

ni živeti v razcepljeni družini. A čeprav je po naravi optimistka in četudi je pri svojem delu na socialnem področju, ki ga namerava na Švedskem nadaljevati, spoznala že marsikaj, se ji vse, kar je v zadnjih letih doživela v Bosni in na Hrvaškem, gotovo ne bo tako kmalu izbrisalo iz spomina. Videla in slišala je namreč toliko hudega, da se čudi, od kod ljudje sploh še jemljejo voljo do življenja.

Zapisala in fotografirala: MIRJAM BEZEK-JAKŠE

tanju traktorjev, letal ali motornih žag zelo zmotljiva zadeva. Kako torej ugotoviti, da prihaja vlak? Pomagajo si z voznimi redi, ki jih vedno nosijo pri sebi ali jih znajo na pamet. Toda ne zaleže dosti, kajti vlaki niso vedno točni, pa še kakšen izreden prevoz pride vmes. Tudi na piskanje strojevodij se ne morejo zanesi. Nekateri so si pri večjih prevozih pomagali s stalno telefonsko zvezo z železniško postajo, kar pa tudi ni povsem zanesljivo. Za tiste urnejše je še najbolj zanesljivo, smo slišali oni večer, če primaknejo uho na tirnico. A tudi to je le za najbolj pogumne in spretno. Kaj pa če ravno takrat prihaja vlak?

Ves večer so pripovedovali zgodbe o tem, kolikokrat jim že šlo za nohte. Ali je bilo nesreč več, kot vemo uradno? Seveda, kar naprej se kaj dogaja. Vsak ima svojo zgodbo, kako je za las ušel pred vlakom, o nesrečah, o poškodovanih vozilih ali prikolicah, kosilnicah v jarkih in drugih "podvigih", s katerimi so si možje v zadnjem hipu rešili kožo. Pa o tem, da jim nihče noče voziti lesa iz gozda, ker je prenevarno, in še in še. Vsak pozna kakšno zgodbo z imenom glavnega "junaka", a ko smo vprašali, zakaj dogodkov ne prijavijo, da bi se vedelo, v kakšni nevarnosti živijo, smo dobili presenetljiv odgovor: "Zato, ker smo potem še kaznovani z denarno kaznijo. Krivi smo, ker smo neprevidno prečkali progo!" Krivi so, čeprav ne vidijo, ne slišijo in ne morejo presoditi, kdaj bo prišel vlak - pa naj to razume, kdor more!

BREDA DUŠIČ GORNIK

ŽENE V STRAHU ČAKAJO DOMA - "Vsakič, ko greš preko proge, si v negotovosti. Boš prišel ali ne, je odvisno od sreče," pripovedujejo kmetje. Kadarkodhajajo na polja ali v gozd, doma nestrpno čakajo, če se bodo oglasili in povedali, da so še živi. Ob prehodu je Andrejev križ, ki nalaga vsakemu, da počaka in se prepriča, ali je prehod varen. Toda kako se v Biški vasi prečita o tem? Pri prvem prehodu je na eni strani le 30 metrov oddaljen tunel, iz katerega svigne vlak, na drugi strani pa ovinek. Tudi na naslednjem prehodu le malo naprej je teren povsem nepregleden. (Foto: B. D. G.)

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 18.1.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Mostovi; Risanka; Pod klobovom: Zgodbe iz školje; Svet narave, dok. odd. - 11.20 Naravnih parki slovenije - 11.50 Čari za čimb - 12.20 Gospodarski izzivi - 13.00 Poročila - 13.40 Intervju - 14.30 Zoom - 16.00 Slovenski po svetu - 16.30 Poročila - 16.45 Oddaja za otroke - 17.45 Novi raziskovalci, dok. nan. - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Tednik - 21.00 Prvi in drugi - 21.20 Osmi dan - 22.00 Odmevi - 22.50 Opus - 23.20 Črevesni rak - 23.50 Ekscentriki

SLOVENIJA 2

8.30 Videospotnice - 10.05 Hotel ob Vrbskem jezeru, nan.; 10.40 Grace na udaru - 11.00 Frasier, nan. - 12.30 Šport - 14.30 Svet poroča - 15.00 Nevihno nebo, film - 16.30 Caroline v velemestu, nan. - 17.00 Hotel ob Vrbskem jezeru, nan. - 18.00 Royce, film - 19.30 Videospotnice - 20.05 Osamljen planet - 21.00 Emily z mesečeve domačije, nad. - 22.00 Poseben pogled, film - 23.30 Beck, švedski film

KANAL A

9.00 Krizarjenje, nan. - 9.30 Ljubica, otroci so se skrčili, nan. - 10.25 SeaQuest, nan. - 11.50 Ricki Lake - 12.45 Adrenalina - 13.45 Mladoporočenci - 14.45 Ricki Lake - 15.40 Mladenič v modrem, nan. - 16.35 Mreža, nan. - 17.30 Fant zre v svet, nan. - 18.00 Noro zaljubljena, nan. - 18.30 Pa me ustrelil, nan. - 19.00 Udarci pravice, nan. - 20.00 Košarka, Evroliga

POP TV

10.00 Večna ljubezen, nad. - 11.00 Brez tebe, nad. - 11.50 Milady, nad. - 13.15 Zgodba južnih morij, nan. - 14.10 Gorski zdravnik, nan. - 15.40 Oprah show - 16.30 Milady, nad. - 17.20 Brez tebe, nad. - 18.15 Večna ljubezen, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Raztresena Ally, nan. - 20.55 Nikita, nan. - 21.50 Prijatelji, nan. - 22.20 Jag, nan. - 23.20 Glavni na vasi, nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Risanka - 17.45 Pokličite župana! - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 20.50 Predstavitve - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.30 Iz združenja lokalnih TV - 22.00 Turistična oddaja

HTV 1

9.30 Poročila - 9.35 Izobraževalni program - 11.05 Za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.35 Vedno te hočem ljubiti, nad. - 13.20 Poljudnoznanstvena oddaja - 14.10 Poročila - 14.15 Izobraževalni program - 15.05 Program za otroke in mladino - 16.00 Morje - 16.30 Hrvaška danes - 17.05 Deček spoznava svet - 17.30 Hugo - 17.55 Izobraževalna oddaja - 18.25 Kolo sreče - 18.55 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.15 Med ljubeznijo in častjo, ameriški film - 21.50 Pol ure kulture - 22.25 Narava politike - 23.10 Odmevi - 23.35 Čudežni rumeni prah, dok. odd. - 0.20 Nočni program

HTV 2

9.55 Poročila - 10.00 Ponovitev oddaj - 13.30 Globalna vas - 14.15 Južni Brooklyn, nad. - 15.00 Oddaja iz kulture - 16.00 Poročila - 16.10 Vedno te hočem ljubiti, nad. - 17.00 Vsakdanost - 18.25 Panorama - 18.55 Poročila - 19.00 Na zdravje, nan. - 19.30 Polica, nan. - 20.10 Kviz - 20.25 Bolnišnica upanja, nan. - 21.20 Polni krog - 21.40 Željka Ogresta z gosti - 22.45 Dosejki X, nan. - 23.30 Filmska noč z Alom Pacinom

PETEK, 19.1.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Priluh-nimo tišini; Oddaja za otroke; Na liniji; Novi raziskovalci, dok. nan.; Slovenski magazin; Zaupanje, angleška drama - 13.00 Poročila - 13.25 Tedenski izbor: Prvi in drugi; Črevesni rak; Osmi dan; Ekscentriki, dok. odd.; Vsakdanjik in praznik - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 Zares divje živali - 17.10 Rdeči grafi - 17.45 Resnična resničnost - 18.20 Dosejki - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Garači, nad. - 21.00 Detelja - 21.10 TV Popper - 22.00 Odmevi - 22.50 Gledališče - 22.50 Polnočni klub

SLOVENIJA 2

8.20 Tedenski izbor: Videospotnice; Hotel ob Vrbskem jezeru, nan.; Šport; Osamljen planet; Nenadno izginotje, film; Vem, kam grem, film - 16.30 Caroline v velemestu, nan. - 17.00 Hotel ob Vrbskem jezeru, nan. - 18.00 Koproductijski film - 19.50 Videospotnice - 20.05 Planeti, dok. odd. - 21.00 Nana, nad. - 21.50 Film tedna - 23.20 Neprimerno delo za žensko, nad. - 0.05 Glasbena oddaja

KANAL A

9.00 Krizarjenje, nan. - 9.30 Ljubica, otroci so se skrčili, nan. - 10.25 SeaQuest, nan. - 11.50 Ricki Lake - 12.45 Pop'n'Roll - 13.45 Bravo, Maestro - 14.45 Ricki Lake - 15.40 Mladenič v modrem, nan. - 16.35 Mreža, nan. - 17.30 Fant zre v svet, nan. - 18.00 Noro zaljubljena, nan. - 18.30 Pa me ustrelil, nan. - 19.00 Udarci pravice, nan. - 20.00 Komedija zmešnjav - 20.30 Mladoporočenci - 21.00 Felicity, nan. - 22.00 Duh iz računalnika, film - 23.40 Najbolji nori zločinci, dok. odd. - 0.10 Policisti, nan.

POP TV

10.00 Večna ljubezen, nad. - 11.00 Brez tebe, nad. - 11.50 Milady, nad. - 13.15 Zgodba južnih morij, nan. - 14.10 Gorski zdravnik, nan. - 15.40 Oprah show - 16.30 Milady, nad. - 17.20 Brez tebe, nan. - 18.15 Večna ljubezen, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Maverick, ameriški film - 22.10 Teksaški mož postave, nan. - 23.00 F/X - umori s trikom, nan. - 23.50 Zlobni dvojček, nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Dokumentarni film - 17.45 Turistična oddaja - 18.00 Kmetijski razgledi - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Glasbena oddaja - 21.00 Novice - 21.20 Brez panike - 21.40 Motosport mundial - 22.10 Kako biti zdrav?

HTV 1

9.30 Poročila - 9.35 Izobraževalni program - 11.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.35 Vedno te hočem ljubiti, nad. - 13.20 Poljudnoznanstvena odd. - 14.10 Poročila - 14.15 Izobraževalni program - 15.15 Program za otroke in mladino - 16.00 Turistični magazin - 16.30 Hrvaška danes - 17.00 Televizija o televiziji - 17.30 Hugo - 17.55 Mali antikvariat - 18.25 Na nebu in na zemlji, dok. odd. - 19.00 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.15 Glasbena oddaja - 21.15 Fizični dokaz, ameriški film - 22.55 Odmevi - 23.20 Freeman, film - 2.25 Nočni program

HTV 2

9.50 Poročila - 9.55 Ponovitev oddaj - 13.00 Pol ure kulture - 13.30 Bolnišnica upanja, nan. - 14.15 Željka Ogresta z gosti - 15.15 Dosejki X, nan. - 16.00 Poročila - 16.10 Vedno te hočem ljubiti, nad. - 17.00 Vsakdanost - 18.25 Panorama - 18.55 Poročila - 19.00 Humoristična nan. - 19.30 Polica, nan. - 20.10 Kviz - 20.25 Pravica za vse, nan. - 21.20 Polni krog - 21.40 Latinica - 23.25 Pravi čas - 0.50 Najboljša dela svetovnih muzejev

SOBOTA, 20.1.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Zgodbe iz školje; Radovedni taček; Oddaja za otroke; Veliko pričakovanje, film; Lingo - 12.00 Tednik - 13.00 Poročila - 13.25 Mostovi - 14.30 Pomagajmo si - 15.00 Lemon Grove, ameriški film - 16.30 Poročila - 16.45 Franček, ris. nan. - 17.10 Eba in Didrik, nad. - 17.50 Na vrtu - 18.15 Ozare - 18.20 Umetnost življenja po svetu, dok. nan. - 18.50 Risanka - 19.00 Danes - 19.05 Utrip - 19.30 Dnevnik - 20.05 Pika na i - 21.35 Dokumentarna oddaja - 22.05 Frasier, nan. - 22.45 Poročila - 23.20 Sopranovi, nad. - 0.05 Ne reveillez pas un flic, francoski film

SLOVENIJA 2

8.15 Videospotnice - 8.30 V televodnici, nad. - 8.55 Družinska zaveza, nad. - 9.35 Jasno in glasno - 10.30 Dirkalni konj - 10.35 Šport - 19.30 Videospotnice - 20.05 Paulovo potovanje, nemški film - 21.25 Avto leta - 22.30 Praksa, nan. - 23.20 Sobotna noč

KANAL A

9.10 Močnejši od vetra, angleški film - 11.00 Kung Fu, nan. - 12.00 Nezgodni oddelek, nan. - 13.00 Mladoporočenci - 13.30 Stiški izziv - 14.00 Košarka, Evroliga - 16.30 Živalim na pomoč, dok. odd. - 17.00 Pop'n'Roll - 18.00 Beverly Hills 90210, nan. - 19.00 Prijatelji, nan. - 19.30 Dvakrat v življenju, nan. - 20.30 Prijatelji, nan. - 21.00 Nevarni dokazi, ameriški film - 22.40 Molitev za smrt, ameriški film - 0.30 Policisti, nan.

POP TV

8.30 Risanke - 10.00 Power Ranger, nan. - 10.30 Navihanka, nan. - 11.00 Mladi učitelj, nan. - 11.30 Šolska košarkarska liga - 12.30 Ameriška gimnazija, nan. - 13.00 Medvedi in jaz, ameriški film - 15.30 Mestece Angel, nad. - 17.10 Kralj sobote noči, ameriški film - 19.15 24 ur - 20.00 Trije lopovi in potepin, ameriški film - 21.45 Diplomatska imuneteta, kanadski film

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Kako biti zdrav? - 17.30 Motosport mundial - 18.00 Dolenjski obzornik - 18.30 Rezerviran čas - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Iz združenja lokalnih TV - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Glasbena oddaja

HTV 1

8.00 Poročila - 8.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.30 Dokumentarna oddaja - 13.00 Prizma - 13.55 Poročila - 14.05 Oprah Show - 14.55 Hruske in jabolka - 15.35 Animal People, nan. - 16.05 Zlata dekleta, nan. - 17.05 Glasbena oddaja - 18.40 Kulturna oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.15 Tedenski pregled - 21.05 Ameriški film - 22.50 Poročila - 23.10 Body Troopers, ameriški film - 3.40 Lepotica, film - 5.15 Nočni program

HTV 2

9.30 Ponovitev oddaj - 12.55 Hišni ljubljenci - 13.40 Dokumentarna odd. - 14.15 Beverly Hills, nan. - 15.00 Brijantina - 15.50 Melrose Place, nan. - 16.35 Črno-belo v barvi - 17.25 Apartman, ameriški film - 19.30 Polica, nan. - 20.10 Družina Soprano I, nad. - 21.05 Triler - 22.00 Skupaj do zvezd - 22.55 Seks in mesto - 23.20 Metropolis - 0.50 Najboljša dela svetovnih muzejev

NEDELJA, 21.1.

SLOVENIJA 1

8.00 Živžav: Telebajski; Tabaluga; Pika nogavička; Glasbena odd. - 11.00 Svet divjih živali, dok. nan. - 11.30 Obzorja duha - 12.00 Ljudje in zemlja - 13.00 Poročila - 13.15 Pika na i - 14.40 Ga

rači, nad. - 15.30 Sledi - 16.00 Čari za čimb - 16.30 Poročila - 16.50 Vsakdanjik in praznik - 17.45 Alpe-Donava-Jadran - 18.15 Naravnih parki Slovenije - 18.45 Risanka - 18.50 Zrebanje lota - 19.00 Danes - 19.05 Zrcalo tedna - 19.30 Dnevnik - 20.05 Zoom - 21.40 Pod preprogo - 22.40 Poročila - 23.00 Prešernove Gazele v skladbi L. M. Škerjanca - 23.10 Brez komentarja - 0.10 Ruska klasika

SLOVENIJA 2

8.20 Tedenski izbor: Videospotnice; Noro zaljubljena, nan.; Prava stvar, nan.; Emily z mesečeve domačije, nad.; Pripravljeni - 9.20 Šport - smučanje - 19.30 Videospotnice - 20.05 Nove pustolovščine Nicolasa Hulota, dok. nad. - 20.50 Cik cak - 21.25 Homo rusticus - 22.00 Končnica - 23.00 Doomwatch, ameriški film

KANAL A

9.00 Težave na prostosti, ameriški film - 11.00 Kung fu, nan. - 12.00 Nezgodni oddelek, nan. - 13.00 Komedija zmešnjav - 13.30 Pop'n'Roll - 14.30 Taksi do Kanade, ameriški film - 16.10 Mestni divjak, dok. odd. - 17.00 Divja zemlja, nad. - 18.00 Merlose Place, nad. - 19.00 Prijatelji, nan. - 19.30 Roswell, nan. - 20.30 Prijatelji, nan. - 21.00 Mali predsednik, ameriški film - 22.45 Stiški izziv - 23.20 Carrie, ameriški film

POP TV

8.30 Risanke - 10.00 Power Ranger, nan. - 10.30 Navihanka, nan. - 11.00 Mladi učitelj, nan. - 11.30 Šolska košarkarska liga - 12.30 Ameriška gimnazija, nan. - 13.00 Izganjalka vampirjev, nan. - 14.00 Boj z rakom, dok. odd. - 14.30 Prva izdaja, nan. - 15.30 Poletje Bena Tylerja, ameriški film - 17.20 Obalna straža, nan. - 18.10 VIP, nan. - 19.15 24 ur - 20.00 Jurski park, ameriški film - 22.15 Športna scena - 23.00 Skatla za badake, ameriški film

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Posnetek dogodka - 18.00 Smo dobri gospodarji? - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Moj kraj - 20.30 Dolenjski obzornik - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.20 Kmetijski razgledi - 22.15 Športna scena

PONEDELJEK, 22.1.

SLOVENIJA 1

8.00 Tedenski izbor: Utrip; Zrcalo tedna; Pomagajmo si; Zares divje živali, dok. odd.; Oddaja za otroke; Resnična resničnost; Dosejki; Na vrtu; Umetnost življenja po svetu, dok. odd.; Parada plesa - 13.00 Poročila - 13.25 Ljudje in zemlja - 14.15 Polnočni klub - 15.25 Opus - 16.00 Dober dan, Koroška - 16.30 Poročila - 16.50 Telebajski - 17.15 Radovedni taček - 17.45 Recept za zdravo življenje - 18.35 Zrebanje 3 x 3 plus 6 - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Gozdarska hiša Falkenau, nan. - 21.00 Mednarodna obzorja - 22.00 Odmevi - 22.50 Hamlet, 1. del

SLOVENIJA 2

8.00 Simpsonovi, nan. - 8.20 Videospotnice - 10.00 Tedenski izbor: Hotel ob Vrbskem jezeru, nad.; Nana, nad.; Planeti, nad.; Cik cak; Sobotna noč; Pripravljeni - 16.30 Caroline v velemestu, nan. - 17.00 Hotel ob Vrbskem jezeru, nan. - 18.00 Regionalni program - 18.30 Štafeta mladosti - 19.30 Videospotnice - 20.05 Umetnost zasledovalca, dok. odd. - 21.00 Studio City - 22.00 South Park, nan. - 22.30 Metropolis - 23.00 Brane Rončel izza odra - 0.25 Zlo pod mesečino, angleški film

KANAL A

9.00 Krizarjenje, nan. - 9.30 Ljubica, otroci so se skrčili, nan. - 10.25 SeaQuest, nan. - 11.50 Ricki Lacke - 12.45 Dannyjeve zvezde - 13.45 Zmenkarje - 14.45 Ricki Lake - 15.40 Mladenič v modrem, nan. - 16.35 Mreža, nan. - 17.30 Fant zre v svet, nan. - 18.00 Noro zaljubljena, nan. - 18.30 Pa me ustrelil, nan. - 19.00 Udarci pravice, nan. - 20.00 Spet v zasedi, ameriški film - 22.00 Tretji kamen od sonca, nan. - 22.30 Seinfeld, nan. - 23.00 Dosejki X, nan.

Nagrade v Črnomelj, Novo mesto in Radomlje

Žreb je izmed reševalcev 1. nagradne križanke izbral **Franciško Senica iz Črnomlja, Martino Tomc iz Novega mesta in Malana Štrbenca iz Radomlje**. Senicovi je pripadla denarna nagrada, Tomcova in Štrbenca pa bosta za nagrado prejele knjigo. Nagrajencem čestitamo. Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 29. januarja na naslov: **Dolenjski list, Germova ulica 4, p.p. 212, 8001 Novo mesto**, s pripisom "križanka 3". Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

Rešitev 1. križanke

Pravilna rešitev 1. nagradne križanke se brano v vodoravnih vrsticah, glasi: **SESTAVA, ANORTIT, MOTNINA, PODLESEK, JUNAK, TO, OBLOKE, PAR, PEER, VRES, ELIS, NOGICA, RODANIDI, IN, ATE, ACIDOZA, TAN, KANAFAS.**

POP TV

10.00 Večna ljubezen, nad. - 11.00 Brez tebe, nad. - 11.50 Milady, nad. - 13.15 Športna scena - 14.10 Gorski zdravnik, nan. - 15.40 Oprah show - 16.30 Milady, nad. - 17.20 Brez tebe, nad. - 18.15 Večna ljubezen, nad. - 18.15 Ne pozabi me nikdar, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Sedma nebesa, nan. - 21.00 Shirley Valentine, angleški film - 23.00 Jag, nan. - 23.50 Glavni na vasi, nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 16.30 Posnetek dogodka - 18.30 Športni pregled - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Rezerviran čas - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Moj kraj - 21.45 Športni pregled

TOREK, 23.1.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Mostovi; Risanka; Srebrnogrivi konji; Radovedni Taček; Primožev dnevnik; Recept za zdravo življenje; Naokoli po Nemčiji; Gozdarska hiša Falkenau, nan. - 13.00 Poročila - 13.55 Mednarodna obzorja - 14.15 Hanlet, 1 del - 16.00 Med valovi, TV Koper - 16.30 Poročila - 16.45 Otroška oddaja - 17.10 Ranč pri Kraguljkovi sedmici, nad. - 17.45 Dokumentarna odd. - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Peta hiša na levi, nan. - 20.35 Sprehodi z dinozavri - 21.10 Aktualne teme - 22.00 Odmevi - 22.50 Celuloidni blues, nizoz. drama

SLOVENIJA 2

8.00 Simpsonovi, nan. - 8.20 Videospotnice - 10.05 Tedenski izbor: Hotel ob Vrbskem jezeru, nan.; Umetnost zasledovanja; Nove pustolovščine Nicolasa Hulota, dok. odd.; Šport; Obdobje upanja, film; Studio City, Metropolis - 16.30 Caroline v velemestu, nan. - 17.00 Hotel ob Vrbskem jezeru, nan. - 18.00 Dekleti s podočelji, angleški film - 19.30 Videospotnice - 20.05 Glasbeni festivali - 21.00 Go Back to the Grave, češki film - 22.35 Alica, dok. film - 23.00 Svet poroča

KANAL A

9.00 Krizarjenje, nan. - 9.30 Ljubica, otroci so se skrčili, nan. - 10.25 SeaQuest, nan. - 11.50 Ricki Lake - 12.45 Pop'n'Roll - 13.45 Stiški izziv - 14.45 Ricki Lake - 15.40 Mladenič v modrem, nan. - 16.35 Mreža, nan. - 17.30 Fant zre v svet, nan. - 18.00 Noro zaljubljena, nan. - 18.30 Pa me ustrelil, nan. - 19.00 Udarci pravice, nan. - 20.00 Jeklena pravica, ameriški film - 21.40 Tretji kamen od sonca, nan. - 22.20 Seinfeld, nan. - 22.50 Tretja izmena, nad.

POP TV

10.00 Večna ljubezen, nad. - 11.00 Brez tebe, nad. - 11.50 Milady, nad. - 13.15 Zgodba južnih morij, nan. - 14.10 Gorski zdravnik, nan. - 15.40 Oprah show - 16.30 Milady, nad. - 17.20 Brez tebe, nad. - 18.15 Večna ljubezen, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Seme prevare, ameriški film - 21.40 Bolnišnica upanja, nan. - 22.30 Jag, nan. - 23.20 Glavni na vasi, nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Risanka - 18.30 Športni pregled - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Seme prevare, ameriški film - 21.35 Novice - 22.00 Športni pregled

SREDA, 24.1.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Dober dan, Koroška; Babar, ris. nan.; Eba in Didrik,

NAGRADNA KRIŽANKA 3

DOLENJSKI LIST	NAJSVETLEŽJA ZVEZDA V ORLU	JAPONSKI SAMOMOR	ENOZLOŽNA BESEDA BREZ NAGLASA	STANKO VRAZ	POSETINICA	INDUST. MESTO V ZDA (OKLAHOMA)	DESNI PRITOK DONAVE
BREZDOMEC, NESTALNEŽ							
KRAJA							
DANSKI OTOK				TELOVADNI ELEMENT			
TUJE MOSKO IME				INTERN. DEVELOPMENT ASSOC. VOJSKO-VODJA			
ZVEZDA MED DRŽAVAMI							DOLENJSKI LIST
AVTOR: JOŽE UDIR	KLESTJE	ŽALTAVOST	BELA GLINA (PORCELANI)			VRAŽNI OBESEK	DOLENJSKI LIST
ČLOVEK Z VELIKIMI OČMI				INDIGO, PRAVILNO			NAPAD
LASTNIK MAJHNEGA POSESTVA				NADAV			
ŽENSKA, KI POSPRAVLJA SOBE					DEL TELES		
MESTO V OSREDNJI BOLGARJI					CUNJA		
ŠKOTSKO KRILLO ZA MOŠKE						UN	

Dana d.d.
Mirna, Glavna cesta 34

objavlja

**javni razpis
za prodajo naslednjih nepremičnin
z zbiranjem najugodnejših ponudb:**

I. Nepremičnina, vpisana v z. k. vl. št. 903 k.o. Mirna, in sicer parcela 65/8: poslovna stavba v izmeri 125 m², gospodarsko poslopje v izmeri 115 m², dvorišče v izmeri 468 m², ki v naravi predstavlja poslovno stanovanjsko hišo na Mirni, Glavna cesta 44, z zgoraj navedenim zemljiščem, v kateri je 117,40 m² poslovnih prostorov - trgovine, 90 m² stanovanjskih prostorov v mansardi, 57,90 m² kletnih prostorov in 30,70 m² prostorov v garaži;

Izhodiščna cena znaša 40.000.000,00 SIT.

II. Nepremičnina, vpisana v z. k. vl. št. 979 k.o. Mirna, in sicer parcela 65/9: poslovna stavba v izmeri 190 m², dvorišče v izmeri 584 m², ki v naravi predstavlja starejšo stanovanjsko hišo na Mirni, Glavna cesta 46, z zgoraj navedenim zemljiščem.

Izhodiščna cena znaša 8.000.000,00 SIT.

Splošni pogoji razpisa so:

1. Ponudnik je lahko v Sloveniji registrirana pravna oseba ali fizična oseba, ki je državljan RS, s tem da mora pravna oseba predložiti izpisek iz sodnega registra, matično številko in davčno številko, fizična oseba pa potrdilo o državljanstvu in davčno številko.
2. Pisne ponudbe morajo vsebovati predmet ponudbe in ponujeno kupnino, ki mora biti fiksna in je v razpisnem postopku ni mogoče spreminjati.
3. Nepremičnine se prodajajo po sistemu "videno - kupljeno" in kasnejših reklamacij glede površin, namembnosti in kvalitete ni mogoče uveljavljati.
4. Kupec plača poleg kupnine samo sodno takso za vknjižbo v zemljiško knjigo (0,5%), vse ostale stroške, ki so povezani s sklenitvijo prodajne pogodbe in prenosom lastništva, plača prodajalec.
5. Lastnik nepremičnin ni dolžan z nobenim od ponudnikom skleniti prodajne pogodbe.
6. Odpiranje vseh ponudb in izbor najugodnejših ponudb bo opravljen komisijsko, lastnik ni dolžan o tem pisno obveščati ponudnike.
7. Ostali pogoji glede prevzema nepremičnin v posest kupcu in drugi specifični pogoji glede posamezne nepremičnine bodo določeni s prodajno pogodbo.
8. Dogovor za ogled posameznih nepremičnin in druge informacije glede nakupa nepremičnin je možen na telefonskih številkah 07/33 79 940, 33 79 941, 33 22 282, posredniško podjetje Leran Novo mesto, d.o.o., Lebanova ulica 24, vsak dan od 8. do 18. ure, v soboto od 8. do 12. ure, ali pri predstavniku lastnika, g. Ovnu, na telefon 07/34 62 200.
9. Pisne ponudbe je potrebno poslati najkasneje do 31.1.2001 na naslov: Dana d., d., Mirna, Glavna cesta 34, 8233 Mirna, z oznako "Javni razpis za prodajo nepremičnin 2001".

DOREMA, d.o.o.

obrat Mokronog
Gubčeva cesta 6
8230 Mokronog

Zaposlimo:

1. več ŠIVILJ
2. MEHANIKA-a v obratu šivalnice

Pogoji:

pod 1:

- 3- ali 4-letna šola tekstilno-konfeksionarske usmeritve ali z delom pridobljene izkušnje pri šivanju

pod 2:

- 3- ali 4-letna šola elektro ali strojne smeri
- zaželeno delovne izkušnje
- starost do 35 let

Nudimo zaposlitev za nedoločen čas.

Pisne prijave pošljite v 8-ih dneh po objavi na zgornji naslov.

Več informacij na tel. 07/304-96-90.

90 LET ANTONIJE AMBROŽIČ - Aktivisti krajevne organizacije RK Otočec smo 3. januarja obiskali Antonijo Ambrožič z Lutrskega sela pri Otočcu in ji voščili za 90. rojstni dan. Antonija se je rodila v številni družini na Vinjem Vrhu. Od leta 1930 do 1942 je bila kot gospodinjica pomočnica zaposlena na otoškem gradu, nato pa se je leta 1943 poročila z Martinom Ambrožičem z Lutrskega sela in začela gospodinjiti ter skrbeti za družino. Z deloma na gradu si je kupila zemljo, na kateri sta z možem zgradila hišo. V zakonu sta se jim rodila hčerka Martina, pri kateri trenutno živi, in sin Anton. Antonija je od leta 1975 vdova. Ima pet vnukov in štiri pravnuke. Dolgčas si preganja s prebiranjem knjig in časopisov, med katerimi je tudi Dolenjski list. (Foto: Helena Murgelj)

SREČANJE SKAVTOV - Na praznik svetih treh kraljev so se srečali šempetrski in šmihelski skavti. Zbrali so se pri šmihelski cerkvi. Seznanili smo jih s kralji Gašperjem, Mihom in Boltezarjem ter s pomenom običaja treh kraljev. Vsak skavt je dobil kraljevo kapo, nato pa so se napotili k sv. Roku. Med potjo so oponašali govorico džungelskih živali. Govorico živali in božjo govorico jih je učil šmihelski kaplan Branko Potočnik. Ko so prispeli do cerkve sv. Roka, so najprej pomalicali, nato pa jim je voditelj šmihelskih volkuljic in volčičev Janez predstavil zgodovino cerkvice in zavetnika sv. Roka. Med potjo domov so nabrali in jih položili k jaslicam. (Foto: H. Murgelj)

SCENIC ZA MIKLAVCA - Prejšnji petek, 12. januarja, je Andrej Miklavc, član slovenske alpske smučarske reprezentance, prevzel svoj novi „službeni“ avtomobil Renault Scenic 1,6 16V. Miklavc je avtomobil dobil v okviru njegovega večletnega sodelovanja z Renaultom Slovenija.

Podgora, ogenj, ki žari

Volja, pogum in dobro srce je tudi letos pripomoglo TD Podgora pri organizaciji 7. tradicionalnega pohoda z baklami na Kamen vrh. Bakle, postavljene ob cesti v Podgoro, so pohodnikom naznaje težko pričakovani pohod na Kamen vrh. Ognjene kače iz vseh štirih vasi: Ponikev, Predstrug, Podpeči in Podgore so bile malo manj razvidne, zaradi megle, ki nas je obiskala. Kljub temu je hrib oživel in ponazarjal novoletno drevo z živimi okraski.

Veselje in petje ter bakla v rokah je privabilo kar 40 odst. tujih gostov, kar je za nas zelo dober rezultat. Veliko truda in dela vaščanov je bilo vloženo, če pomislimo, da se je na prvi pohod z baklami na Kamen vrh odpravilo samo 12 vaščanov iz Podgore.

Od ideje, da se obeleži božič na drugačen način in proslavitev predvečera samostojnosti države Slovenije s simbolom ognja, večne energije in neutrudne radoživosti, nam je uspelo privabiti med nas že več tisoč pohodnikov in pogostiti več sto ljudi na prireditvi. Pohod je uspel prav zaradi tesnega sodelovanja vaščanov, ki smo z obilico dobre volje tesno sodelovali in z nasmehom reševali probleme.

Seveda gre zahvala v prvi vrsti starejši generaciji vaščanov, saj so s timskim delom, nadgradnjou družjenja in razvoja pohoda ustanovili Turistično društvo Podgora. Pod

negovim okriljem, pa pohod obogatili z dodatno gostinsko ponudbo dobropoljskih kolin in plesom ob živi glasbi. Dobra organizacija, kulinarika Dobropolja ter radoživost pohodnikov veliko prispevajo k večji razpoznavnosti našega kraja in turizma v dobropoljski dolini.

SASA STRNAD,
TD Podgora

Trčil, ker je vozil prehitro

POLJANE - 56-letni Italijan je 13. januarja v koloni vozil po hitri cesti št. 1 iz Karteljevega proti Ljubljani. Ko so vozniki pred njim začeli ustavljati zaradi voziča, ki je okvarjeno ostalo na vozišču, je trčil v osebni avto pred seboj, ki ga je vozil 34-letni J. P. iz Dolenje Stare vasi. Slednji se je močno poškodoval in so mu zdravniško pomoč nudili v novomeški bolnišnici.

Straški semafor

STRAŽA - Na zadnji dan minulega leta je izšla prva številka Straškega semaforja, glasila krajevne skupnosti Straža. Ta številka "za pokušino", kot je v uvodu zapisal predsednik sveta KS Straža Alojz Knafelj, prinaša nekaj informacij in zanimivosti iz dela in življenja v njihovi krajevni skupnosti, o svetu KS, društvih, različnih ustanovah itd. Straški semafor bo prispeval k boljši obveščeni krajanov in bo izhajal trikrat do štirikrat na leto.

ZAHVALA

V 90. letu je tiho zaspal dragi mož,
ata, dedek in pradedek

JOŽE VENE KOLAR

z Bučke 6

Vsakemu posebej se je težko zahvaliti, zato se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani in pospremili pokojnega k zadnjemu počitku. Vsem hvala za izraze sožalja, podarjene sveče, cvetje in svete maše. Posebno se zahvaljujemo sosedi Stanki Kos za poslovljni govor, pevcem z Bučke, gospodu Peterlinu, župniku na Bučki za lepo opravljen obred, pogrebni službi Blatnik in Domu starejših občanov Novo mesto. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste imeli pokojnika radi in ga boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 73. letu starosti se je iztekla
življenjska pot naše drage žene,
mame, tašče, stare mame, tete in
svakinje

MARIJE KAMBIČ

iz Cerovca 5 pri Semiču

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo zaposlenim SS Črnomelj, ZIK Črnomelj, SSTU Metlika in CP Novo mesto, govornikom ge. Štublarjevi in g. Plutu za poslovljne besede, župniku za opravljen obred ter pogrebni službi Kukar za organizacijo pogreba. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Zalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

H Gospodu je odšla

MIJA ILC

Vavpotičeva 9

Iskrena hvala. Beseda zahvale je premalo za vse tisto, kar ste žrtvovali za Mijo in nas v teh težkih trenutkih.

...če torej moja bolečina, moja nesreča "okuži osebo", ki mi je draga, se za oba spremeni v odrešenje.

Vsi njeni

Bogastvo v raziskovalnih nalogah

Učenci OŠ Žužemberk že vrsto let skupaj z mentorji in zunanji sodelavci pripravljajo raziskovalne naloge, ki jih ob koncu leta predstavijo na šolski prireditvi

ŽUŽEMBERK - V nekaj letih je že na desetine nalog obogatilo šolsko knjižnico. Med drugim so obudili spomin na znane osebe, ki so povezane s Suho krajino: na dr. Frana Bradača, filologa in prevajalca; olimpijca Leona Stuklja, Suhokranjca po materi Mariji Milner iz Zafare, in na številne druge. Veliko zaslug za tovrstno delo na šoli ima tudi ravnateljica mag. Jelka Mrvar. Lansko šolsko leto so učenci pripravili rekordno število raziskovalnih nalog, njihovo delo pa sta si ogledala tudi dosedanja šolska ministra dr. Savko Gaber in dr. Pavle Zgaga.

Člani zgodovinskega krožka so se pod vodstvom prof. Majde Pucelj in prof. Magde Kastelic Hočvar lotili raziskovanja kulturne dediščine. Zanimala so jih vrata kmečkih hiš in gospodarskih poslopj pa tudi sakralnih in nekaterih javnih zgradb. Ugotavljali so njihovo starost, jih skicirali, fotografirali, se pogovarjali z lastniki hiš. Pri delu so ugotovili, da je vse

manj prvobitnih kmečkih hiš, torej tudi vse manj starih vrat in portalo. Med portali so spoznavali preproste lesene pa tudi okrašene kamnite, kakršne so imele nekdanji najimenitnejše žužemberške trške družine. Sledili so tudi navedbam zgodovinarjev, vendar dveh portalo iz 18. stol. v Podgozdu in Valični vasi niso več našli.

Posebno mesto med raziskovalnimi nalogami zavzema tudi naloga o zgodovini šole na Dvoru, ki so jo pripravile mentorica Zvonka Struna ter učenci Anja Gruden in Alenka Može. Ugotovile so, da zametki šole segajo v leto 1841, ko je Anton Lebar pričel s fužinarsko šolo v cerkovnikovi hiši. Nalogo odlikujejo tudi starejše fotografije in podatki, mladi raziskovalci pa je zanimalo tudi, kaj so se učenci učili nekdanj in kdo jih je poučeval, kako se je spreminjala podoba in organizacija šole ter koliko učencev je bilo.

Stare kmečke hiše na ajdovski planoti so raziskali učenci 2., 3. in

4. razreda podružnične šole v Ajdovcu, ki so odkrivali, popisovali in določali starost hiš, prikazovali nekdanji način gradnje in ugotavljali, zakaj so nekatere kmečke hiše propadle. Mentorica Milena Legan jih je učila opazovati in risati notranjo podobo prostorov ter spoštovanja do dediščine. Prešteli so tudi prebivalce posameznih vasi in jih primerjali s stanjem leta 1869, pri čemer so ugotovili, da število prebivalcev že vse od leta 1900 pada.

Mladi raziskovalci 5. razreda so pod vodstvom prof. Magde Kastelic Hočvar popisali najstarejša drevesa, jih fotografirali in risali. Spoznali so raziskovano področje ter vrste dreves v vseh letnih časih in njihovo starost. Učenci OŠ Žužemberk so se skupaj z mentorico Marjeto Zupančič spomnili starejših občanov. Raziskali so, koliko jih živi s svojimi družinami, koliko drugod in koliko v domovih za ostarele. Pogovarjali so se z njimi, oskrbovancem v domu pa kupili

pripomočke, ki jih potrebujejo za preživljanje prostega časa.

Posebno nalogo o sožitju med generacijami je s pomočjo vzgojiteljic in pomočnic vrtca v Žužemberku opravila vzgojiteljica Cilka Podolski. Želela je izvedeti več o igrah, s katerimi se stari starši igrajo z vnuki, o pravljicah, ki jih pripovedujejo, ter o opravilih, pri katerih jim pomagajo vnuki. Z nalogo je poskušala vzpostaviti pozitiven odnos do starejših in povezati dve generaciji - stare starše in vnuke.

O bogatstvu besednega izražanja ob knjigi in o otrokovi ustvarjalnosti v predšolskem obdobju je pisala Diana Pečjak. Izjemno delo so opravili tudi učenci podružnične šole v Šmihelu, ki so pod vodstvom učiteljice Silve Papež po pripovedovanju dveh vaščanov spoznavali in v nalogi orisali trpke življenjske izkušnje kmečkih otrok v Suhi krajini, ki so bili za pastirje ali pestrne.

SLAVKO MIRTIC

IZ PORODNIŠNIC

V času od 1. do 14. januarja so v novomeški porodnišnici rodile: Terezija Novak iz Šahovca - Aljaža, Mojca Kolarič iz Cvišlerjev - Roberta, Sanja Dobovšek Erbezoa iz Prečne - Noeta, Bernardka Slanc iz Šmihela - Gasperja, Marija Povše iz Pavle vasi - Blanko, Darja Mežič iz Šentjerneja - Kristjana, Branka Klemenčič iz Črnomlja - Pio, Marisa Kozole iz Podulc - Gala, Sandra Blagojevič Štemberger z Muhabera - Karolino, Zlatka Robida z Jarčjega Vrha - Andreja, Marjetka Vesel iz Vinice - Toma, Vesna Ovniček iz Smolenje vasi - Jureta, Nataša Kelher s Sremiča - Manuelo, Helena Brulc z Vrhovega - Tjašo, Marica Lukunič iz Bratovancev - Ivano, Danica Hribar iz Straže - Vanjo, Zojnija Koca z Lokev - dečka, Mateja Mrvič iz Straže - Lavro, Mateja Grm s Hriba pri Hinjah - Anžeta, Erika Lenarčič iz Vel. Brusnic - Arona, Sonja Škof iz Črešnjevca pri Semiču - Lucijo, Jožica Kopina iz Klenovika - Aleksa, Renata Vovko s Tolstega Vrha - Tadeja, Darja Rebernik z Loke-Gabrja - Patricijo, Marica Fember iz Vrhovaškega Sopot - Alena, Darja Cizelj Kozole iz Krškega - Lovra, Jožica Razumič iz Bratovancev - Ivano, Anica Železnjak iz Črnomlja - Ivo, Martina Janžekovič iz Vidošičev - dekllico.

Iz Novega mesta: Sabina Smolej, Nad mlino 100 - Tjašo, Karmen Kostrevec, Jakčeva 22 - Mašo, Nataša Pureber, Drejčetoova pot 12 - Ines.

Čestitamo!

V času od 24. decembra do 9. januarja so v brežiški bolnišnici rodile: Mojca Hribar iz Prilip - Aleksandro, Fatima Saramati iz Dolenje vasi - Dolino, Zora Hudorovič z Drnovega - Kristino, Marjeta Poznič iz Anovca - Tino, Jožica Rajterič iz Orešja - Tilna, Marjeta Gram iz Krške vasi - Mateja, Tatjana Devetak s Senovega - Žana, Renata Jurečič iz Podbočja - Gasperja, Martina Hafner iz Vrbine - Kristino, Marija Molan iz Krškega - Saro, Petra Tomše iz Brežic - Saro, Bernardka Volčanjšek iz Sevnice - Kristino, Lili-jana Sabol iz Leskovca pri Krškem - Sergeja.

Čestitamo!

Dobili bodo knjižnico

VELIKE LAŠČE - Občinski svet je na predlog odbora za družbene dejavnosti sprejel sklep, da občina Velike Lašče ne pristopi k soustanoviteljstvu javnega zavoda Knjižnica Prežihov Voranc, pač pa ustanovi lasten javni zavod s sedežem v Velikih Laščah in enoto v Robu.

• "Svojega življenja ne moreš ne podaljšati ne razširiti, lahko ga samo poglobiš." (GORCH FOCH)
• "Človeku se lahko prepove vse razen upanja v prihodnost." (LEON GAMBETTA)

ZAHVALA

Utrujena od bolečine in trpljenja je ja v 89. letu starosti od nas za vedno poslovila naša draga mama, stara mama in teta

BARBARA ČRNIČ

iz Dolenjcev 19

Hvala dr. Boriču in drugemu zdravstvenemu osebju iz Črnomelja, župniku za opravljen obred, sosedu za poslovilne besede, cerkvenemu pevskemu zboru iz Semiča za prelepo petje, sorodnikom, prijateljem in sosedom za pomoč. Hvala vsem, ki ste jo spremljali na njeni zadnji poti. Mama, žalostni smo, ker smo te izgubili, vendar ponosni, da smo te imeli.

Žalujoci: hčerka Vera, Lojze z družinama, sin Tone in vnuki

ZAHVALA

*Prazen dom je in dvorišče,
zaman oko te naše išče,
le solza in duša ve,
kako boli, ker te več ni.*

V 74. letu starosti nas je zapustil dragi mož, brat, stric in boter

VIKTOR ROŽENBERGAR

iz Novega mesta, Jedinščica 12

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Posebna zahvala Pljučnemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, pogrebni službi JP Komunala in g. župniku za opravljen obred, pevskemu zboru iz Šmihela za zapete pesmi, izvajalcu Tišine in Zvezi borcev iz Žabje vasi za izkazano pozornost s praporom. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

*Največji del življenja ljubeznivega človeka:
njegova mala brezimna pozabljena dejanja
dobrote in ljubezni.
(W. Wordsworth)*

V 70. letu življenja je odšel od nas naš ljubi mož, oče, dedi in brat

LEOPOLD JURGLIČ st.

iz Prelesja 34 pri Šentrupertu

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam kakorkoli pomagali v najtežjih trenutkih, nam izrazili sožalje, pokojniku darovali cvetje in sveče in ga v tolikšnem številu pospremili k zadnjemu počitku. Iskrena hvala tudi vsem zdravnikom, ki so pokojniku stali ob strani in mu pomagali nad njegovo večletno boleznijo. Hvala tudi trem govornikom, gasilcem, Elektru Krško, ZB in KS Šentrupert, pevcem, pogrebni službi Novak in godbi.

Žalujoci: žena Anica, sin Polde in hčerka Zdenka z družinama in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, tast in dedek

LEOPOLD RAJMER

iz Novega mesta, Prešernov trg 2

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, tasta in dedka se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in ga pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala Domu starejših občanov za skrb in nego v zadnjih mesecih njegovega življenja, Občinskemu odboru ZB NOV, Društvu upokojencev, Društvu invalidov in Ribiški družini Novo mesto za izkazano pozornost s praporom, pevskemu zboru Šmihel za čustveno zapete pesmi, sodelavcem ZVNKD, pogrebni službi Komunala, prijateljici Ani Resnik za pomoč pri očetni in prijatelju Zvonetu Tkavcu za ganljive in iskrene besede ob grobu v imenu vseh prijateljev in znancev. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Fani, hčerka Breda z družino in ostalo sorodstvo

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen
K Roku 26
Novo mesto
☎ 07/33 70 200
delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo. Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.

V SPOMIN

Minilo je leto žalosti, odkar nas je zapustil dragi mož, oče, brat, stric in svak

JOŽE HUDOKLIN

iz Šentjerneja

Jože, prazen dom je in dvorišče, zaman oko te naše išče. Odšel si tja, kjer ni gorja, le večna luč je upanja. Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate in mu prižigate sveče.

Tvoji

V SPOMIN

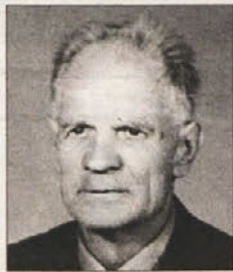
17. januarja mineva žalostno leto, odkar je prenehalo biti utrjeno srce našemu ljubemu možu, očetu, dedku, tastu, bratu, stricu in svaku

MARJANU MIRTU

iz Hinje

Hudo je spoznanje, da se ne boš nikoli več vrnil. Teško je življenje brez tebe in praznina je v domu, kjer smo bili srečni. Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Vsi njegovi

ZAHVALA

*Ljubil življenje si,
dom, vinograd, polje,
a tvoje opešale so moči
za vedno zaprl si trudne oči.*

V 90. letu starosti nas je za vedno zapustil oče, ded, praded in stric

JOŽEF BOBNAR

Jablan 15, Mirna Peč

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali sveče in cvetje. Posebna zahvala Papeževim, gospodu župniku, Nevrološkem oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto ter pogrebni službi Oklešen.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 36. letu je dopolnil svoje življenje

FRANCE HOSTA

s Sel pri Šentjerneju

Ob smrti našega dragega Franceta smo se domači pretreseni zavedeli, v kako širok krog prijateljev je bilo tiho vpleteno njegovo življenje. Radi bi se iskreno zahvalili vsem, ki ste bili in ostajate njegovi prijatelji, posebej tistim, ki ste ga spremljali v njegovem trpljenju in se kot reka zgrinjali ob njegovem zadnjem slovesu. Hvala, France, za tvojo veliko vero v življenje in za vse lepo kar si razdelil z nami. Pa še "z Bogom" od vseh naših otrok, ki si jim veliko pomenil.

Francetovi domači

ZAHVALA

*Življenje je trpljenje,
trpljenje pa so dela,
po katerih ostane večno lep spomin.*

V 65. letu starosti je tiho odšla od nas naša draga teta

ANA SKUBIC

rojena Kuplenk
iz Novega mesta

Iskreno se zahvaljujemo sosedom iz Šolske ulice, posebno gospej Madronič in družini Meglič, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, kolektivu tovarne Krka, sorodnikom in znancem za podarjeno cvetje in sveče ter za izrečeno sožalje in vsem, ki ste jo pospremili k večnemu počitku.

Žalujoci: nečaki Martina, Mateja in Leopold

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, brata, strica in svaka

STANISLAVA ZUPANČIČA

iz Regrče vasi 59

se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem, bivšim sodelavcem, vaščanom in znancem za izraze sožalja, finančno pomoč ter podarjeno cvetje in sveče. Hvala Klubu ljubiteljev športnih in okrasnih golobov, Telekomu Novo mesto, ZŠAM, trgovini Špar, RK Regrča vas, pevskemu zboru Šmihel ter izvajalcu Tišine. Posebna zahvala g. proštu Lapu za prelepo opravljen obred, g. Pečniku in g. Draganu za ganljive besede slovesa in pogrebni službi Oklešen. Vsem, ki ste ga imeli radi in sočustvujete z nami, še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

*Je čas, ki da,
in čas, ki vzame...*

V 73. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

JOŽE KOČEVAR

z Božakovega 6 pri Metliki

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom, znancem, sodelavcem Kolpe, d.d., Danfossa Črnomelj, Avtoservisa Molek, Železnine Anton Nemanič s.p., gospodu župniku za lepo opravljen obred, pevcem, gasilcem, govorniku Jožetu Nemaniču za poslovilne besede in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, nam izrazili sožalje ter pokojnemu darovali cvetje in sveče. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

tedenski koledar

Četrtek, 18. januarja - **Marjetka**
Petek, 19. januarja - **Marij**
Sobota, 20. januarja - **Bostjan**
Nedelja, 21. januarja - **Neza**
Ponedeljek, 22. januarja - **Cene**
Torek, 23. januarja - **Rajko**
Sreda, 24. januarja - **Felicijan**

Lunine mene

24. januarja ob 14.09 - **mlaj**

kino

BREŽICE: Od 18. do 22.1. (ob 17.30 in 20. uri) ter 23. in 24.1. (ob 20. uri) Brodolom. 23. in 24.1. (ob 18. uri) Njeni tastari.
CRNOMELJ: 19.1. (ob 20. uri) in 20.1. (ob 17.30 in 20. uri) Grinch.

21.1. (ob 17.30 in 20. uri) Deveta vrata.

GROSUPLJE: 19.1. (ob 17. uri) Grinch. 19.1. (ob 19. uri) Samo 60 sekund.

IVANČNA GORICA: 18.1. (ob 16. uri) Grinch. 18.1. (ob 18. uri) Samo 60 sekund.

KOČEVJE: 20.1. (ob 18. uri) in 21.1. (ob 16. uri) Grinch. 21.1. (ob 18. uri) Samo 60 sekund.

KRSKO: 18.1. (ob 19. uri), 20.1. (ob 20. uri) ter 21.1. (ob 18. uri) Dobre mrhe. 23. in 24.1. (ob 19. uri) Hipnoz.

METLIKA: 19.1. (ob 20. uri) Deveta vrata. 21.1. (ob 18. in 20. uri) Grinch.

RIBNICA: 20.1. (ob 21. uri) Samo 60 sekund.

TREBNJE: 18.1. (ob 14. uri) Koško na begu.

VELIKE LAŠČE: 20.1. (ob 19. uri) Samo 60 sekund.

KROMPIR, primeren za nadaljnje sajenje sorte Jerla, sante, romana in frizija ter jedilni krompir prodam. Lampret, Gatina, Grosuplje. ☎ (01)7862316. 116

KOSTANJEVO kalano kolje prodam. ☎ (07)3076408. 123

KOSTANJEVO KOLJE, žganje, rdeče in belo vino prodam. ☎ (041)523-454. 129

RAZNO

NEMŠČINO, angleščino za osnovno in srednjo šolo inštruiram. ☎ (07)3326819 ali 3023652. 99

NA NOVEM TRGU oddam ali prodam vpeljan trgovino, 50 m². Možnost gostinskega lokala. ☎ (041)208-773. 108

ROLETARSTVO BAYER
Bayer Aleksander, s.p., Stopiče 37 a
07/30 80 210
040/202 868

TESNENJE oken in vrat s silikonskimi tesnili. Velik prihranek pri ogrevanju. Izvajam tudi vsa mizarska popravila. Tel. 07/33 22 750, GSM 041/242 701.

FRIZERSKI SALON (z možnostjo opravljanja kake druge dejavnosti) v Novem mestu oddam v najem. ☎ 07/33 73 460.

Peko prvovrstnega domačega peciva (piškoti, rolade, rezano pecivo, potice, torte, krofi) naročite: **Slaščičarstvo ROGLJIČEK Kronex, d.o.o.** Gor. Kronovo 8, Otočec tel.: 07/30-73-083 041/746-330

V NAJEM DAMO 120 m² poslovnega prostora ob glavni cesti, s telefonom in centralnim ogrevanjem, ter zunaj 800 m², z asfaltiranim parkirnim prostorom. Do 1. februarja 2001 navedite v pisni obliki namen in obseg dejavnosti ter najvišji ponujeni znesek. Radioklub Prekopa, Kostonjeva na Krki. 110

ZELIŠČAR RIZVIČ, iz narave za življenje, kapljice in kreme travin za revmo, artrazo, putiko in osteoporozo. ☎ (041)886-345, non-stop. 114

TRGOVINO, cca 50 m², za prodajo tekstilnih izdelkov najamem. ☎ (041)610-737. 120

KERATOP keramičarstvo. ☎ (041)553-873.

SLUŽBO DOBI

KUHARICO takoj zaposlim za samostojno delo v kuhinji. ☎ (07)3083188. 89

UČITELJICE in vzgojiteljice za kreativno delo in dodatni zaslužek iščemo. Vabljeni tudi vsi tisti, ki bi želeli na tem področju kreativno sodelovati. Pivnik, d.o.o., Maribor, ☎ (02)2502803 ali (041)703-941. 91

PRIKUPNO DEKLE ali FANTA iščemo za delo v sanku v eni od novomeških okrepčevalnic. Omogočimo opravljanje pripravništva. ☎ 07/33 22 765 ali 041/628 385. 92

Z IZDELKI za vsakogar in s ceno za vsak žep vam omogočamo dober zaslužek in hitro izplačilo. ☎ (02)3203079. 92

DELAVCA v mizarski delavnici takoj zaposlimo. ☎ (07)3084812, vsak dan po 20. uri. 98

MLADO, urejeno, komunikativno dekle za delo v kava baru na Brodu v Novem mestu zaposlimo honorarno, redno ali za konec tedna. ☎ (031)224-073 ali (031)567-227. 102

PRIJAZNO DEKLE za redno delo v okrepčevalnici v Novem mestu iščemo. ☎ (07) 3328197 ali (041)392898. 117

VAKO, d.o.o. zaposli diplomiranega inženirja strojništva za delo na področju klimatizacije in hladilstva. **VAKO, d.o.o., Črnomelj** Kolodvorska 56 b, 8340 Črnomelj Informacije na tel. št.: 07/30-61-530, faks 07/30-61-551.

K sodelovanju vabimo gospodinj, upokojence, študente za prodajo izdelka, ki ga potrebuje vsaka gospodinja. Tel. 01/500-41-62.

SUZUKI
Avtomehanika Jurij Murn, s.p.
Resslova 4, Novo mesto
☎ 07/30 24 791

- prodaja vozil
- servis vozil
- vulkaniziranje
- kleparstvo
- ličarstvo

Za vse Suzukijeve modele letnika 2000 13 % popusta!

SAMOSTOJNEGA obdelovalca kovin zaposlimo. Pogoji: delovne izkušnje. Ferrotralič, d.o.o., Sela pri Dolenjskih Toplicah 47, Dolenjske Toplice, ☎ (07)384-5100 ali 384-5114.

TAKOJ redno ali honorarno zaposlim dekle v okrepčevalnici Cukero v Šentjerneju. ☎ (041)650-287 ali (07)3081358. 134

ZASTOPAM TUJE PODJETJE in iščem ponudnika, ki lahko od 23.1. do 31.12. vsak ponedeljek oblikuje in prepise tekst, črno-belo fotokopira na A4, v terek raznositi vsem gospodinjstvom v Novem mestu, Črnomlju, Metliki, Trebnju, Brežicah, Krškem (ožja jedra). Pisne ponudbe sprejemam samo do 20.1. (žig pošte 19.1., navadna pošta) na naslov: Napotnik F. Benjamin, Tomšičeva 17/II, 3320 Velenje. Upoštevane bodo samo popolne ponudbe s specifikacijami, koliko letakov, ceno, plačilnimi pogoji. Izbrani bo dobil odgovor do 22.1. do 9 ure z naročilom.

SLUŽBO IŠČE

GOSPA srednjih let išče delo (pospravljanje vašega doma ali poslovnih prostorov). ☎ (041)926-498. 128

STANOVANJA

DVOBNO STANOVANJE v Novem mestu oddam. ☎ (07)3325701. 100

DELNO OPREMLJENO enosobno stanovanje v bloku v Šentjerneju, prvo nadstropje, oddam. ☎ (07)3324266. 121

ZAKONSKI PAR iz Belgije išče hišno pomočnico. ☎ (07)3315127. 133

ŽENITNE PONUDBE

50-LETNA, razvezana, zaposlena, voznica, išče urejenega gospoda do 56 let za resno zvezo. ☎ (031)570-403, Sreča, ženitna posredovalnica Novo mesto. 125

ŽIVALI

VALILNICA na Senovem obvešča, za zbira naročila za vse vrste enodnevnih in večjih piščancev. ☎ (07)4971375. Naročila pa bomo zbirali tudi v trgovini Graben v Novem mestu na ☎ (07)3323141. 55

TELICO SIMENTALKO, brejo osem mesecev, prodam. ☎ (07)3325676. 90

KRAVO SIVKO, brejo 8 mesecev, četrto tele, 550 kg, prodam. ☎ (07)8149208. 97

VEČ PRAŠIČEV, 100 do 130 kg, domača krma, prodam. ☎ (07)3073268. 106

ČRNO-BELEGA BIKCA, starega 10 dni, prodam. ☎ (07)3348067. 107

PRAŠIČE, 50 do 130 kg in enega 200 kg, domača hrana, ugodno prodam. ☎ (031)211-931. 109

OVCE z mladiči ali brez njih prodam. ☎ (07)3085670. 111

PRAŠIČA, 150 kg, domača krma, prodam. ☎ (07)3077223. 118

RJAVE JARKICE pred nesnostjo prodajamo. Ramovš, Šentrupert, ☎ (07)3040189 ali (041)542-756. 119

SPREJEMAMO NAROČILA za bele enodnevnice in kilogramske piščance, rjave in grahaste jarkice. ☎ (07)8189038. 126

PRAŠIČA, domača krma, in suha mešana hrana prodam. ☎ (07)3078086. 127

TELIČKO, staro 10 dni, balirano slamo ter žitni kombajn John Deere, letnik 1987, prodam. ☎ (041)746-750. 131

PRAŠIČE, 100 do 130 kg prodam, kupim pa bikca, starega par dni, šarole ali simentalca. ☎ (07)3324625. 135

SIVEGA BIKCA, starega 9 tednov, prodam. ☎ (07)3089167. 136

PRAŠIČA, 140 do 170 kg, domača hrana, prodam. Možen zakol. ☎ (07)3073039. 137

BIKCA simentalca za nadaljnjo rejo, starega 12 tednov, prodam. ☎ (07)3064244. 140

MALE OGLASE

sprejemamo osebno, po pošti in na telefonsko številko **07/39 30 512**

Izven delovnega časa lahko mali oglas oddate na avtomatski telefonski odzivnik.

OSMRNICE in ZAHVALE

sprejemamo osebno, po pošti in na faks številko **07/39 30 540**

Male oglase, osmrtnice in zahvale sprejemamo tudi po elektronski pošti na naslov: **info@dol-list.si**

Male oglase brezplačno ponovimo na internetni strani Dolenjskega lista na naslovu: **http://www.dol-list.si**

KUPIM

HITRO IZPLAČILO gotovine z nizko provizijo pri prodaji vaših delnic nudimo. BPH Medvešek Pušnik, poslovalnica Mercator center Novo mesto, ☎ (07)3930262. 96

MOTORNA VOZILA

SUZUKI ALTO 1.0 GL, 5V, nov, zadet na loteriji, prodam 200.000 SIT ceneje. ☎ (07)3024791 ali (041)691434. 48

GOLF D 1.6, letnik 1988, 187.000 km, prodam za 330.000 SIT. ☎ (07)3073458. 95

KIA SPORTAGE 2.0 MRDI, letnik 1995, 72.000 km, ugodno prodam. ☎ (041)619-625 ali (07)3073451. 112

R CLIO, letnik 1995, lepo ohranjen, prodam. ☎ (041)727-501. 115

R TWINGO pack, letnik 1999, prvi lastnik, prodam. ☎ (040)230-386. 132

RENT-A-CAR kombi 8+1 za prevoz tovora ali oseb, z voznikom ali brez, za daljše najeme ugodni popusti, neomejeni kilometri. ☎ 041/412 532.

PREPIS VOZIL
041/546-159

JUGO 45, letnik 1989, dobro ohranjen, prodam. ☎ (07)3071561. 139

POSEST

HIŠO v bližini Otočca, v vasi Črešnjice, prodam. ☎ (031)331344. 93

VINOGRAD z nasadom evička, lepa lega, dostop z vsakim vozilom, prodam. ☎ (07) 4965345. 94

ZA ZIDLJIVO gradbeno parcelo v Dolenjskih Toplicah, 1156 m², prodam. ☎ (041)613-965.

PREKLICI

FRANČIŠKA UMEK, Veliki Cerovec 19, opozarjam svojega moža Janeza Umka, Veliki Cerovec 19, naj preneha širiti in neresnične besede o meni in o hčeri Mileni, sicer ga bova sodno preganjali. 88

PRODRAM

DRVA in dvobrazdni plug prodam. ☎ (07) 3078033. 101

KROMPIR za krmo prodam. ☎ (07)4913308.

VEČ KG orehovitih jedrc domačih orehov in črno-belega telička, starega 10 dni, prodam. ☎ (07)3075002. 104

JOGI, 200 x 90 cm, prodam. ☎ (041)377-961.

SPALNICO ugodno prodam. ☎ (07)325455 ali (041)342161. 113

DOLENJSKI LIST

Izdajatelj: **Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.** Direktor: **Drago Rustja** Uredništvo: **Jožica Dornič** (odgovorna urednica), **Andrej Bartelj**, **Mirjam Bežek-Jakše**, **Breda Dušič Gornik**, **Tanja Jakše Gazdova**, **Mojca Leskovšek-Svete**, **Martin Luzar**, **Milan Markelj**, **Lidija Murn**, **Pavel Perc** in **Igor Vidmar**

Izhaja ob četrtnih. Cena izdava v kolportaži 240 tolarjev; naročnina za 26 izvodov v 1. polletju 5.980 tolarjev, za upokojeince 5.382 tolarjev, za pravne osebe 11.960 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni kolportaznega izdava oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.

Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu. Oglasi: *Cena 1 cm v stolpcu za oglas (in mali oglas pravnih oseb) 3.100 tolarjev (v barvi 3.300 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 6.200 tolarjev (v barvi 6.600 tolarjev); za razpis 3.700 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV. Mali oglas do deset besed 2.000 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 200 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.*

Žiro račun pri Agenciji za plačilni promet v Novem mestu: 52100-601-59881. Transakcijski račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: 970-7100-4405/9. Naslov: **Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212.** Telefoni: **tajnica 07/39 30 500, direktor 39 30 502, odgovorna urednica 39 30 528, propagandna služba 39 30 514, naročniška služba 39 30 508 in 39 30 510, mali oglas in osmrtnice 39 30 512, računovodstvo 39 30 504 in 39 30 506.**

Telefaks: 07/39 30 540. Elektronska pošta: **info@dol-list.si** Internet: **http://www.dol-list.si** Nenaročeni rokopisov, fotografij in disket ne vračamo. Računalniški prelom in filmi: **Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.** Tisk: **DELO-TCR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5.**

TOMPLAST

TOMPLAST Mirna

Sodimo med hitro razvijajoče se družbe na področju brizganja termoplastov, predvsem za potrebe avtomobilske industrije. Poslujemo v skladu s pridobljenim standardom ISO 9001 in VDA 6.1, ki nam omogočata sodelavo z največjimi proizvajalci avtomobilov, kot so VW - AUDI, MERCEDES in RENAULT, katerim dobavljamo posamezne komponente in sestavljene sklope. Za potrebe nadaljnjega razvoja podjetja in proizvodnih programov želimo zaposliti mlajše ambiciozne strokovne kadre, ki imajo željo po strokovnem izpopolnjevanju in samostojnem delu na zanimivem tehničnem področju:

1. RAZVOJNI TEHNOLOG

- VII. stopnja STROJNE FAKULTETE
- 2 leti delovnih izkušenj
- aktivno znanje vsaj enega svetovnega jezika (zeleno nemško)
- uporabno znanje računalniških programov v windows okolju, auto CAD in 3D modelov

2. OPERATIVNI TEHNOLOG

- VII. ali VI. stopnja STROJNE FAKULTETE
- 1 leto delovnih izkušenj
- znanje vsaj enega svetovnega jezika
- uporabno znanje računalniških programov v windows okolju, auto CAD

3. KOMERCIALNI REFERENT

- VII. ali VI. stopnja EKONOMSKE FAKULTETE
- 1 leto delovnih izkušenj (lahko je tudi pripravnik)
- aktivno znanje vsaj enega svetovnega jezika (zeleno nemško)
- uporabno znanje računalniških programov v windows okolju

4. ORODJAR

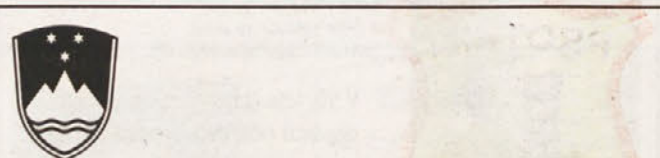
- IV. ali V. (3+2) stopnja izobrazbe, smer orodjar
- 2 leti delovnih izkušenj

5. Poleg tega zaposlimo tudi profile, kot so: **ekonomski tehnik, strojni tehnik in proizvodne delavce II., III. ali IV. stopnje** izobrazbe, predvsem tehničnih smeri (kovinar, orodjar, kemik) itd.

Za zainteresirani lahko oddajo prošnje na sedež družbe **TOMPLAST d.o.o. cesta na Gradec 5, 8233 Mirna**, oziroma pokličejo na tel. **07/ 34 35 202**. Rok za oddajo prošenj je do 5.2.2001. Kandidati bodo obveščeni o izboru v roku enega meseca.

RADIO BREŽICE
na 88,9 in 95,9 MHz

Verjemite ali ne...
RADIO OGNJIŠČE
Krvavec 104,5 Kum 105,9

Republika Slovenija UPRAVNA ENOTA NOVO MESTO Oddelek za upravne notranje zadeve Seidlova cesta 1, 8000 Novo mesto

Republika Slovenija, Upravna enota Novo mesto, Oddelek za upravne notranje zadeve, objavlja na podlagi 84. člena Zakona o orožju (Uradni list RS, št. 61/2000) naslednji

JAVNI POZIV

k vložitvi vlog za legalizacijo orožja,

ki ga posedujejo imetniki brez veljavne orožne listine za posest ali nošenje orožja. Vlogo je potrebno vložiti do 8. julija 2001.

Imetniku, ki poseduje orožje brez veljavne orožne listine za posest ali nošenje orožja, se lahko v skladu s 84. členom Zakona o orožju v šestih mesecih od uveljavitve zakona izda ustrezna orožna listina (razen orožnega lista) pod pogojem, da orožje ne izvira iz kaznivega dejanja in če imetnik izpolnjuje naslednje pogoje:

- da je dopolnil 18 let,
- da ni zadržkov javnega reda,
- da je zanesljiv,
- da ima opravljen zdravniški pregled,
- da je opravil preizkus znanja o ravnanju z orožjem.

Ne glede na navedeno se orožna listina ne izda posamezniku, ki je uveljavil pravico do ugovora vesti po posebnih predpisih.

Za osebe, ki že imajo orožni list ali dovoljenje za posest orožja in želijo legalizirati še posamezne kose orožja, se bo pri legalizaciji tega orožja štelo, da izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje.

Vloga se poda na predpisanem obrazcu, ki je na voljo v Upravni enoti, ali preko interneta. Imetniki orožja s stalnim prebivališčem na območju Upravne enote Novo mesto lahko pošljejo vloge po pošti na gornji naslov ali jih oddajo v času uradnih ur v Oddeleku za upravne notranje zadeve na Novem trgu 6, Novo mesto, soba št. 4.

Ob vložitvi vlog naj imetniki ne prinašajo orožja s seboj.

Imetniki orožja, ki še ne posedujejo nobene orožne listine, so dolžni vloge za legalizacijo priložiti:

- potrdilo o opravljenem zdravniškem pregledu in
- potrdilo o opravljenem preiz

KEKO VARICON, d.o.o.

Grajski trg 15
8360 Žužemberk

Smo izrazito razvojno usmerjena in učeča se družba za proizvodnjo in razvoj keramičnih elektronskih komponent, ki ponuja zelo zanimivo, ustvarjalno in dinamično delo. Če ste se pripravljene še naprej učiti in če ste uspešni pri svojem delu, družba zagotavlja stimulatívno plačilo, zato

VABI K SODELOVANJU
na področju:

KOMERCIALE, KONTROLE, RAZVOJA

Če ste ambiciozni, dinamični in ustvarjalni, se prijavite za delo na ponujenih področjih.

Od kandidatov/kandidatki pričakujemo ustrezno univerzitetno strokovno izobrazbo elektro smeri, znanje tujih jezikov, poznavanje in obvladovanje dela z računalnikom.

Delovno razmerje bomo sklenili s kandidati, ki so pripravljene kreativno in samoiniciativno sodelovati v našem delovnem procesu in s katerimi bomo skupno kreirali razvoj družbe. Prednost imajo kandidati z delovnimi izkušnjami, možnosti pa imajo tudi pripravniki.

Ponudbe z življenjepisom, opisom delovnih izkušenj in kopijami dokazil o izpolnjevanju pogojev, pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: **KEKO VARICON, d.o.o., 8360 Žužemberk, Grajski trg 15.**

LERAN

Novo mesto
Lebanova 24

http://www.leran.si
e-mail: leran@siol.net

telefon: 07/33 79 940
07/33 79 941
faks: 07/33 22 282
mobitel: 0609/633 553
041/633 553

Prodamo:

- **HIŠE:** na Ajdovcu (okolica), Bučki, v Črnomlju, na Dobravi, v Dol. Ponikvah (pri Trebnjem), Gor. Brezovici, Jagodniku, v Krškem, Metliki, Mokronogu (in okolici), Novem mestu (in okolici), na Otočcu, v Semiču, Sevnici (okolica), Straži, Šentjerneju, Škocjanu, Viru pri Domžalah, Žužemberku;
- **STANOVANJA:** v Krškem, Novem mestu, Straži;

- **VIKENE:** v Brestanici (okolica), Dol. Kotu pri Dvoru, Gor. Suhadolu, Podbočju (Štenski vrh), Straži, Šentjerneju (okolica), Škocjanu (okolica);

- **GRADBENE PARCELE:** v Črnomlju, nad Tuševim Dolom, v Mirni Peči, Mokronogu, Novem mestu, Šentjerneju (Grobļe), Šentrupertu (Vrh), Šmarjeških Toplicah;

- **POSLOVNE PROSTORE:** v Črnomlju (picerija, diskoteka), Dolenjskih Toplicah (središče), Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Šolski center), Straži in drugod;

- **POSLOVNO-STANOVANJSKE OBJEKTE V OBRATOVANJU:** v Šentjerneju, Dol. Vrhpolju (gostilna in stanovanje), Novem mestu (gostilna);

- **KMETIJE:** v Beli krajini (pri Semiču), Šentjerneju (okolica), Šentrupertu (okolica), Trebelnem (okolica), Trebnjem (okolica).

Oddamo:

- poslovne prostore, gostilno in stanovanja v Novem mestu.

Oglasite se na sedežu podjetja ali nas pokličite.

DOLENJSKI LIST

Poleg kegljišča na Germovi 6 v Novem mestu posluje

Postregli vas bodo s:

- picami
- hamburgerjem
- giricami
- pomfritom
- sladoledom
- ledeno kavo
- sadnimi kupami in raznovrstnimi pijačami.

☎ 07/ 33 21 878

Vabljeni!

Podjetje za varovanje premoženja in oseb, d.o.o.

Novo mesto, Seidlova 5
tel.: 07/3 325 325
faks: 07/3 917 305

DOLENJSKI LIST

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov:

Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212.

Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtkih sosed iz vašega poštnega nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za **DOLENJSKI LIST**

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s posebno položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list. Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: _____ 2001

Kraj: _____ Datum: _____ Podpis: _____

www.simobil.si • 080 40 40

SI MOBIL d.d. - Slovenija 1340 - 1000 Ljubljana

FOTO: BIENOS DAS

Čas je na moji strani!

Sveženj **SENIOR** za aktivno jesen življenja.

- brez priključnine
- mesečna naročnina samo 1000 SIT
- izbrane številke kličete 40 % ceneje (040.prijatelji)

NOKIA 5110 1000 SIT

Vsem, ki boste naročniško razmerje za novi sveženj **SENIOR** sklenili za 18 mesecev*, ponujamo enostavno obvladljiv, a učinkovit telefon **Nokia 5110** za samo **1000 tolarjev**. Z zadnjim odrezkom od pokojnine lahko naročniško razmerje za sveženj **SENIOR** sklenete v SI.MOBIL centru ali pri SI.MOBILovih pooblaščenih prodajalcih. Telefon vam bomo poslali po pošti in za vas poravnali poštino. Ponudba velja do 31. januarja 2001 oziroma do razprodaje zalog.

* Če pogodbo prekinete predčasno, doplačate 45.000 tolarjev razlike v ceni aparata. Vse cene vključujejo DDV.

GSM: 040

SI.MOBIL

triglav

Največja slovenska zavarovalnica

VABI K SODELOVANJU

vse, ki jih zanima delo pri prodaji zavarovalnih storitev na območju Novega mesta, Črnomlja, Metlike, Trebnjega in Kočevja.

Želimo kandidate za

ZAVAROVALNE ZASTOPNIKE

OD VAS PRIČAKUJEMO:

- najmanj srednješolsko izobrazbo
- veselje do dela z ljudmi
- samoiniciativnost in iznajdljivost

PONUJAMO VAM:

- ustvarjalno delovno okolje
- strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje
- samostojno in dinamično delo
- stimulatívne zasluge
- varno zaposlitev

Vaše cenjene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo v 8 dneh po objavi na naslov:

Zavarovalnica Triglav, d.d., OE Novo mesto, Novi trg 8, 8000 Novo mesto.

MANA
turistična agencija

Prodamo poslovni prostor v **CENTRU ČRNOMLJA** v izmeri 64 m² na naslovu: **Kolodvorska 32.**
Zavarovalnica Triglav, d.d., OE Novo mesto, Novi trg 8, 8000 Novo mesto.

Vida Povšič

Kot dekline ni nikoli niti pomislila, da bo delala z obsojenci. Ampak življenje mnogokrat preseneči in danes Vida Povšič kar ne more verjeti, da že dvajseto leto vsak dan odhaja v službo v Zavod za prestopanje kazni zapora Dob pri Mirni, kjer je bila najprej pedagoginja v polodprtem delu, zdaj pa že sedem let dela v zaprtem delu. Očitno dobro opravlja svoje delo, saj so njeni trud opazili tudi drugi. Pred kratkim je za dolgoletno uspešno delo na področju izvrševanja kazenskih sankcij prejela priznanje ministra za pravosodje.

"Gre za splet okoliščin, ki me je pripeljal na Dob, in očitno sem se v tem delu kar našla, sicer ne bi vztrajala toliko časa. Če bi ponovno izbirala poklic, bi gotovo takega, kjer se dela z ljudmi," je razmišljala Povšičeva. Po osnovni šoli v rodni Kostanjevici na Krki, končani novomeški gimnaziji in pedagoški akademiji v Ljubljani je vse kazalo, da bo opravljala učiteljski poklic. Nekaj let je res stala za katedrom, po poroki in vrtnitvi na Dolenjsko, točneje v Trebnju, pa si je leta 1981 službo našla bližje - v zaporih na Dobu.

Ukvarjati se z ljudmi, ki so obsojeni za kazniva dejanja, kot so tatvine, ropi, prekupečevanja z orožjem in mamili pa tudi umori, je gotovo svojstveno in posebno težko, "ampak kot pedagog ne razmišljam samo o tem, kaj so slabega storili. Pred seboj imam vedno človeka in vsak ima tudi

dobre lastnosti. Prav vsak od nas pa si vedno zasluži ponovno priložnost in pri tem rada pomagam," pravi Povšičeva, čeprav so jo njeni "učenci" že tudi razočarali. "Življenje sem poznala le s poštno plačo, tu pa sem se srečala s čistem nasprotjem. Na začetku sem bila veliko bolj zaupljiva, izkušnje pa so me naredile previdnejšo," pravi odkrito.

Pedagogi so v zaporih gotovo nepogrešljivi. Skrbijo, da se obsojenci lažje vključujejo v življenje in delo v zavodu: pomagajo jim pri nastanitvi, zaposlitvi, izobraževanju, vključevanju v aktivno preživljanje prostega časa, pri stikih s svojci, pri načrtovanju različnih ugodnosti, pripravljajo jih na pogojni izpust. "Vsak obsojenec ima svojega pedagoga. Kako se na našo pomoč odzove, pa je odvisno od posameznika. Mnogi čas v zaporu dobro izkoristijo, si prihranijo denar, se učijo, ukvarjajo s stvarmi, ki jih zanimajo, in se pripravijo na novo življenje na prostosti. Nekateri pa našo pomoč tudi odklanjajo," pripoveduje sogovornica, "kajti treba je razumeti, da jih večina izhaja iz težkih socialno-ekonomskih razmer. Niso vajeni prijaznosti, ljubezni, pravih medčloveških odnosov, zato se mi zdi najpomembnejše, da imamo do njih človeški pristop. Mnogi, zlasti prvič kaznovani, pridejo v zapor prestrašeni in so potem presenečeni nad prijaznim sprejemom."

Ce kaj, potem se je Vida Povšič iz svojega dela z obsojenci gotovo naučila večje strpnosti do ljudi in njihovih napak, kar danes mnogim primanjkuje. Predvsem pa se zaveda pomena dobre vzgoje otrok, saj večina zapornikov prihaja iz neurejenih družin. Z možem imata sina, ki obiskuje tretji razred osnovne šole. "Rada berem, zahajam v naravo in delam še marsikaj, toda zame bo čas prišel kasneje. V prvi vrsti sem rada mama. Prepričana sem, da se ukvarjanje z otrokom, zlasti ko to najbolj potrebuje, bogato obrejuje."

LIDIJA MURN

Dnevi fižolovih jedi

V gostilni Rog od danes do 28. januarja

DOLENJSKE TOPLICE - V gostilni Rog v Dolenjskih Toplicah potekajo od danes, 18. januarja, do nedelje, 28. januarja, dnevi fižolovih jedi; med njimi bodo tudi take, kakršne so pripravljale naše stare mame in smo jih že skoraj pozabili.

Od hladnih predjedi bodo na voljo fižolova pašteta, fižolova solata s tunino, pisana fižolova solata, paradiznik z nadevom iz drobnega belega fižola, gorgonzole, grozdja, zelene paprike in pikantnega preliha. Od juh so na jedilniku pretlačena fižolova juha, fižolova šara in škofjeloška mešanica. Za glavno jed pa lahko naročite fižolove kanelone, paprikaš s fižolom, štajerski fižolov golaž, domače široke rezance s pikantnim fižolom in mesom, fižolove štruklje z zapečenim kislim zeljem in mesnim zvikom, žrebičkov ramsteak z belim fižolom, zarebrnico

mledaga prašička na fižolovi osnovi in še kaj se najde, obljudlja vodja kuhinje Berta Grmek. Za sladico pa sledi najlepše presečenice: fižolova torta in potica ter ostale sladke dobrote, pripravljene s fižolom.

Vinski svetovalec k fižolovim jedem svetuje predvsem dobra rdeča vina, na primer modro frankinjo, metliško črnino, modri pinot, kakšen lažji briški rdeči barik.

Tramvajkomanda

Metliški grajski pa res nimajo sreče. Težave so se pojavile kmalu zatem, ko je izvajalec del prejel zadnje plačilo in izpuhtel. Z drugimi besedami povedano: tisti, ki so urejali grajsko podstrešje in grajsko stredo v Metliki, so šli v stečaj. Voda pa je dvignila lepo polakiran parket. Tista voda, ki se je med deževnimi dnevi nabirala v stenah, ki niso bile tako kot stropi zaščitene s polivinilom. Namesto muzejskih zbirk zdaj v grajskih sobanah brnijo posebni stroji, ki vsrkavajo vodo. Kot strune pa brenčijo tudi živci zaposlenih v Belokranjskem muzeju. Nemočni so, za slampasto izpeljana dela se nimajo kam niti komu pritožiti. Pritožnost ministrstvo je pljunilo nekaj dodatnih milijonov, a denarja za odpravo posledic ne bo dovolj. Prizadeti se čudijo, da je do dviganja parketa sploh prišlo, saj bi izvajalci del morali svoj posel poznati, se pravi, da bi morali vedeti, da se voda lahko nabere tudi v stenah. Sprasujejo se, kaj je počel tako imenovani nadzorni, najbolj pa so ogorčeni nad tem, da je edina možna pritožba na "tramvajkomando".

Izraz si je izmislil Frane Milčinski-Ježek in uporabil ga je takrat, ko je hotel povedati, da ni nihče odgovoren, da je iskane krivca jalov posel, zadoščenje pa v ugotovitvi, da bi bilo lahko še huje.

TONI GAŠPERIČ

Iz slovenske lirike

Kaj bi te vprašal...

Kaj bi te vprašal, dekletice ti: Kje si dobila te oči?

Takšno imajo sladko moč... Gledal bi vanje dan in noč!

Gledal bi vanje noč in dan, tvoje lepote ves pijan.

ANTON AŠKERC (1856 - 1912)

Brez izpita

PRELESJE - Policisti so 11. januarja med kontrolo prometa ustavili 46-letnega voznika osebnega avta F. M. iz Novoga mesta, ki je odklonil preizkus alkoholiziranosti, vozil pa je tudi brez voznškega dovoljenja. Ker je že večkrat kršil cestnoprometne predpise, so ga pridržali.

Prva nagrada križanke gre v Krško

Izid žrebanja novoletne nagradne križanke

NOVO MESTO - Tokrat smo prejeli 546 rešitev novoletne nagradne križanke, žal je bilo med njimi kar precej tudi z napako, največ reševalcev se je zmotilo pri KDOR ŠKILI, ŠKILAVEC - škilež. Med praviimi rešitvami pa je žreb izbral naslednje dobitnike:

Prvo nagrado - 50.000 tolarjev bo prejela Slavica Lopatič, N. Tesla 9, Krško; drugo nagrado - 30.000 tolarjev Barka Kovač, Cankarjeva 2, Črnomelj; tretjo nagrado - 20.000 tolarjev pa Ludvik Glavač, Jama 19, 4211 Mavčiče.

Knjižne nagrade bodo prejeli: Ivana Ruparčič, Travnik 92, 1318 Loški Potok; Ana Repar, Globočice 1 a, 8311 Kostanjevica na Krki; Antonija Kolbezen, Ul. 11. avgusta 14, Črnomelj; Maruša Bukovec, Drska 72, Novo mesto; Ida Nahtigal, Gorenje Polje 5, 8351 Straža; Monika Tržok, Nazorjeva 1, Črnomelj; Tilen Gačnik, Rumanja vas 1 a, Straža.

In pravilna rešitev: Č, D, ONIKS, PREVOD, POROTA, CMERA, LIBIDO, ŠKILEŽ, VINAR, ANELID, POTOPISEC, ZLOT, VINO, ITI, AORTA, VEDOMEČ, KASA, TEK, LASO, OCEANA, SLADOLED, LAR, AR, BLAMAŽA, AMABILMENTE, ROMANA, GNU, INVOLUTA, ARAT, REGRAT, ANANA, METIONIN, IBO, ATE, POJEM, EL, CAR, IVA, LALA, SYDNEY, OKROV, PIVO, VR, OSOJINA, LITERAT, Kladara.

DRUGAČNA PORODNA SOBA - Če gre za normalno nosečnost in porod brez zapletov, se porodnica lahko med popadki ves čas poljubno giblje, si izbere in menja položaje, pri čemer si lahko pomaga z žogami, prav tako pa se lahko odloči, da bo rodila v položaju, ki ji najbolj ustreza. To pomeni, da ji ni treba roditi klasično, temveč si lahko izbere polsedeci položaj. (Foto: B. D. G.)

Zdaj tudi drugačen porod

Tudi v novomeški porodnišnici je od decembra mogoče roditi drugače, v alternativni porodni sobi

NOVO MESTO - V začetku lanskega decembra so eno od štirih porodnih sob v novomeški porodnišnici uredili za malo drugačno opremo, porodno posteljo postlali s prijaznejšo posteljnino, razobesili nekaj slik in fotografij, namestili kasetofon ter blazine z žogami za sprostitve. Soba na ta način je bolj domača, še posebej pomembno pa je, da je v njej mogoče roditi drugače, kot smo navajeni iz klasičnih porodnih sob.

Kot pravi glavna sestra ginekološko-porodniškega oddelka Suzana Mirt, se z alternativno porodno sobo odzivajo na dolgoletne želje porodnic. Njena prednost je, da porodnica v njej aktivneje sodeluje pri porodu in ves čas sodočloča o dogajanju, seveda dokler je to z medicinskega stališča varno. Kot pravi Mirtova, tak porod zahteva več prisotnosti babice, nujno pa je tudi, da se porodnica in njen partner nanj temeljito pripravita. Običajno poteka tak porod brez sredstev za lajšanje bolečin, vendar jih na željo porodnice tudi dajo. Prav tako lahko, če si porodnica vmes premisli, porod poteka po običajnem postopku.

O alternativnem porodu povedo bodočim mamicam v šoli za starše, ki ji mora par, ki si izbere alternativni porod, obvezno obiskovati. Šola se začne vsak prvi četrtek v mesecu ob 14.30 in obsega štiri srečanja, na katerih povedo vse o takšnem načinu poroda ter pokažejo tudi porodno sobo. V po-

• Osebe porodniškega oddelka opozarja tudi na mnenje večine mamic, ki rodijo pri njih, da je prvih pet dni v porodnišnici namenjenih za počitek, ki je potreben materi in otroku, ne pa dodatnim naporom, ki jih izžvejo preštevilni obiski. Bolnišnično osebo je materam ob tem pripravljeno stati ob strani, poziva pa vse sorodnike in znance, naj to upoštevajo. Obiski v porodnišnici so namenjeni najožjim družinskim članom in so od 10.30 do 11.30 ter od 14.30 do 15.30, medtem ko so izven uradnega časa dovoljeni le očetom.

rodnem bloku se porodnica vpiše v knjigo, lahko pa pokliče tudi po telefonu 30-16-226. Trenutno poroda v alternativni sobi ni potrebno dodatno plačevati.

B. D. G.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Trgovci se niso zmenili za nosečnico - Ve, kateri župan je napihal 2 promila - Vsak ljubljanski Dolenjec bi moral biti naročen na Dolenjski list

Marija iz okolice Mirne Peči se ne čudi, da je trgovina Kovinotehna v BTC-ju prazna. Sama ji je večkrat obiskala, med drugim tudi pred novoletnimi prazniki, ko je tam kupila mesoreznicno. Trgovci ji pri nakupu niso pomagali, čeprav se ji dobro poznalo, da je visoko noseča. Precej težko napravo je morala sama prinesiti od police do blagajne, kjer sta prodajalec in prodajalka zavzeto klepetala. Prodajalka si je komaj zrela čas, da ji je kupljeno blago zaračunala, nobeden od prodajalcev pa se ni spomnil, da bi ji težko mesoreznicno pomagal nesti do avtomobila. Zaradi takšnega odnosa Kovinotehninih trgovcev do kupcev, se je Marija privoščljivo razveselila, ko je videla, da so prostori te trgovine zdaj prazni.

Bralec iz Sevnice, ki se ni hotel predstaviti, je povedal, da ve, kateri župan je pri alkotestu napihal za 2

promila alkohola, o čemer smo pisali v Sevniskih paberkih. Ker se bralec ni hotel predstaviti, tudi mi ne bomo izdali imena župana.

Alojzij Kupina že dolgo živi v Ljubljani, rojen pa je v Radovljici pri Šmarjeti in je po srcu ostal Dolenjec in tudi naročnik Dolenjskega lista je že 30 let. Poklkal nas je, da bi se nam zahvalil za koledar, ki se ga je zelo razveselil. Pravi, da je naš časopis zanj najtesnejša vez z rojstnimi kraji. Ko se včasih na kakšnem pogrebu sreča z dolenjskimi rojaki, se le-ti čudijo, kako podrobno pozna vse dogodke na Dolenjskem, potem pa jim razloži, da je o vsem tem bral v Dolenjskem listu. Pohvalil se nam je tudi,

da hrani prav vse izvode Dolenjskega lista za vseh 30 let, kar je naš naročnik. Meni, da bi moral biti vsak Dolenjec, ki živi v Ljubljani, naročen na Dolenjski list.

Janez Peterlin z Bučke nas je poklkal, ker v Dolenjskem listu že dolgo ni prebral nič o svojem kraju. Ko je Bučka spadala pod sevniško občino, jih je naš novinar obiskal večkrat. Rad bi, da bi ga kmalu obiskal kdo od naših novinarjev. Je invalid brez noge in ne more pohajati okoli, zato bo pogovora z našim novinarjem zelo vesel. Obljubljamo, da ga bomo obiskali že v kratkem in tudi o Bučki bomo kaj zanimivega napisali.

I. V.

PO STEZAH PARTIZANSKE JELOVICE - Območno Združenje slovenskih častnikov Novo mesto, ki združuje častnike in podčastnike iz šestih občin novomeškega območja, je tudi leto pripravilo tradicionalni zimski pohod za svoje člane in njihove svojce "Po stezah partizanske Jelovice". Petdeset pohodnikov je v lepem, a mrzlem in vetrovnem vremenu prehodilo traso od Selc preko Kališ do Dražgoš, kjer so se udeležili slovesnosti, posvečeni dražgoški bitki. (Foto: B. Dukič)

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki 07/ 39 30 522 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

Sigasta kopa v jami Zdenc. (Foto: Marko Pršina)

NAŠA NARAVNA DEDIŠČINA Izvir in jama Zdenc

S pričujočo številko Dolenjskega lista začenjamo predstavljati našo naravno dediščino, to je tiste dele narave, ki imajo poseben pomen budi zaradi svoje oblike, zgradbe, velikosti, slikovitosti, redkosti in ekološkega pomena. Tako v slovenskem merilu denimo izstopajo reka Krka, Krakovski gozd, ponorna Temenica in pragozdovi Kočevske in drugo. Se posebej vas želimo opozoriti na največkrat prezrte manjše objekte, katerih pomena se niti ne zavedamo: na pozabljene vaške lipe, skrite pozemske jame, zarasle izvire ter ogrožene rastlinske in živalske vrste, ki se morajo vedno znova umikati pred človekovimi posegi. Naša želja je, da bi se tudi s prispevki v Dolenjskem listu poznavanje naše naravne dediščine bogatilo, saj smo prepričani, da so njeni najboljši skrbniki in varuhi ljudje, ki se zavedajo njenega pomena.

Pod Božakovim, zadnjo slovensko vašjo ob Kolpi, je manjši kraški izvir Zdenc, ki je eden najlepše urejenih izvirov v Beli krajini. Studenec je že od nekdaj predstavljal dragocen vodni vir. V začetku prejšnjega stoletja so domačini potoček v jami zajezili, vodo pa po cevi speljali do vhodnega spodmola, kjer so uredili zajemališče, perišče, napačališče za živino ter postavili oltar s kipom luške Marije, ki čuva bistro studenčnico.

Za delno obzidanim vhodom je 78 dolga izvorna jama, ki jo je plitvo pod površjem izoblikoval podzemski pritok potoka Vidovec. Podzemski rov s plitvo strugo potočka je v začetku prostoren, v nadaljevanju pa se vse bolj zožuje. V končnem delu se za umetno pregrado zbira voda. Erozijsko obdelane stene so mestoma zasigane, v osrednjem delu pa izstopa polkrožna sigasta kopa. Potoček po kratkem površinskem toku pod jamo ponikne sredi suhe doline potočka Vidovec. Zdenc že desetletja ni več v rabi, saj ga je nadomestil vodovod. Kljub temu vaščani Božakovega zanj vzorno skrbijo. Jama je vključena v markirano Učno pot Zdenc-Vidovec, ki vključuje tudi ogled bližnje jame Vidovec, dolino istoimenskega potoka, reke Kolpe in Magdalenke stene njo. Pred jamo je informativna tabla, vhodni del pa si lahko ogledate v spremstvu domačinov. ANDREJ HUDOKLIN Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, Enota za varstvo narave